

PRZEWODNIK KAJAKOWY

po rzekach Okręgu Morawskośląskiego

MORAVICE

OPAVA

ODRA

OLZA

OSTRAVICE

BEZPŁATNY

SPIS TREŚCI

RZEKA MORAWICE	3
Ciekawostki	4
1. KRUŽBERK – DOLINA ANNY	6
2. DOLINA ANNY – ŽIMROVICE	10
3. HRADEC n/M. – OPAVA	14
RZEKA OPAVA	19
Ciekawostki	20
1. VRBNO – POČEŇ	22
2. ŠIROKÁ NIVA – NOVÉ HEŘMINOVY	24
3. ZÁTOR – KRNOV	26
4. KRNOV – BRUMOVICE	28
5. BRUMOVICE – OPAVA	30
6. OPAVA – KRAVAŘE	32
7. KRAVAŘE – DOLNÍ BENEŠOV	36
8. DOLNÍ BENEŠOV – OSTRAVA	38
RZEKA ODRA	41
Ciekawostki	42
1. MANNOVA LOUKA – LOUČKY	46
2. STUDÉNKA – POLANKA	48
3. PROSKOVICE – OSTRAVA-TŘEBOVICE	50
4. OSTRAVA-TŘEBOVICE – BOHUMÍN-VRBICE	54
5. BOHUMÍN-VRBICE – KRZYŻANOWICE	57
RZEKA OLZA	61
Ciekawostki	62
1. NÁVSÍ U HŘIŠTĚ – ZOBABA	63
2. KARVINÁ – DĚTMAROVICE	66
3. DĚTMAROVICE – ZABELKÓW	69
RZEKA OSTRAVICE	73
Ciekawostki	73
1. ŠANCE – FRÝDLANT n/O.	76
2. FRÝDLANT n/O. – FRÝDEK-MÍSTEK	80
3. FRÝDEK-MÍSTEK – VRATIMOV	84
4. VRATIMOV – MORAVSKÁ OSTRAVA	88
5. OSTRAVA – UJŚCIE DO ODRY	92
Klasyfikacja trudności	94

Na początku kilka zdań ... również dla tych, którzy słowa wstępnego do publikacji zwykle nie czytają.

Morawsko-śląskie rzeki do tej pory swego przewodnika kajakowego nie posiadały, wcześniejszy kilometrąz był już przestarzały (opracowany około 40 lat temu). W tym czasie pojawiły się nowe jazy, niektóre zniknęły lub zostały uszkodzone, zostały zbudowane nowe mosty lub zmieniły się koryta rzek. Stare kilometraże nie są już wiarygodne, a orientowanie się według nich w wielu przypadkach jest niebezpieczne. Chociaż na naszych rzekach spływy kajakowe organizowane są wiele lat, wodniacy tych rzek nie znają, raczej wolą czeskie rzeki. Na temat tych rzek zostało już napisane wiele. Nie jest problemem wybrać sobie odcinek i według swych umiejętności go spłynąć. W rzeczywistości czeskie rzeki dysponują bogatą ofertą wypożyczalni, kempingów i obiektów gastronomicznych. To często sprowadza tłumy ludzi i mnóstwo łodzi czekających na przepływach, co pogarsza urok wodniackiej wędrówki. Rzeki naszego okręgu nie posiadają tak dobrze rozwiniętego zaplecza dla turystyki wodnej, ale również zapewniają piękne krajobrazy, adrenalinę w bystrzach, romantyczne spływy meandrami czy atrakcje kulturalne w okolicy. Na pewno warto z nich skorzystać.

Pomysł opracowania kilometrażu spławnych odcinków morawsko-śląskich rzek i wydanie dla nich przewodnika wzniesiono po kilku latach negocjacji w Radzie Okręgu MŚ, a w 2011 r. został ogłoszony przetarg na jego realizację. Nasz klub wodniacki Mirage zgłosił się do przetargu. W jego wyniku zostało mu zatwierdzone dofinansowanie w wysokości 90 % całkowitych kosztów. Dlatego też dla zainteresowanych przewodnik jest bezpłatny. Zaczęliśmy rzekę spływać z GPS i aparatem fotograficznym oraz zbierać informacje na temat aktualnej sytuacji na pięciu głównych rzekach naszego regionu i w ich okolicach. W 2012 r. do opracowania przewodnika włączyli się również wodniacy Klubu Posejdon oraz wodniacy z Opawy. Po dwóch latach pracy przewodnik jest na świecie. Należy tylko życzyć szczęśliwej podróży! Życzymy przyjemnych niezapomnianych wrażeń i chęci powrotu na rzekę.

Dla wodniaków i przyjaciół, którzy uczestniczyli w opracowaniu.

Ahoool!

Ing. Miroslava Górecká – Miňa

Ważna informacja dla korzystających z przewodnika:

Kilometraże po prawej stronie mapy są celowo orientowane „do góry” i należy je czytać od dołu do góry, tak jak „płyń” rzeka w tych mapach – opis w tekście odzwierciedla zalecenia „w prawo” – „w lewo” i równocześnie odnosi się do sytuacji na rzece. Podczas opracowywania kilometrażu korzystaliśmy z łatwo dostępnych na stronach internetowych map, do których zostały umieszczone dane z GPS. Na mapach stwierdzono niewielkie różnice, które mogą wystąpić w przewodniku. Na mapach wyznaczone są jazy i orientacyjnie ważne obiekty z podaniem rzeczno-kilometrowego. Żółte tło informacji w kilometrażu odnosi się do rysunku lub fotografii miejsca opisanego w tekście. Nazwy obiektów gastronomicznych, noclegowych itp. – nie są wymieniane, ponieważ często się zmieniają. W jednym miejscu może istnieć więcej podmiotów prywatnych, na wymienienie niektórych nie zezwalają warunki dotacji. Ze względu na opracowanie przewodnika przez różnych autorów – wodniaków, każda rzeka jest opisana innym „językiem”.

RZKA MORAVICE

Rzeka Moravice jest według powierzchni zlewni czwartym największym ciekim rzecznym dorzecza Odry. Jej źródło znajduje się na wysokości 1134 m n. p. m. w pasmie górskim Hrubý Jeseník, w górnej części doliny Velký Kotel, około 3 km na południe od najwyższego szczytu – Pradědu. Płynięcie w kierunku południowym. Na swej trasie przepływa przez dwie zapory (Slezská Harta, Kružberk) i po 99,1 km wlewa się rzeki Opava, w pobliżu miasta o tej samej nazwie. Powierzchnia zlewni Moravice wynosi 901 km². Średni przepływ – 7,67 m³/s. Z całkowitej długości Moravice na zatopione zbiorniki przapada aż 20,6 km. Nad zbiornikiem Slezská Harta spiętrzenie sięga do 12,9 km, nad zbiornikiem Kružberk – do 7,7 km.

Nachylenie dna rzeki jest zróżnicowane. Od miejscowości Malá Morávka (km 90,0) nachylenie wynosi około 6 ‰. Od dopływu Kočovského potoka, tzn. mniej więcej od końca spiętrzenia wód zapory zbiornika Slezská Harta, obniża się na stosunkowo długim odcinku (42 km) pod 3 ‰. Z Vítkova-Podhradí na długości około 27 km nachylenie dna wzrasta na 4,5 ‰. Na ostatnich 7 km, z Branky nad Moravicí do ujścia, rzeka ponownie ma nachylenie tylko 3 ‰.

Trasa Moravice jest dość urozmaicona. Na czterech miejscach rzeka załamuje się niemal o 90 stopni. Jedno z takich miejsc znajduje się w Malé Morávce, koło Břidličné, na zachód od Razové czy też pod miejscowością Vítkov-Podhradí. Występowanie załamań rzecznych jest zaprzeczynione złamaniem pierwotnej jesionnickiej płyty tektonicznej i utworzeniem szeregu kier w okresie trzeciorzędu, kiedy to we wschodniej części państwa rozpoczął się proces alpejskiej orogenezy.

Do większych dopływów Moravice, które się do niej wlewają tuż przy mieście Opava należą: lewostronny dopływ Hvozdnice, potoki: Kotelný, Bělokamenný, Mlýnský, Moravický, Podolský, Lomnický, Kočovský, Černý i Melčský, dalej dopływy Lobník, Lesná, Meleček i Hradečná.

Wodniactwo

Moravice jest najbardziej ulubioną przez wodniaków rzeką w okręgu morawsko-śląskim.

Górny bieg – nad zaporami, od Velké Štáhlé, jest spławny tylko wyjątkowo, podczas topnienia śniegu lub przy większych deszczach. Dla wszystkich, którzy nawet w takich warunków chcą wybrać się na wodę, posiadamy cenne informacje od wodniaków ze Vsetína: „Na Moravicę przyплыnęliśmy po Bělokamenném potoku, niemal niespławnym – sze-

rokość koryta odpowiada szerokości Baraki. Rzeka płynie przez miejscowość Malá Morávka, meandruje, ostro zakręca bez możliwości zatrzymania, ograniczona możliwością dojścia do rzeki – ogródki i płotki. Skomplikowane przenoszenie, a po włączeniu Moravického potoka jaz niespławny. Po prawej stronie nad jazem ściana, pod jazem glazy, przepływ tylko z asystą. Około 90 km rzeka meandruje otwartym krajobrazem, bagniste brzegi z trudnym dojściem, latem zarośnięte. Rzeka nieczytelna, ostre zakręty, za którymi nie ma widoczności, ważne szybkie reakcje i oprowadzanie łódki. Przejazd Velkou Štáhlí bez komplikacji, rzeka winie się wśród gospodarstw wiejskich. Przed miejscowością Břidličná są w kilometrażu jazy, ale nasza pamięć nam nic podobnego nie podpowiada. Jaz na km 84,3 jest niebezpieczny, ale z dobrym rozjazdem i asekuracją przepłynęliśmy. Później, w Břidličné koryto jest uregulowane. Przy płynięciu około Kolehutí uwaga na wypysko w pobliżu rzeki. Odpadki sięgają aż do wody, niebezpieczeństwo uszkodzenia łodzi, stopnie są sławne. Trasa Břidličná – Valšov meandry, zarośnięty brzeg, rzeka miejscami gorzej czytelna, głęboka woda, prąd, który komplikuje wyjście na brzeg. Kolejna część bez komplikacji aż do jazu na 75 km, który jednak ściąga do lewej (ukośny jaz) i wygląda, że jest niespławny – długa niecka pod jazem. Przed nim wychodziliśmy bezproblemowo na brzeg – wygodne dojście do rzeki (możliwy dojazd samochodem do rzeki przez zakaz wjazdu, o ile szlaban na drodze nie będzie zamknięty).”

Dolny bieg – turystyka wodniacka masowo jest organizowana na dolnym odcinku od 45 km, trudności szlaków ZW. Stan wody na odcinku Kružberk – Žimrovice bywa wspomagany wypuszczaniem wody z zapory aż 8 x w roku (specjalnie dla wodniaków). Dzieje się tak dzięki porozumieniu organizatorów spływów otwartych z dyrekturą „Povodí Odry s.p.” (instytucja sprawująca dorzecze rzeki Odry). www.pod.cz

Długość odcinka spławnego, który powstaje w wyniku zasilenia ze zbiornika, wynosi około 16 km do Vítkova-Podhradí i kolejnych 17 km do Žimrovic. Korzystne jest to, że wypuszczanie utrzymywane jest w wąskim przedziale przepływu, co sprawia, że warunki na rzece niemal zawsze są takie same. W ostatnich latach niekorzystny jest natomiast krótki interwał wypuszczania, ograniczony zaledwie do kilku godzin. Z tego powodu na rzece tworzą się korki, zupełnie tak jak na autostradzie. Wodniacy muszą uważać, aby „nie wyprzedzili” wody lub nie pozostali bez niej.

CIĘKAWOSTKI

VD Kružberk

Ta zaporą została zbudowana w latach 1948–1955. Było to pierwsze urządzenie hydrotechniczne w dorzeczu Odry. Służy głównie jako zbiornik wody pitnej dla regionu ostrawskiego. Dla uzupełnienia podajemy kilka danych technicznych: elektrownia ma moc 7 MW, betonowa zaporą ma wysokość 34,5 m, jej długość wynosi 280 m. Objętość zbiornika – 35,5 mln m³ wody, szerokość przelewu 55,25 m. Wysokość bezwzględna krawędzi przelewowej to 428,5–431,5 m n. p. m. W okolicach zapory Kružberk, w 1985 roku był realizowany przez ostrawską telewizję serial telewizyjny „Wielkie Siodło”, z popularnym bohaterem Palyzą w roli głównej. W pobliżu zapory możemy jeszcze zobaczyć domek wczasowy Joy Adamsowej, słynnej pisarki, znanej ze swoich książek o Iwicy Elzie. Tutaj pisarka spędziła swoje dzieciństwo.

km 44 – skały treningowe

Kružberskie skały treningowe składają się głównie z łupków i szarogłazów o interesującym warstwowaniu. Chociaż skała jest stosunkowo krucha, istnieje wiele dróg wspinaczkowych, o trudności sięgającej klasy II.–VI. Tereny wspinaczkowe są rozdzielone do czterech podstawowych segmentów (Žabí kůň, Hlavní masív, Rozlámaná i Horní stěny).

Ruiny zamku Kružberk

Od skał wspinaczkowych można dojść do kamiennych ruin zamku, który istniał tu od początku 14. wieku do połowy 15. wieku. Można przejść po asfaltowej drodze w kierunku zapory, na zakręcie skręcić w prawo na drogę leśną (spodnią). Kierujemy się lekko pod górkę i prosto aż do wąwozu, za którym droga się kończy. Na prawo jest ścieżka prowadząca do byłej platformy widokowej, z której rozciąga się piękna panorama. Z dawnego zamku zobaczymy już tylko resztki dawnych murów.

Kružberk

Pierwsza wzmianka o tej gminie znajduje się na arkuszach o podziale Księstwa Opawskiego z r. 1377. Z miejscowych zabytków warty uwagi jest kościół gotycki św. Piotra i Pawła z 1. poł. 14. wieku, który jest dzisiaj wykorzystywany jako sala wystawowa. W północnej części gminy, zwanej również Staré Lublice, znajduje się kościół św. Floriana z lat 1810–1811, kaplica św. Anny oraz barokowa rychta z szachulcowym szczytem.

Jánské Koupele

Pierwsze wzmianki o tutejszych źródłach wody mineralnej pochodzą z roku 1640. Były wykorzystywane przez jezuitów z Melče. W roku 1810 zostało zbudowane sanatorium w celu leczenia chorób serca, układu krążenia, dróg oddechowych i reumatyzmu. Podczas drugiej wojny światowej mieścił się tu obóz jeniecki o złej sławie. Po wojnie sanatorium było w kiepskim stanie i w takim pozostało praktycznie do dnia dzisiejszego. Miejscowe obiekty sanatoryjne w r. 2006 zostały zapisane do centralnego rejestru pamiątek kulturalnych RC. Ośrodek, ze względu na swój stan, jest również ujęty na liście najbardziej zagrożonych czeskich zabytków.

Kanał Weissshuhna

Unikalne urządzenie hydrotechniczne, zapisane (razem ze służą) na liście zabytków techniki. Kanał napędzający o długości 3,6 km przyprowadza od służby wodę do zakładu papierniczego w Žimrovic.

cích. Prowadzi skalistym zboczem lewego brzegu Moravicy. Obok śluzy rozpoczyna się tunelem i tunelem wpływa do obiektu zakładu papierniczego. Na trasie napotyka dalszy tunel i kilka akweduktów. Od r. 1891 był wykorzystywany do transportu drewna. Została na nim zbudowana elektrownia. Dla regulacji stanu wody w kanale jest wyposażony w boczne śluzy. Przepływający wodniak może niekiedy, pomiędzy drzewami na lewym brzegu, zobaczyć wodospad. Najczęściej można go spostrzec blisko obiektów zakładu papierniczego. Niemal połowę długości kanału można przejść po czerwonym szlaku turystycznym.

Ruiny zamku Vikštejn

Zachowane są masywne ruiny zamku, powstałego prawdopodobnie w ostatnim kwartale 14. wieku i zamieszkałego aż do zbudowania zamku w Dubově. Teren zamkowy wznosi się w kierunku północnym nad rzeką Moravice. Dostęp po niebieskim szlaku z Podhradí lub z Dubovej.

Dolina Anny

Z prywatną farmą ukierunkowaną na hodowlę drobiu i bydła – Drůbežárna farma Grim. W roku 1866 w tym rejonie został założony zakład papierniczy, posiadający zezwolenie na uruchomienie hydrocentrali do produkcji papieru.

Hradec nad Moravicí.

Zamek Hradec nad Moravicí (od r. 2002 państwowy zabytek kulturalny) składa się z Białego i Czerwonego Zamku. Przyrodniczo-krajobrazowy park zamkowy zajmuje powierzchnię 63 ha. W późnej epoce brązu, na terytorium obecnego zamku stało grodzisko. W połowie 13. wieku grodzisko – prawdopodobnie po pożarze – zostało przebudowane na średniowieczny zamek gotycki. Resztki murów znajdują się w budowie Białego Zamku,

który powstał w wyniku rozległej renesansowej przebudowy w 16 w. Zamek na dzień dzisiejszy proponuje zwiedzającym dwie trasy wycieczkowe (70 i 60 min.).

Ostatnim świadkiem działań budowlanych (1874–1891) jest Biała wieża i neogotycki Czerwony Zamek, w którym pierwotnie mieściły się pomieszczenia gospodarcze – stajnie, wozownie. Dzisiaj prężnie działa tu hotel i restauracja zamkowa. www.zamek-hradec.cz

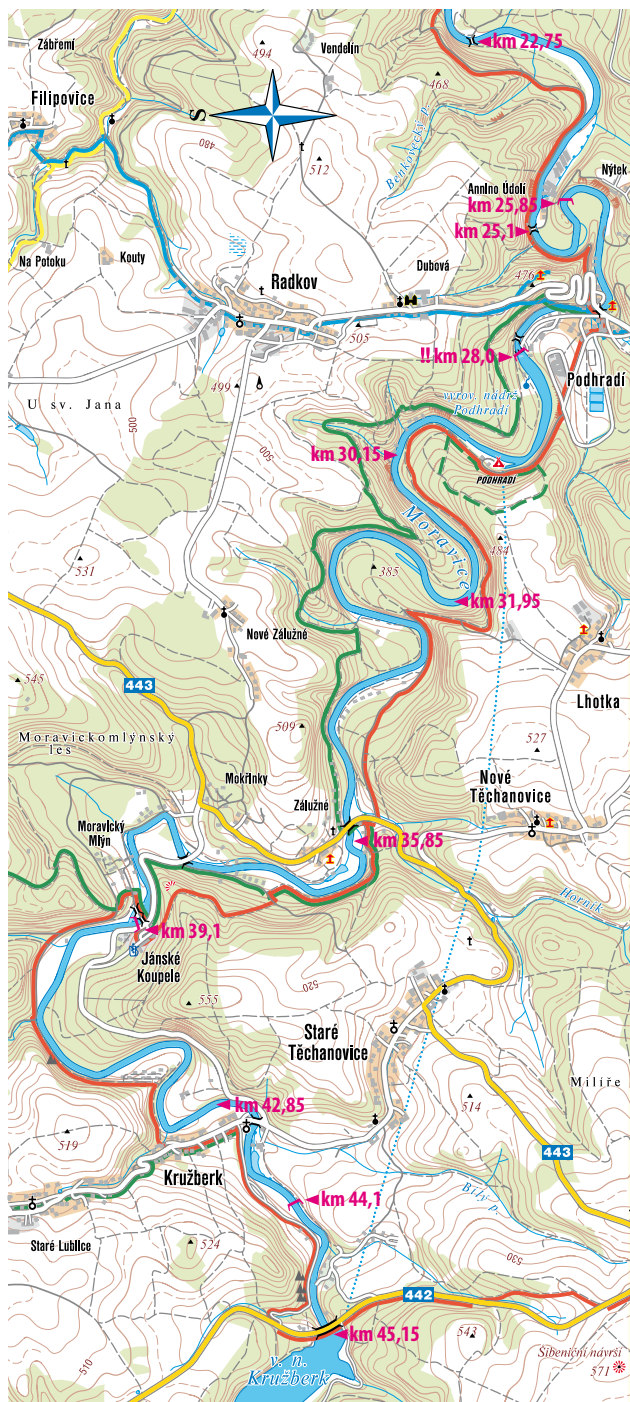
Hradec to nie tylko zamek. W mieście warto obejrzeć kościół św. Piotra i Pawła z 16. wieku, miejską galerię, drogę krzyżową Śląska Kalwaria, unikatowy kompleks ziemnych fortyfikacji, tzw. „szansów” z okresu śląskich wojen, czy wieżę widokową Šance, która stoi na wysokości 522 m n. p. m. Z jej balkonu rozciąga się wspaniały widok na region Opawy, Jesionniki i Beskidy. W Domu Narodowym mieści się biblioteka, ośrodek kultury, kino i muzeum miejskie.

www.muhradec.cz/infocentrum

1. KRUŽBERK – DOLINA ANNY

km 45,15–25,10

- 25,10 c, Dolina Anny wp
- 25,55 w. 0,6 wp
- 25,85** w. 1,03, N wp +200 m N wl
- 26,50 ≈ 100 m
- 27,15 s, Vítkov-Podhradí,
- 27,15 s, **Vítkov-Podhradí**, 50 m wl, 100 m wp, Vikštejn,
- 27,35 kamienny próg +100 m
- 27,85 p, w. 0,5 m, wl
- 28,00** w. 4,6 m
- 28,98 dopływ, początek zbiornika wyrównawczego Podhradí
- 29,25 wp
- 30,15 p +250 m dopływ
- 31,95 N Hanzlův młyn wl +400 m kamienny próg i młyn wl
- 34,10 Pollakova sztolnia 50 m wp
- 35,55 Horník, +100 m 2x kamienny próg
- 35,85 s, **Zálužné** wl, +100 m wp
- 36,80 kamienny próg, N wl, 200 m wl
- 37,75 s +600 m 70 m wp
- 38,10 100 m wl, **Mokrady**
- 39,10** w. 1, p, **Janské Koupele**, Lewe ramię w. 1,1, N wl
- 42,85 wl, 180 m wl +2 km +1 km + N wl
- 43,25 s, **Kružberk** wl, **St. Těch. wp.**, 500 m wl
- 44,10** w. 0,8, N wp. +400 m 50 m wp Davidův Młyn
- 45,15 zapora, wl, +300 m p,

km 45,15 – rozpoczęcie spływu pod zaporą Kružberk.

Pierwsze miejsce, od którego możemy rzekę spływać, znajduje się po lewej stronie, około 200 m poniżej tamy należącej do zapory Kružberk. Rzeka, otoczona drzewami, po krótkim i równym odcinku, skręca w prawo. Po lewej stronie mijamy ściany wspinaczkowe do ćwiczeń, podpływamy kładkę dla pieszych, a za nią, z prawej strony, znajdujemy dobrze przystosowane miejsce do wejścia i wyjścia z wody. Możliwość posiłku (specjały z grilla), noclegu w pensjonacie i parkingu przy spływach organizowanych, również dla osób nie korzystających z usług noclegowych.

Po niepełnych 500 m napotykamy na swej drodze pierwszy jaz.

km 44,10 JAZ KRUŽBERK

Jaz możemy przepłynąć w całej jego szerokości, przenoska 50 m w lewo. W prawo odnoga napędzająca młyn, o szerokości 4 m i wys. 0,85 m. Za jazem znajduje się odcinek z kilkoma małymi wysepkami. Po 2 km rzeka skręca w prawo i płynie nieopodal obiektów rekreacyjnych. Na parterze miejscowego młynu oferują znakomitą kuchnię z szeroką gamą rybich dań. Możemy skorzystać też z zakwaterowania w pokojach i apartamentach. Znajdują się tu trzy stawy (duży, mały z pstrągami oraz staw hodowlany). Możemy „zaszaleć” w centrum linowym.

Po pokonaniu prawoskrętnego łuku rzeki, mijamy dopływ potoku. Podpływamy most drogi prowadzącej do miejscowości Kružberk (ok. 200 m w lewo Kościół św. Piotra i Pawła). Przy lewym brzegu, obok boiska Kružberk, popularny punkt wejścia do wody (parking, przystanek autobusu Kružberk-Proleťář, około 180 m w lewo artykuły spożywcze). Miejscowa chata oferuje zakwaterowanie dla grup do 24 osób, jest też restauracja z tawerną i skromny sklepik.

Rzeka płynie warto przez kilka naturalnych progów kamiennych, zmieniając często swój kierunek. Po czterech kilometrach zbliżamy się do rozwidlenia Morawicy. Lewe ramię odpływa do odnogi napędzającej. Płyniemy prawym ramieniem, ale na „wyspie” polecamy wysiąść i najpierw zobaczyć, czego możemy się spodziewać. Należy dobrze rozważyć, czy nie lepiej będzie przenieść łódkę na długości ok. 150 m i wrócić na wodę obok kładki dla pieszych pod jazem.

km 39,10 JAZ JÁNSKÉ KOUPELE

Jaz zwykle bywa spławny, jednak w zależności od stanu wody mogą się pod jazem tworzyć niebezpieczne odwoje!!

Po 20 metrach podpływamy kładkę dla pieszych, mijając po prawej stronie Jánské Koupele z rozpadającymi się budynkami dawnego uzdrowiska, odpowiednie miejsce do rozpoczęcia spływu. (około 60 m stąd, przy drodze przystanek Staré Těchanovice – Jánské Koupele).

Po kilometrowym spływie rzeka Moravice ponownie spotyka się ze swoim lewym ramieniem, które pokonało kamienny próg, przelało się przez koło byłej elektrowni Moravický młyn. Elektrownia zasilala kiedyś Jánské koupale (obecnie Centralna Szkoła Strażacka). W ostrym prawoskrętnym zakręcie, w odległości 100 metrów po lewej stronie, znajduje się stylowy ośrodek rekreacyjny, z możliwością zakwaterowania w willi lub domkach letniskowych, we 2–5 osobowych pokojach.

Po lewej stronie ośrodka leży osada rekreacyjna. W jej okolicy zostało kilka sztolni i szybów kopalniowych, pozostałości po wydobywaniu łupków dachowych.

Środkiem rzeki przepływamy naturalny próg kamienny. Po kilometrze mijamy most drogowy. Po lewej stronie około 150 m przystanek autobusu Melč, Mokřínský. Przy lewym brzegu mijamy dopływ. Po 0,5 km po prawej stronie, w odległości około 70 m od rzeki, usytuowany jest ośrodek rekreacyjny z budynkiem głównym posiadającym restaurację i jadalnię. Możliwość zakwaterowania w domkach i pokojach. Namioty zabronione.

Przeptywamy kolejny naturalny próg kamienny i omijamy odnogę napędzającą staw w Zálužné. Po około 200 m, po lewej stronie możemy zobaczyć kaplicę w Zálužném. Most drogowy może być naszym kolejnym przystankiem na przekąskę – około 150 m w lewo jest restauracja i przystanek autobusowy Vítkov, Nové Těchanovice.

W niewielkiej odległości za mostem możemy zakończyć pierwszy etap spływu. Mamy za sobą około 10 km, licząc od zapory.

Po przepłynięciu dwóch progów dostajemy się po niecałym kilometrze do Pollakova sztolni, leżącej w odległości 50 m na lewo od rzeki. Jest to opuszczona kopalnia do wydobywania łupków. Wejście do kopalni jest częściowo замуrowane i zakratowane.

Rzeka płynie szybko przez kilka kamiennych progów, mijamy trzy dopływy z lewej strony. Po około 3 km mijamy z lewej napęd do dawnego Hanzlova młyna. Po 400 m spływamy przez kamienny próg, ok. 100 m po lewej stronie mijamy ruiny dawnego młynu.

km 34 – Rzeka dalej wkracza do najładniejszego ze swoich naturalnych odcinków. Ten fragment tworzą cztery piękne meandry. Rzeka winie się przez lasy i łąki.

cca km 32,5 – wąwóz Moravice

Moravice pokonuje kilka progów skalnych. Po 2 km dopływa w okolicy autokempingu, leżącego na prawym brzegu. Ostatni kilometr przed kempingiem obfituje w liczne mielizny. Trzeba uważać.

29,25 km – kemping, ulubione miejsce do biwakowania, w którym chętnie zatrzymuje się większość wodniaków. Na terenie AK mieści się restauracja. Można posiedzieć przy bufecie na zewnątrz. Zakwaterowanie jest możliwe we własnym namiocie na łące nad rzeką lub w domkach czy chatkach. Do dyspozycji jest też salon gier ze stołem billardowym, wypożyczalnia łodzi i innego sprzętu sportowego.

odbijamy od brzegu przy kempingu

Mijamy z prawej napęd z elektrowni wodnej. Jesteśmy na początku zbiornika kompensacyjnego Podhradí, który służy do wyrównywania poziomu zbiornika Kružberk. Jest również wykorzystywany jako basen naturalny. Należy się trzymać lewego brzegu, gdzie po około 1 km będzie przed nami niebezpieczne „wyrównanie”.

Stabilny wysoki betonowy jaz z zagrażającą życiu niecką z odwojami w całej szerokości 45 metrów – „**ZABÓJCA!**”. W lewo przed jazem znajdziemy na skrzydle z kostki brukowej dwie drabinki stalowe na łańcuchach, do wyciągania łódek. Przenosimy 70 m, normą jest czekanie w kolejce. Powyżej jazu pomnik poświęcony utopionym ostrzega nas przed niebezpieczeństwem.

km 28,00 JAZ PODHRADÍ !!

akcja ratownicza pod jazem

Po wejściu na wodę możemy jeszcze przepłynąć na prawą stronę, gdzie panują dobre warunki do wysiadki i ewentualnego posiłku. Spacerkiem dotrzemy do 500 m oddalonego hotelu, gdzie w lecie bywa na zewnątrz czynny bufet. Istnieje też możliwość zakwaterowania w 17 pokojach dwuosobowych z łazienką. Jeżeli popłyniemy dalej, mijamy kładkę dla pieszych, a przy niej hotel z prawej strony.

Pod ławką widzimy wodoznak, a poniżej stopień, który spływamy po jego lewej stronie. Przepływamy naturalny kamienny próg i zauważamy most drogowy – drogi nr 44337. Po lewej stronie znajduje się ulubione miejsce rozpoczynania spływów, z możliwością parkingu i jedzenia, 50 m stąd leży przystanek Vítkov-Podhradí i lokalny pensjonat.

Stąd możemy odbyć wycieczkę do masywnych ruin – pozostałości murów grodu Vikštejn, który leży na wysokim północnym stoku nad rzeką Moravicą (dostęp po oznakowanym szlaku). Drugą opcją jest wycieczka do ładnego barokowego zamku Dubová, który znajduje się w małej wiosce o tej samej nazwie, około 1 km w kierunku północnym. Trzeba jednak liczyć się z koniecznością małej „wspinaczki” na wzgórze, o długości ok. 1,5 km. Zamek, niestety, dla zwiedzających jest zamknięty.

Dalej rozpoczyna się ładny odcinek z bystrzami długości około 100 m. Za nim leży stały jaz. Jaz bywa spławny. Przed przepływaniem jest jednak niezbędna penetracja terenu. Pod jazem bywają mielizny. Przenoska w lewo około 60 metrów, w prawo prowadzi odnoga do tunelu dla zakładu drobiarskiego.

km 25,85 JAZ ANNATAL

Rzeka rozwidła się. Mamy możliwość wyboru trasy spływu w obu ramionach. W czasie wakacji letnich prawe ramię bywa często nieprzejezdne. Na wyspie harcerze budują obóz i – ze względu na retencję wody do kąpieli, poziom wody przy stopniu podnoszą. W związku z tym lepiej jest wybrać ramię lewe.

2. DOLINA ANNY – ŽIMROVICE

km 25,10–10,30

- 10,30 ☼ taras widokowy
RONDELA, wp
- 11,00 C p
- 11,20 $\blacksquare$ $\uparrow$ X w. 1,55, N wl,
 C 30 m wl, $\rightarrow$ C wl
- 11,25 $\rightarrow$ wyciek z oczyszczalni
- 11,60 C s, oczyszczalnia ścieków wl
- 11,95 $\square$ wl
- 12,25 **Žimrovice** wl, $\times$ C $\square$ $\triangle$ wl,
 $\square$ 150 m wl, $\square$ $\times$
 $\rightarrow$ C wl
- 12,45 $\rightarrow$ Meleček
- 12,55 C p, $\dagger$ św. Josefa 500 m wl
- 12,80 $\approx$ 250 m $\dagger$ kamienie
- 13,05 $\rightarrow$, +200 m C rurociąg
- 14,25 kamienne progi 350 m
- 14,60 C p, +100 m $\leftarrow$ Bukovinský
potok, $\dagger$ wl
- 18,10 C p, Albrechtický młyn
250 m wp
- 18,50 $\blacksquare$ $\uparrow$ v. 1,52, N wl
- 19,20 $\rightarrow$ Melečský potok
- 20,80 $\leftarrow$ Bialý potok
- 21,55 $\leftarrow$ Zielony potok, +200 m
kamienny próg
- 21,70 $\leftarrow$ Czarný potok
- 22,75 C p, Větrkovický młyn wp,
+300 m $\rightarrow$
- 22,85 kamienny próg w. 0,6
- 23,05 $\leftarrow$ Bialý potok
- 23,35 $\rightarrow$ Benkovecký potok
- 24,25 $\blacksquare$ v. 0,8, +200 m $\leftarrow$
- 25,10 C c, Dolina Anny wp

Po zbiegu obu ramion spływamy stopień i podpływamy most drogowy. Po prawej stronie zostaje „Dolina Anny”.

Przed nami otwiera się piękny odcinek, gdzie rzeka wartko przepływa przez cztery naturalne progi z kamieni oraz stopień. Mijamy kilka dopływów, spływamy próg kamienny, podpływamy kładkę dla pieszych. Uwaga na niski podjazd!

niska prowizoryczna kładka

Po prawej stronie mijamy Větrkovický młyn. Przed nami pojawia się kilka progów i dopływów, a po 1 km drewniany próg – resztkę jazu Větrkovického mlynu leśnego. Po kolejnych 3 km przyjemnego spływu między lasami czeka nas betonowy jaz „Wajsoňák”, który przy wyższym wodostanie jest splawny. W przeciwnym razie nie można przepłynąć krawędzi przelewu (po wyjściu niebezpieczeństwo związane z ryzykiem ześlizgnięcia się z płyty jazu).

km 18,50 JAZ WEISSHUHNA

Przenoszenie po prawej, 60 m, obok ogrodzenia zagrody. Na brzegu mało miejsca. Wsiadając musimy liczyć się z tym, że prąd nas ściągnie w kierunku drzew. Najlepiej tuż pod niecką przypląć do lewego brzegu. Przy ścianie jazu jest lekko nachylona płyta betonowa, po której możemy łódki spuszczać na uprzęży. W koronie jazu bywa mało wody, ale jeśli zdecydujemy się przepłynąć, lepiej

będzie trzymać się lewej strony, by uniknąć spotkania z wysepkami drzew rosnących w wodzie w pobliżu prawego brzegu.

zacięcie łodzi w koronie jazu

Na lewej stronie odnoga kanału Weissshuhna, napędzająca zakład papirniczy. Jest częścią za- bytku technicznego „Kanał Weissshuhna”. Po 30 m koryto zwęża się, przepływ przyspiesza i tworzą się fale. Podpływamy kładkę dla pieszych, w odległości około 250 m w prawo leży dawny Albrechtický młyn. Mijamy kilka dopływów, przepływamy przez kilka naturalnych progów, a po około 4 km widzimy kładkę dla pieszych. Z prawej strony dopływa Bukovský potok. Rzeka na odcinku około 50 m rozgałęzia się – po lewej stronie na środku należy uważać na betonową obręcz. Kilka kamiennistych progów, a po około 2 km w lewo wpada ciekawy dopływ – wodospad w prawym zakręcie, przy ujściu odnogi napędzającej, biegnącej od zakładu papirniczego.

300 m kamiennistych progów, podpływamy pod rurociągiem. Przed nami zaczyna się 250 metrowy odcinek ładnych bystrzy (12,80 do 12,55 rz. km). Do roku 2012 był tu tor slalomowy, ale w związku z dużym zainteresowaniem mniej doświadczonych wodniaków przy spływach zorganizowanych, tor został usunięty (ze względów bezpieczeństwa). W miejscu, gdzie pojawia się kładka, należy trzymać się w prawo, prąd ściąga tutaj w lewo, na tzw. „magnes” – duży kamień.

km 12,55 – kładka na końcu „toru slalomowego”

Niżej należy płynąć w lewo. Jeżeli chcemy wyjść z wody musimy szybko kierować się na lewo. Bywa tu tłoczno – wielu wodaków w tym miejscu kończy spływ lub chce się odświeżyć i odpocząć.

plac zabaw dla dzieci przy restauracji

12,25 km – na lewo ulubiony punkt wejścia i wyjścia. Teren z możliwością parkowania, na którym można odpocząć, dobrze zjeść czy posłuchać żywej muzyki. Istnieje również możliwość zakwaterowania w pokojach 2–4 osobowych, albo w kempingu w pobliżu rzeki. Restauracja, miejsce do biesiadowania, bar oraz siłownia. W odległości 150 m po lewej stronie mieści się rodzinny pensjonat z 14 łózkami. Po około 150 metrach, po drugiej stronie ulicy, znajdziemy miejscowe schronisko z 12 miejscami noclegowymi i restauracją. Na lewo, około 250 m dalej leży przystanek autobusowy Hradec nad Moravicí – Žimrovice, rest. Rzeka szybko płynie przez kilka naturalnych progów. Podpływamy pod mostem drogowym. Po lewej stronie mijamy oczyszczalnię ścieków. Przed nami stoi stabilny betonowy jaz.

km 11,2 JAZ ŽIMROVICE

Ze względu na niekę pod jazem, proponujemy raczej przenoskę około 60 m w prawo. W lewo na trasie przenoszenia bywa wiele ludzi, którzy tutaj kończą swój spływ. W lewo obok jazu jest kiosk

z przekąskami i parking – miejsce ewentualnego wejścia i wyjścia z wody. Poniżej znajduje się kamienny próg, który przepływamy w środku. Dalej kładka dla pieszych i dwa progi naturalne. Po prawej stronie platforma widokowa.

zjazd po prawej

Kładka dla pieszych. Około 450 metrów po lewej stronie leży nowo odremontowany hotel. Na prawo, w odległości około 400 m usytuowany jest potężny zamek „Hradec nad Moravicí” – podejście z parku do „Białej Wieży” i „Białego Zamku”. Przepływamy wąskim, delikatnie meandrującym, pięknym odcinkiem pod Czerwonym i Białym Zamkiem – niekiedy można je zobaczyć.

Nie przegapmy spaceru po płaskowyżu „cypel”, gdzie rozciąga się piękny park. Na pewno warto zwiedzić wnętrza zamkowe. Można zakotwiczyć i iść prosto z wody – po prawej stronie widać ścieżkę stromo pod górę. Druga opcja to popłynięcie 1,5 km do kładki dla pieszych. Stąd można się wspiąć na wzgórze, odległe około 400 m. Przychodzimy ze strony „Czerwonego Zamku” – obecnie sala, hotel i restauracja zamkowa. W pobliżu znajduje się kościół parafialny Piotra i Pawła z końca 16 wieku. Obok kościoła, w odnowionym budynku dawnej Szkoły Narodowej, mieści się Galeria Miejska.

Dlaczego warto odwiedzić miasto Hradec nad Moravicí?

Przepiękna przyroda oraz krajobrazy • Malownicza dolina rzeki Moravicy – raj dla miłośników turystyki pieszej i rowerowej oraz sportów wodnych • Państwowy zamek Hradec nad Moravicí z otwartym zamkowym parkiem leśnym • Atrakcyjne miejsca – Punkt widokowy Bezrucza, wieża widokowa Šance, Łąki Mariańskie, Kalwaria Śląska i inne • Sport – korty tenisowe, boisko do siatkówki plażowej, miejski basen, usługi wellness... • Imprezy kulturowe, towarzyskie, obyczajowe • Miejsce do aktywnego wypoczynku rodzinnego i relaksu.

Centrum Informacji Turystycznej Hradec nad Moravicí

Zapewniamy bezpłatnie materiały promocyjne i informacje na temat usług, hoteli i restauracji, wydarzeń, zabytków kultury i atrakcji przyrodniczych, transportu w mieście itp.

Sprzedajemy publikacji o mieście, pocztówki, mapy, przewodniki, pamiątki, znaczki turystyczne, odznaki, magnesy, naklejki turystyczne, karty kolekcjonerskie KCT itp.

Oferujemy również kopiowanie, skanowanie, laminowanie, internet, rezerwacje biletów.

Centrum Informacji Hradec nad Moravicí

Opavská 265, 747 41 Hradec nad Moravicí (parter Urzędu Miasta Hradec nad Moravicí)

Godziny otwarcia: Poza sezonem: poniedziałek – czwartek od 9,00 do 16,00 godziny / Piątek od 9,00 do 14,00 godziny

Sezon letni: codziennie od 9,00 do 16,00 godziny

Kontakt: tel: 553 783 940 • ic@muhradec.cz • www.ichradec.cz

3. HRADEC n/M. – OPAVA

km 10,30–0,00

- 0,00 ← do Opavy na km 35,4
 0,45 rurociąg, 200 m wl
 1,15 z +550 m s [11]
 1,55 s +150 m rurociąg
 2,70 s
 2,85 s, Opava-Kylešovice wl,
 2,90 20 m wp,
 3,05 ↑ „Areal zdrowia“ wl
 3,35 → X w. N „Strouha“ wp, → napęd z „Panského Mlýna“ wl
 3,35 N Strouha wp
 3,55 ← Maršovec
 4,00 ↑ X w. 2, N wl, c
 4,70 → Hvozdnice
 4,75 w. 0,8
 5,90 ! filar mostowy
 5,95 wp, kamienny próg
 6,20 wp + w. 0,7 !
 7,15 s, Branka u Opavy wp, 250 m wl, „Dom kultury Branka“ 50 m wp,
 7,75 ↑ X w. 1,45 !!
 7,90 p + 100 m
 8,35 w. 0,5, 250 m wl, 300 m wl
 8,60 ← opływ wp +50 m w. 0,7
 8,95 w. 0,4 na 300 m 3x
 9,05 s [57], ← Hradečná, Hradec nad Moravicí, 100 m wp, 150 m wp, wl
 9,20 v. 0,5, kamienny próg w. 0,5
 10,25 p, Hotel 450 m wl
 10,30 taras widokowy RONDELA, wp

Płyniemy dalej. Obok kładki dla pieszych mijamy na prawo basen i kompleks sportowy, który dysponuje kortami tenisowymi, boiskiem do siatkówki plażowej, solarium i siłownią. Jest też restauracja. Po 200 metrach natrafiamy na próg kamienny. Proponujemy płynąć środkiem. Dalej mamy na trasie stopień drewniany. Dopływamy do mostu drogowego Hradec nad Moravicí. Tutaj możemy zakończyć spływ. Na lewo parking i przystanek autobusowy w odległości 50 m.

Na prawo, w odległości 100 m Miejskie Centrum Kultury, kino, muzeum miasta, a po 150 m restauracja oraz możliwość zakwaterowania.

Na pierwszym stopniu pod mostem, w odwodach doskonale mogą się wyszaleć kajakarze. Często odbywają się tu zawody w rodeo wodnym.

Proponujemy jednak płynąć dalej do Branki, gdzie można podziwiać piękny odcinek z dużą ilością spławnych stopni. Poniżej niektórych odwodę bywają większe, łódka może się przewrócić!

8,3 km – powtarzające się stopnie spławne

Ten uregulowany odcinek rzeki jest prawie prosty. Jego brzegi są niskie i zatrawnione. Podobnie i okalające wały. Po koronie wału prowadzi ścieżka rowerowa. Drewniane stopnie są przyjemnym urozmaicheniem, lecz nie wolno ich lekceważyć. Nad nimi należy przyspieszyć i trzymać łódkę prosto. Na długości 300 m spotykamy trzy stop-

nie, jeden po drugim. W odległości 50 metrów za prawym dopływem leży dalszy – wyższy, a po kolejnych 200 m jeszcze jeden. Tutaj często wodniacy kończą spływ. Na lewo mieści się restauracja z możliwością przyjazdu samochodem do rzeki. W odległości około 300 m prosto przez drogę leży stacja kolejowa.

Spływy zorganizowane kończą się nieco niżej. Podpływamy pod kładką dla pieszych, po 200 m przed nami stoi niespławny betonowy jaz. Po prawej stronie widzimy pochyły betonowy zjazd do rzeki, idealne miejsce dla zakończenia spływu.

Do miejsca zakończenia możemy dojechać samochodem. Od drogi nr 57 skręcamy w kierunku na Chvalíkovice, a za mostem zbaczamy w prawo między domy. Po około 300 m docieramy do trawiastego miejsca opisanego wcześniej. Restauracji tu nie ma, idealne miejsce do suszenia i pakowania łódek. Podczas spływów zorganizowanych bywają do dyspozycji mobilne budki WC.

Przed nami betonowy jaz z centralnym filarem i przepustem ze żwiru. Przy odpowiednich warunkach można przepłynąć po wąskiej drewnianej pochyłości po lewej stronie (szerokość dla pontonu nie jest wystarczająca). Podczas imprez zorganizowanych jest przepływ oznaczony, prze-

km 7,75 JEZ BRANKA !!

noszenie na prawym brzegu na odległość 60 m. Spływy zazwyczaj bywają ukończone jeszcze przed jazem. Dalej z reguły się nie pływa, choć jest to możliwe.

Za jazem po 600 m podpływamy most drogowy w miejscowości Branka u Opavy – ul. Školní – droga nr 4644. Na lewo 250 m od mostu jest stacja kolejowa Branka u Opavy. Ze względu na łatwość przyjazdu do rzeki oraz bliskość dworca kolejowego, w tym miejscu zwykle kończą się zorganizowane spływy Moravice – możliwość wyjścia w prawo.

50 m na prawo od mostu znajduje się restauracja, dom kultury, oraz przystanek autobusowy Branka u Opavy i szkoła. Jeśli zdecydujemy się spływ kontynuować, po 500 metrach przy niskim poziomie wody napotykamy na próg kamienny z możliwością spływu po środku.

Opuścamy teren zabudowany. Rzeka lekko skręca w odległości 450 m od kamiennego progu mijamy po prawej stronie wodoznak stacji LG Branka, na który bezpośrednio nawiązuje jaz z kamienia łamanego, wzmocniony po obu stronach kamiennymi płytami. Podczas spływu trzeba uważać, a koniecznie stopień wcześniej obejrzeć. Wsiadamy tuż przed wodoznakiem. Dalej rzeka

płyne między łąkami otoczonymi drzewami. Po 250 metrach przy niższym stanie wody, pokonujemy naturalny kamienny próg. Po prawej stronie mijamy bufet z obiektami gastronomicznymi oraz plac zabaw dla dzieci. Za kamiennym progiem uważamy na filar mostu stalowego, którego resztki sterczą na środku rzeki.

Dalej rzeka płyne między polami. Po łagodnych zakrętach w prawo i w lewo pokonujemy niski kamienny próg, za którym po 500 metrach spływamy drewniany stopień z pniaków o średnicy 40 cm. Trzymamy się środka, lekko w lewo. Przenoska w prawo, o długości około 50 m. Tuż za stopniem dopływa z lewej rzeczka Hvozdnice.

Po 700 m widzimy most drogowy Kylešovice, ulicy Ke Koupališti, który przerzucony jest nad jazem zwanym Mohrův.

Jest to segmentowy jaz ruchomy z dwoma stalowymi klapami. Wzdłuż jazu przenoska w lewo około 130 m. Do trawiastego brzegu dobijamy 60 metrów przed jazem i przenosimy po kładce przez odnogę napędzającą Panský młyn. Na odnodze jest czynna elektrownia wodna. W młyńnie znajduje się klub jeździecki ze stajnią dla koni.

km 4,00 MOHRŮV JAZ

*bez ulepszenia
przepływu*

Rzeka za jazem skręca lekko w lewo, po 450 metrach mijamy po prawej dopływ Maršovec. Zbliżamy się do kolejnego jazu, który znajduje się 200 m dalej. Nad jazem, na prawo, leży koryto napędzające „Strouha”, na lewo za jazem wraca odnoga od Panského mlyna.

Jaz, nazwany Jaschkův, nie jest spławny. Konstrukcja jazu jest solidna, zbudowana z cegły i kamienia, skośna, z dwoma polami. Około jazu przenosimy na prawo po kładce nad odnogą. Za jazem stromo w dół do rzeki, około 100 m.

km 3,35 JASCHKŮV JAZ

Dalej płyniemy prostym korytem rzeki i po 300 m z lewej strony mijamy pensjonat z możliwością zakwaterowania dla 15 osób. Przy pensjonacie leży mniejsze boisko dla piłki nożnej i 2 boiska przeznaczone do siatkówki plażowej. 150 m dalej, na prawo, możemy się zatrzymać przy 20 m oddalonej restauracji z tarasem i małym placem zabaw dla dzieci. Po 50 m za restauracją podpływamy most drogowy Opava-Kylešovice, droga nr 464. W odległości 150 m od mostu, po lewej stronie, znajduje się przystanek autobusowy w dzielnicy Opava-Kylešovice. Po 30 metrach, kolejny nowy most obwodnicy Opavy. Za mostem rzeka, otoczona pasem drzew, skręca nieco na prawo. Na lewo rozciąga się obszar zabudowany, na prawo jest pole. Po około 1 km bieg rzeki odchyła się w lewo, a my przypływamy pod most drogowy Opava-Kylešovice – ul. Hlavní – droga nr 461.

Za mostem drogowym podpływamy rurociąg, po 250 m – most kolejowy, za którym pokonujemy, przy niskim poziomie wody, naturalny kamienny próg. Po kolejnych 500 m podpływamy pod mostem drogowym Opava – ul. Ostravská – droga nr 11. W odległości 200 metrów znajduje się przystanek autobusowy. Za mostem po lewej stronie, gdzie podpływamy rurociąg, położone jest centrum handlowe z restauracjami. Zbliżamy się do ujścia Moravice do rzeki Opavy (450 m). Moravice wpada do Opavy jako jej prawostronny dopływ. Do wyjścia i zakończenia spływu możemy wykorzystać miejsce na rzece Opava, w odległości 1 km, gdzie istnieje możliwość przyjazdu samochodem bezpośrednio do rzeki.

Opava się prezentuje

Ponad zbiegiem głównych rzek Opawskiego – Opawy i Morawicy, na zboczach Wyżyny Opawskiej opadającej w szeroką dolinę rzeki Opava, rozciąga się miasto Opava, liczące ponad 60 tysięcy mieszkańców. Pierwsza wzmianka o Opawie pochodzi z 1195 r. O mieście, jako takim, można zaś mówić od 1224 r. Istotny wpływ na jego rozwój miała śląska gałąź rodu Przemyślidów. To oni panowali tu w okresie od 1318 r. do pierwszej połowy 15. wieku. Dla miasta znaczącym był 1742 r., kiedy to Śląsk

został podzielony między Austrię i Prusy. Opawa w okresie następnych 40 lat stała się urzędowym centrum Śląska Austriackiego. O znaczeniu miasta świadczył tzw. Opawski Kongres Świętego Przymierza, odbywający się tu w dniach od 24. 10. do 23. 12. 1820 r. W tym czasie przebywał w Opawie również cesarz Franciszek I i rosyjski car Aleksander. W 1938 r. miasto zostało wcielone do Rzeszy Niemieckiej.

Na losach miasta nieszczęśliwie zaważyła 2. wojna światowa. Opawa była jednym z najbardziej zniszczonych miast ówczesnej Czechosłowacji. Miasto może być dumne z wielu sławnych osobistości, które tu się urodziły i mieszkają. Do najbardziej znanych należą pisarka Joy Adams, ojciec genetyki Johann Gregor Mendel czy architekt Josef Maria Olbrich. Dla regionu najważniejszym jest natomiast poeta Petr Bezruč. Jego zbiór „Pieśni Śląskie” został przetłumaczony na kilka języków.

Opawa się lubi bawić. Wielkie znaczenie, i to nie tylko dla miasta, ma Teatr Śląski. Jego scena dramatyczna i opera już od ponad 200 lat dostarcza widzom cennej rozrywki. Co roku odbywają się w mieście festiwale. Jednym z najstarszych jest wiosenny „Daśi břehy” i jesienny „Bezručova Opava”. Podczas tych akcji miasto potrafi zachwycić swoją fantazją i oryginalnością wielu imprez kulturalnych. Reprezentowane są prawie wszystkie rodzaje sztuki – teatr, film, sztuka plastyczna, literatura i muzyka.

Opawa jest również regionalnym centrum sportu – tak rekreacyjnego, jak i profesjonalnego. Co sobotę urządzone są nocne wyjazdy na łyżworolkach, zwane „Blade nights”. Nie tylko młodzież korzysta z skate parku, położonego w spokojnej dzielnicy Sadów Miejskich, gdzie znajduje się między innymi również wielofunkcyjna hala sportowa, basen i kanał wodny. W Opawie działa wiele klubów sportowych i stowarzyszeń.

Dzięki swojej różnorodności miasto przyciąga młodzież. Opawa jest **centrum edukacyjnym** regionu. Ma tu swoją siedzibę wiele szkół podstawowych i średnich. W 1991 r. powstał Uniwersytet Śląski, którego studenci tworzą nieodłączną atmosferę młodego miasta.

Spacer po Opawie...

Już w średniowieczu życie koncentrowało się w bliskości obydwa dzisiejszych głównych **rynków – Górnego i Dolnego** oraz łączącą je ulicę „Mezi trhy”. W okolicy tych rynków spotkać można cenne zabytki historii i architektury. Proponujemy obejrzeć miejską wieżę „**Hlaska**”, budynek **Teatru Śląskiego**, klejnot gotyku – **katedrę Wniebowzięcia Panny Marii** czy okolice placu „Rybí trh”. Wystawne **pałace** szlacheckie, jeden zwany **Blücherów**, drugi **Sobków** można zobaczyć na ulicy Masaryka. Do najcenniejszych zabytków należy również **Klasztor Minorytów św.** Ducha, w którego krypcie złożono szczątki opawskich Przemyślidów.

Wokół **Dolnego Rynku** zachowało się wiele renesansowych domów. Nad rynkiem góruje **kościół św. Wojciecha**, monumentalny budynek w stylu II Gesu w Rzymie. Miłośników nowoczesnej architektury napewno zainteresuje **budynek Izby Przedsiębiorców i Handlowców**, **dom towarowy Breda** i **kościół św. Jadwigi**, dzieło architekta Leopolda Bauera. Do wypoczynku i relaksu zachęcają miejskie parki, otaczające historyczne centrum. Przytulne kawiarenki znaleźć można na **ulicy Ostrožnej**.

Informacje:

Městské informační centrum Opava
Horní náměstí 67
746 26 Opava
tel.: +420 553 756 143
e-mail: informacni.centrum@opava-city.cz
www.infocentrum.opava.cz

RZKA OPAVA

Rzeka Opava jest lewostronnym dopływem Odry. Przeływa przez powiaty: Bruntál, Opava i Ostrava-Město w okręgu morawsko-śląskim. Powstaje w miejscu połączenia Środkowej i Czarnej Opawy w miejscowości Vrbno pod Pradědem. Dodatkowym źródłem bywa uznawana też Biała Opava, która z prawej strony wpada do Środkowej Opawy, na jej 0,9 kilometrze. Czarna Opava ma swoje źródło na północno-zachodnim zboczu wzgórza Orlík. Źródło Środkowej Opawy (zwanej również Złotą) znajduje się na północno-wschodnich zboczach szczytu Praděd, natomiast Białej Opawy – w pobliżu chaty Barborka na południowych zboczach tego samego szczytu. Długość rzeki wynosi 110,7 km. Powierzchnia dorzecza – 2089,0 km². Od ujścia Opawice aż do Opavy-Vávrovic rzeka stanowi granicę z Polską (województwo polskie), na długości około 25 km. Największym jej dopływem jest Moravice. W lipcu 1997 roku w dorzeczu Opawy miały miejsce katastrofalne powodzie. Poziom wody w rzece Opava wynosił 460 cm, przepływ 647 m³ (stuletnia woda to 388 m³), w miejscowości Děhylov – 618 cm, 744 m³. Dopływ rzeki Moravice w rzeczywistości wstrzymywał zbiornik Slezská Harta, który się znajdował na etapie pierwszego napełniania. Na terenie gminy Karlovice woda podniosła się o 5 metrów. Obecnie koryto rzeki odchyliło się od 50 do 100 m w stosunku do pierwotnego przebiegu.

Ta powódź wymogła konieczność wykonania regulacji górnego odcinka w terenach zabudowanych oraz budowę stopni wodnych. Podczas prac budowlanych nie brano pod uwagę potrzeb wodniaków. W niepożornych, relatywnie bardzo niskich stopniach (50 cm) powstają bardzo niebezpieczne odwoje w warunkach podwyższonego stanu wody. Nad stopniami wzdłuż uregulowanych brzegów trudno się zatrzymać.

Przy niskim stanie w uregulowanych odcinkach odnotowuje się znaczny ubytek wody.

Środkiem ochrony przeciwpowodziowej jest zaprojektowany, ale do tej pory jeszcze niezrealizowany zbiornik wodny Nové Heřminovy.

Przebieg ciekła

Z Vrbna rzeka płynie na południowy wschód w korycie, które po powodzi w roku 1997 posiada naturalny charakter, z wyjątkiem terenów zabudowanych. W Nových Heřminovech skręca na północny wschód, utrzymując ten kierunek aż do Krnova. Cały odcinek od Vrbna do Krnova ma charakter górski. Rzeka płynie głęboką doliną, w której two-

rzy liczne bystrza. Dalej w kierunku miasta Krnov dolina się rozszerza, a odcinki bystrzy przeplatają się na przemian z odcinkami spokojniejszymi. Za miastem Krnov krajobraz zmienia się na bardziej otwarty. Rzeka płynie niziną w kierunku południowo – wschodnim aż do ujścia, gdzie w obrębie Ostravy-Svinov wpada do Odry. Pomiędzy miastami Krnov a Opava rzeka wytwarza meandry. Wysokie brzegi pokryte są wąskim pasem krzewów, drzew i runa, które jest trudne dla przejścia i komplikuje orientację w terenie. Pomiędzy miastami Opava a Ostrava rzeka wytwarza odcinki meandrów ze zwirowymi ławicami, wysokimi brzegami z gliny i piasku, w których znajdują się kolonie lęgowe jaskółek brzegówek. Spotyka się też czaple siwą, zimorodka i bobry. Występuje liczne starorzeczca otoczone ścietymi drzewami. Między Jilešovicemi i Děhylovem po regulacji rzeka została skrócona o 2,5 km w związku z wydobywaniem żwirów. W wyniku tych prac powstało jezioro Hlučínské. Miasto Hlučín rzeka omija całkowicie. Ujście do Odry znajduje się w Ostravě na wysokości 205 m n. p. m.

Większe dopływy

Lewostronne – Kobylí potok, Kamenný potok, Jelení potok, Krasovka, Kostelecký potok, Opavice, Trmantský potok (Potok Ciermęcicki), Obecni potok, Wilžyna, Pilšský potok (Ostra), Štěpánka.

Prawostronne – Uhlířský potok, Skrbovický potok, Popel, Oborenský potok z Smřinským potokem, Milotický potok, Zátoráček, Guntramovický potok, Mlýnský napęd, Hájnický potok, Černý potok, Čizina, Hořina, Velká, Lipinka, Heraltický potok, Moravica, Strouha, Sedlinka, Ohrozima, Hrabýňka, Děhylovský potok.

Poziom wody

Ze względu na to, że Opava kanalizuje Jesioniki, ma dostatek wody prawie cały rok. Najwyższe przepływy bywają odnotowane pod koniec wiosny, najniższe – pod koniec lata. Średni przepływ w miejscowości Děhylov na 7,4 kilometrze rzecznym wynosi 17,6 m³/s. Podczas powodzi w roku 1997 w wielu miejscach zmienił się bieg rzeki, a niektóre odcinki pozostawiono w naturalnym stanie.

Urządzenia hydrotechniczne

W rejonie Nových Heřminov rozważa się budowę zapory, która powinna złagodzić konsekwencje ewentualnych powodzi. W dniu 21. kwietnia 2008 roku rząd podjął decyzję o budowie zapory. W jej wyniku część miejscowości Nové Heřminovy zostanie zalana, a dotknięte domy będą wywłaszczone.

Wodniactwo

Rzeka należy pod tym względem do najbardziej wykorzystywanych cieków. Odcinek Vrbno – Krnov jest w skali trudności kwalifikowany do WW I–WW II, pod Krnovem już tylko ZWC–WW I. Dla spływu górnego odcinka, z Vrbna pod Pradědem do Krnova, jest niezbędny poziom wody na czytniku w Karlovicach 85 cm. Rzeka bywa spławna na wiosnę i po deszczach (statystycznie najczęściej takich dni przypada na kwiecień). Do spływu na dolnym odcinku – z Krnova do Ostravy – niezbędny jest minimalny poziom wody 65 cm na czytniku Děhylov (bywa przejezdny przez cały rok). Miejsca odpowiednie dla rozpoczęcia lub zakończenia spływu: Vrbno pod Pradědem, Karlovice, Široká Niva, Nové Heřminovy, Krnov, Opava, Kravaře, Ostrava.

CIEKAWOSTKI

Vrbno pod Pradědem

Miasto położone u zbiegu Białej, Środkowej i Czarnej Opawy, na przedgórzu najwyższego pasma górskiego – Jesionik – na wysokości od około 520 do 590 metrów nad poziomem morza. Liczy 6000 mieszkańców. www.portalvrbnopodpradedem.cz

Karlovice ve Slezsku

Obszerna wieś w dolinie rzeki Opawy z tradycją kurortu z dobrymi warunkami pogodowymi. Cennym zabytkiem jest barokowy kościół św. Jana Niepomucena z lat 1777–1799. Pierwotnie na tym miejscu stała drewniana kaplica. W sąsiedztwie kościoła znajduje się barokowy budynek z 1745 roku. Chronionym zabytkiem techniki jest zbudowana w roku 1600, rzadko spotykana piętrowa kosiarnia. www.karloviceveslezsku.cz

Široká Niva

Wioska położona jest w dolinie rzeki Opawy, w pięknej okolicy u podnóża Jesioników. Leży na wysokości 425 m–580 m n. p. m. Dominantą, a jednocześnie i kulturalnym zabytkiem jest barokowy kościół parafialny z lat 1718–1721, pod wezwaniem św. Martina, wyzdobiony przez nadwornego malarza Lichtensteinów – A. Griepela. Kolejnym zabytkiem jest dzisiejszy budynek Urzędu Gminy, który został zbudowany w latach 1904–1907 dla miejscowego lekarza Oskara Hanische.

Krnov

Miasto położone jest u zbiegu rzek Opawy i Opavice, u podnóża Niskiego Jesionika, w pobliżu czesko-polskiej granicy, w powiecie Bruntál w okręgu

morawsko-śląskim. Liczy 25 tys. obywateli. Okolica miasta ma charakter przemysłowo-rolniczy. Zakład produkcji organów, teraz noszący nazwę Rieger-Kloss, kontynuuje tradycję rozpoczętą w 1873 roku i produkuje organy eksportowane na cały świat. Katastrofą dla Krnova była powódź w lipcu 1997 roku, podczas której zostało zalane prawie całe miasto. www.krnov.cz

Statutowe miasto OPAVA

Miasto (60 tys. mieszkańców) leży na rzece o tej samej nazwie, na wysokości około 260 m n. p. m. Jest to przemysłowe i kulturalne centrum czeskiego Śląska, które swoją pozycją i wpływami wykracza daleko poza granice powiatu. W mieście ma siedzibę Uniwersytet Śląski. Mieści się tu także Instytut Śląski oraz ekspozytura oddziału Instytutu Archeologii Akademii Nauk. Muzeum Śląskie należy do najstarszych w RC. W centrum zachowały się liczne zabytki kultury. „Biała Opawa” – jak miasto nazywał poeta Petr Bezruč – jest charakterystyczna również ze względu na liczne parki i ogrody, zwłaszcza w obrębie zabytkowego centrum miasta. www.opava-city.cz

Kravaře

Miasto (6800 mieszkańców) leży w dolinie łęgowej rzeki Opawy, na wysokości 237 m n. p. m. Znajduje się 13 km na południe od granicy z Polską i 9 km na wschód od miasta Opava. Kravaře leżą w centrum historycznego regionu Górnego Śląska zwanego Hlučínsko. Obszar ten jest specyficzny ze względu na historię. Obejmuje blisko 30 gmin, w których po dziś dzień zachował się charakterystyczny dialekt, stroje i zwyczaje.

Kravaře zamek

Na zachodnim skraju miasta usytuowany jest zamek. „Barokowa perła Śląska”, jak zresztą słusznie bywa określany, jest dwukondygnacyjną budowlą z dziedzińcem wewnętrznym w kształcie prostokąta i ośmiokątną kaplicą z wysoką kopułą. Swoją formę zamek otrzymał podczas barokowej przebudowy w latach 1721–28, kiedy stał się własnością rodziny Jana Rudolfa Eichendorffa.

W parku zamkowym jest do dyspozycji 18-dolkowe pole golfowe. We wschodniej części znajduje się aquapark. www.kravare.cz

Smolkov

Leży na prawym brzegu Opavy. Jest jedną z pięciu części gminy Háj ve Slezsku. W Smolkově znajduje się zamek, o którym pierwsza wzmianka pochodzi z roku 1377, kiedy był w posiadaniu Jindřicha ze Smolkova.

Na wzniesieniu Padařov nad gminą leży twierdza artyleryjska Smolkov, która była pierwszą budowlą w systemie czechosłowackich fortyfikacji granicznych.

Hlučín

Miasto Hlučín liczy niemal 15 000 obywateli. Leży u podnóża Hlučíńskiego Pogórza, po lewej stronie szerokiej doliny rzeki Opava. Miasto tworzy naturalne centrum byłego powiatu opawskiego.

Należy do ostrawskiej aglomeracji przemysłowej, częściowo również do opawskiej. W obrębie miasta rozwija się przemysł drukarski i poligraficzny, drzewny, budowlany i maszynowy. W przeszłości w Hlučíně wydobywano żwir i piasek. Obecnie eksploatacja została wstrzymana, a w pobliżu Hlučínského jeziora mieści się ośrodek sportowo-rekreacyjny, który umożliwia kąpiele w jeziorze, jak również w pobliskim basenie. Do dyspozycji jest również autokemping. Zabytki kulturalne Hlučina to kościół ewangelicki, zbudowany z nieotynkowanych cegieł, stąd nazwa „czerwony”; barokowy zamek z pierwszej połowy 16. wieku, zbudowany na miejscu twierdzy renesansowej w parku; kościół parafialny św. Jana Chrzciciela z gotyckim presbiterium, z sufitem w kształcie gwiazdy oraz kościół św. Małgorzaty z roku 1742 przy cmentarzu.

Ostrava-Martinov

Martinov jest dzielnicą miasta Ostrava. Leży na prawym brzegu rzeki Opavy w miejscu, gdzie roz-

poczyna się Pogórze Opawskie. Pierwsze wzmianki o dzielnicy Martinov pochodzą z roku 1424, ale wioska prawdopodobnie powstała już wcześniej. W dzielnicy Martinov znajdują się dawne zakłady mięsne, które w przeszłości należały do największych producentów mięsa w Republice Czeskiej. Jest tu też największa w państwie mleczarnia i Centralne Warsztaty Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Miasta Ostrava.

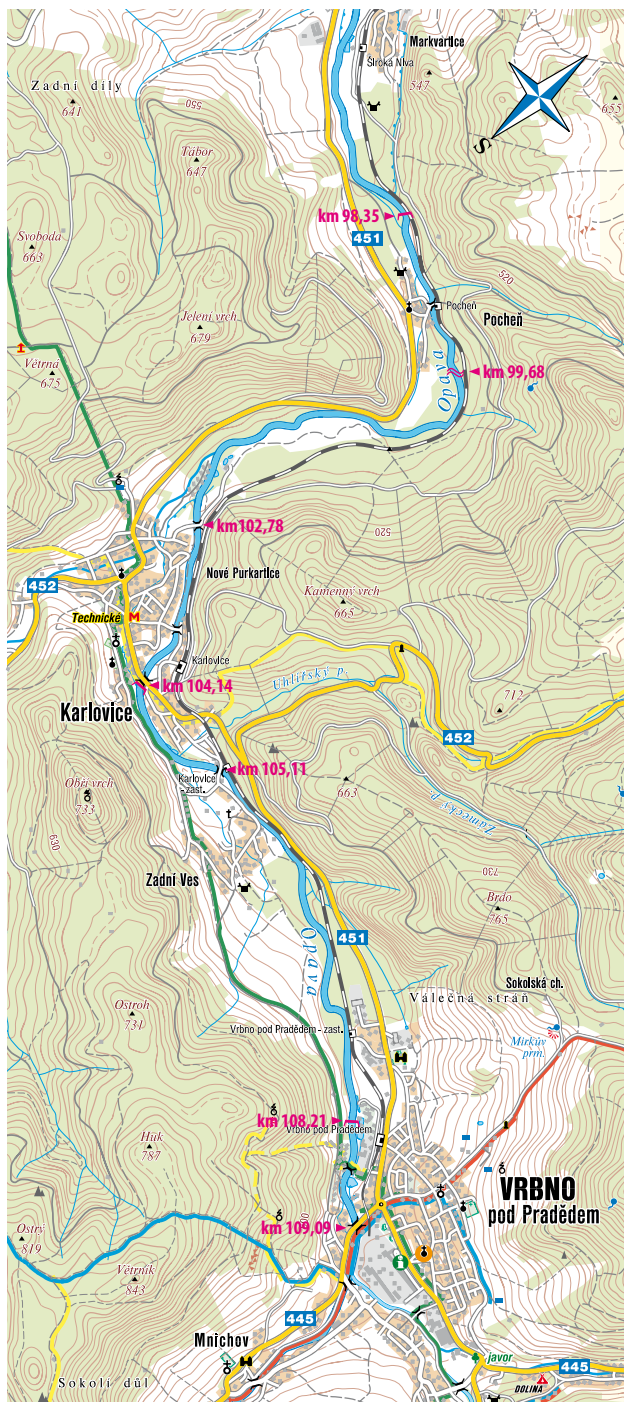
Do zabytków kulturalnych należy posąg św. Floriana, który został wykonany z piaskowca, w roku 1764, dzieło rąk rzeźbiarza Weismanna.

Ostrava-Třebovice

Třebovice ve Slezsku, dawniej gmina, od roku 1990 dzielnica miasta Ostrava. Leży w miejscu połączenia dwóch rzek – Odry i Opavy. W Třebovicach, na prawym brzegu usytuowana jest elektrownia. Pierwszy wyprodukowany prąd został dostarczony do sieci w roku 1933. Do produkcji energii cieplnej i elektrycznej wykorzystuje się węgiel kamienny. Na zachód od stacji kolejowej Ostrava-Třebovice, wzdłuż granicy z Martinovem, znajduje się cenny pod względem przyrodniczym Turkov. Teren ten obejmuje lasy łęgowe z odizolowanym ekosystemem. We wschodniej i południowo – zachodniej części znajdują się groble dawnych stawów, osadzone dębami, które liczą ok. 200 lat. Po powodzi w roku 1997 doszło do likwidacji podmokłych olszyn, które obecnie regenerują się. Występuje tu wiele ciekawych gatunków, oprócz krzewów i drzew rosną też rzadkie rodzaje grzybów. W Turkově została wytyczona ścieżka dydaktyczna z panelami graficznymi.

Kolejnym interesującym dla turystów miejscem jest park, w centrum którego stoi rzeźba Bethovena z carskiego marmuru, będąca pozostałością po zamku Třebovice. W parku rośnie wiele niezwykłych, egzotycznych drzew, wśród których można znaleźć cztery pomniki przyrody – tulipanowiec amerykański, jesion, platan klonolistny oraz buk leśny.

W Třebovicích znajduje się kościół Wniebowzięcia Panny Marii, który jest najstarszym kościołem w mieście. Murowany barokowy kościół z 1738 roku, zdobiony malowidłami według projektu wiedeńskiego malarza Josefa Kleinerta – został postawiony w miejscu dawnego drewnianego kościoła z 1553 roku.

1. VRBNO – POČEŇ
km 109,45–98,35

- 98,35** ↑ ■ ! Pocheň
- 99,11 ⌋ p ♪ wp 20 m kolej nr 313
- 99,45 regulacja 600 m
- 99,68 ≈ ! tarasowe przeszkody
- 102,78 ⌋ s w kierunku oczyszczalni, koniec regulacji
- 102,80 ■ !
- 102,95 ✕ ⌋ wł 50 m
- 103,07 ■ ! w. 0,5 m
- 103,24 ■ w. 0,4 m pod krawędzią kamienna ławica
- 103,58 ⌋ p Karlovice
Ⓜ wł 380 m muzeum Kosárna
- 104,06 ⌋ s Karlovice 🛒 wł 100 m
- 104,14** ■ ↑ ! Karlovice wp odnoga dla ryb
- 104,85 ■ ! w. 0,5 Karlovice
- 105,08 ■ ! w. 0,5 Karlovice wp odnoga dla ryb
- 105,11 ⌋ s ♪ wp 50 m kolej nr 313
- 105,14 ■ ! w. 0,5 m, ▷ czytnik Karlovice
- 105,57 ■ ! wł odnoga dla ryb
- 106,06 ⌋ p Karlovice-Zadní Ves początek regulacji
- 107,58 ♪ wp 20 m kolej nr 313
- 108,06 ■ ! 7x na odcinku 500 m
- 108,21** ■ ↑ ! Vrbo
- 108,61 ■ ! w. 0,5 m
- 108,62 ⌋ p
- 108,63 ■ ! w. 0,5 m
- 108,67 ■ ! w. 0,5 m
- 109,09 ➡ ⌋ s [445] Zlatohorská ulice
- 109,09 🛒 ♪ ✕ 🏠 Vrbo p. P.
- 109,46 połączenie Środkowej i Czarnej Opavy

km 109,09 – rozpoczęcie spływu

Łódki na wodę można spuścić obok mostu drogi nr 445, 250 m na północ od miasta Vrbno pod Pradédem. W regularnych odstępach występuje tu kilka niższych stopni, na których – w wyniku prac regulacyjnych – tworzą się niebezpieczne odwoje. Przy regulowanych brzegach trudno się zatrzymać. Po 900 m dopływamy do pierwszego jazu.

km 108,21 JAZ VRBNO

Jaz jest po uprzedniej kontroli bezpieczeństwa spławny dla łodzi plastikowych i doświadczonych kajakarzy. Przenoska w prawo po zarośniętym brzegu. (Uwaga – w korycie stłuczone szkło!)

Dalej na nas czeka kilka niższych stopni w regularnych odstępach, na których przy wyższym poziomie wody wytwarzają się odwoje, idealne do nauki podstawowych sztuczek rodea wodnego. Rzeka dalej przepływa przez las w pobliżu stacji kolejowej Vrbno p. P., na linii nr 313, po czym za 0,5 km dostaje się pod kładkę dla pieszych. Stąd zaczyna się uregulowane koryto.

Niebezpieczne sztuczne stopnie w regulowanym korycie

Ze względu na metody regulacji należy na niskich stopniach zbudowanych w regularnych odstępach szczególnie uważać. Tworzą się na nich niebezpieczne odwoje. Nie lekceważyć!

Dojeżdżamy do Karlovic. Na prawo od mostu drogowego znajduje się dworzec Karlovice. Przed nami jaz Karlovice, przenoska po prawej stronie.

km 104,14 JAZ KARLOVICE

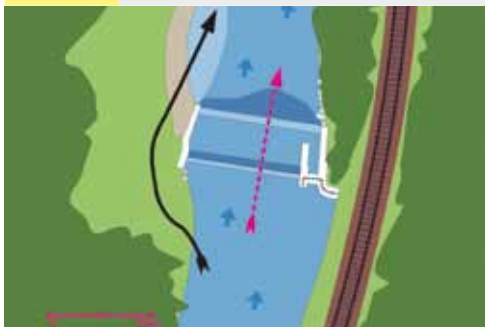
Po prawej stronie prowadzi kanał dla ryb, w którym leżą duże kamienie. Jaz jest spławny dla łodzi plastikowych i doświadczonych kajakarzy. Po drodze wciąż napotykamy niebezpieczne niskie stopnie.

Przepływamy pod kładką i po 0,6 km możemy wypocząć w restauracji, która znajduje się 50 m od lewego brzegu rzeki.

Na końcu Karlovic płyniemy pod mostem drogowym w pobliżu oczyszczalni ścieków. W tym miejscu kończy się uregulowana część koryta. Po 0,9 km na zalesionym zboczu nieopodal rzeki, po lewej stronie, rośnie jodła, nazywana Grubą Bertą, o wysokości 45 m.

km 99,68 – w korycie stopnie z głazów, spławność wg poziomu wody po uprzedniej kontroli. Podczas spływu przez wieś Pocheň trzeba nadal uważać na stopnie w regulowanym korycie. Mijamy kładkę dla pieszych przy stacji kolejowej i zbliżamy się do jazu. Jaz przenosimy z lewej strony.

km 98,35 JAZ POCHENŮ

Jaz jest spławny dla doświadczonych kajakarzy i łodzi plastikowych, spławność wg poziomu wody, bardzo ważna jest uprzednia kontrola!

Uwaga! Z prawej strony nie wchodzić na przylegający tor kolejowy, pociąg nie zawsze można usłyszeć.

2. ŠIROKÁ NIVA – NOVÉ HEŘMINOVY

km 95,96–84,48

- 84,48 ✨ miejsce przyszłej zapory
zbiornika **Nové Heřminovy**
- 85,81 JL p prywatna kładka
- 86,00 $\approx$ splawny przy + 9 m³/s
+50 m → odnoga
napędzająca MEW
- 86,29 $\blacksquare$ wl z odnogą wp
- 87,76 $\blacksquare \rightarrow \text{JL s}$ [4571]
♪ wp 1,3 km **Milotice** +100 m
koniec regulacji
- 89,07 $\blacksquare \rightarrow \text{JL s}$ ✨ most – zabytek
techniki, miejsce odpoczynku
- 89,14** $\blacksquare$! przenoszenie wl
- 89,20 JL s [45] początek regulacji
- 89,84 ! połączenie ramion
- 90,07** JL p ! niski profil
- 91,03 ! rzeka się rozgałęzia
przeszkody w korycie
- 91,20 ! wysepki i mielizny
- 92,74 JL s [451] między Šírokou Nivou
i Kunovem
- 92,78** $\uparrow \blacksquare$! **Kunov** pod jazem kolki
i kamienie
- 94,00 ! wąskie odcinki z meandrami,
mieliznami i przeszkodami
- 94,81 JL s koniec regulacji,
♪ wp 20 m stacja **Skrbovice**
- 94,83 $\leftarrow$ Skrbovický potok
- 95,32 $\blacksquare \rightarrow$
 $\times$ P P wl 20 m
- 95,49 JL p
- 95,96 JL p
- 98,35** $\uparrow \blacksquare$! **Pocheň**

km 96,35 – płyniemy pod mostem na drodze nr 4525 do Dětřichovic. Za mostem ponownie rozpoczyna się uregulowany fragment koryta, którym przepływamy przez miejscowość Široká Niva. Dostajemy się pod dwie kładki dla pieszych, a po 150 m, za drugą z nich, leży po lewej stronie pensjonat z parkingiem, restauracją i łatwym dostępem do wody. Bywa często miejscem do rozpoznania spływu.

Po 0,5 km mijamy most drogi prowadzącej do stacji kolejowej Skrbovice na linii nr 313, za nim kończy się uregulowane koryto.

Rzeka zaczyna meandrować. Po powodziach warunki dla spływu często się zmieniają. W korycie bywają mielizny i przeszkody.

km 92,78 JAZ KUNOV

Skomplikowane przenoszenie z lewej strony przez krzaki i kamienie. Pod jazem pniaki i kamienie. Niebezpieczne!

Z jazem nad rzeką przerzucony jest most drogi nr 451, a po prawej stronie rozpoczyna się miejscowość Kunov. Po przepłynięciu 1,5 km w korycie rzeki zaczynają tworzyć się wysepki i mielizny. Na 91,03 km rzeka rozwidła się na dwa ramiona. Przepływ w ramionach często się zmienia. W ich korytach bywają przeszkody. Lewe ramie jest krótsze, przechodzi nad nim niska kładka dla pieszych.

km 90,07 – kładka na lewym ramieniu

W miejscu połączenia ramion należy – przy dopływaniu z lewego ramienia – spodziewać się ostrego zakrętu w lewo oraz bocznego prądu wody z ramiona prawego.

Prawe ramie jest dłuższe, kładka, która przechodzi nad nim jest wysoka. Przy połączeniu z lewym ramieniem prowadzi dalej prosto.

Po dopłynięciu do miejscowości Nové Heřminovy wkraczamy ponownie w uregulowany fragment koryta. Za mostem drogi nr 45 leży próg i wgłębienie. Przy przepływie ponad 9 m³/s zaleca się asekurację. Przy średnim i wysokim wodostanie tworzą się pod progiem niebezpieczne odwoje.

km 89,14 – stopień w Nových Heřminovech

Za stopniem po lewej stronie znajduje się miejsce do wypoczynku, zlokalizowane przed żelaznym mostem.

Dalej rzeka przepływa prostym odcinkiem aż do mostu drogi nr 4571 do Milostovic i do stacji kolejowej na linii nr 310 (1,3 km). W tym miejscu obok mostu będzie umieszczony górny koniec spiętrzenia wód od tamy planowanego zbiornika.

Bieg rzeki odwraca się na północny wschód w kierunku miasta Krnov.

km 86,29 – odremontowany stopień, który jest łatwy do spływu. Tworzą się pod nim fale bez odwojów. O około 300 metrów poniżej przepływamy bystrza, które są od 9 m³/s spławne, raczej po prawej stronie. Przy wyższym wodostanie utrudnienia są mniejsze. Poniżej przepływa z lewej strony wyciek z elektrowni, a rzeka zbliża się do prywatnej kładki.

Po 1,5 km dolina zwęża się w miejscu, w którym zaplanowano budowę tamy zbiornika Nové Heřminovy.

3. ZÁTOR – KRNOV

km 84,04–73,05

73,05 Krnov

73,05 Krnov-Kostelec
wl 150 m zakwaterowanie

73,10 rurociąg

73,74 s Mlýnská ul.

74,16 p Krnov-Kostelec, początek regulacji koryta

74,25 kamienna ławica

75,05 Kostelec

75,60 s połączenie dróg nr 45 i nr 4585

77,70 przeszkody w korycie 1,5 km

78,07 potok Krasovka,
 s [4588]

78,11 odnoga z pily

78,37 s wl 30 m

78,48 s Brantický zámek

78,53 Brantice, wl 100 m

80,26 s Brantice, wl 50 m wl 70 m droga nr 45

81,21 Zátor-Loučky

81,29 s – Zátor-Loučky

82,30 p Zátor, 360 m n. p. m.

82,61 ← potok Zátoráček

82,66 s [4585] – Zátor

83,38 s Zátor

83,52 → Čakovský potok

84,04 Zátor – jaz półkolisty

84,48 miejsce przyszłej zapory zbiornika **Nové Heřminovy**

Dolina ponownie się rozszerza, a rzeka po jej prawej stronie zmierza do jazu w miejscowości Zátor.

km 84,04 – jaz Zátor

Spyływ przez niepozorny półkolisty jaz ze starą i zniszczoną konstrukcją stwarza niebezpieczeństwo uszkodzenia łódki. Ostrożnie, z asekuracją można spływać po prawej stronie. Łuk jazu przedłuża odwoje, które przy wyższym poziomie mogą być niebezpieczne. Przenoszenie po lewej stronie, utrudnione bujną roślinnością.

Na dalszym odcinku prowadzącym do mostu występuje kilka progów. Na początku Zátoru rzeka przechodzi pod mostem drogi lokalnej. W pobliżu droga nr 45 i parking.

Po kolejnych 300 metrach – most drogowy nr 4585, również z możliwością parkowania. Dalej rzeka płynie wązowato pod mostem dla pieszych i mostem do zrekonstruowanego jazu w Zátoru-Loučkách.

km 81,21 Jaz Zátor-Loučky !!

Jest niebezpieczny i niespławny. Pod obiektem są „wgłębienia”, które sięgają prawie pod kamienny próg zabezpieczający. Miejsca na postój nad jazem jest mało. Wymaga zdyscyplinowanej organizacji przy wyjściu z koryta i przenoszeniu łodzi. Przenoska po lewym brzegu jest łatwiejsza.

Dalej rzeka płynie wśród łąk i pól do mostu w miejscowości Brantice. Znajdziemy przy nim parking z możliwością odwiedzenia motorestu, odległego 70 metrów na lewo. W centrum, pod zamkiem Brantice, w prawoskrętnym łuku znajduje się niespławny jaz.

km 78,53 Jaz Brantice

Odnoga napędzająca urządzenia hydrotechniczne odprowadza stosunkowo dużą ilość wody. W konsekwencji, w dalszym odcinku o długości ok. 400 m, przy niskim stanie, koryto pozostaje prawie bez wody. Na prawym brzegu jest ogrodzenie, przenoska może się odbywać w lewo przez urządzenie słuzy.

Poniżej jazu, w krótkim odstępie, leżą dwa mosty na drogach lokalnych, a po 100 m po lewej – restauracja.

km 78,53 JAZ BRANTICE

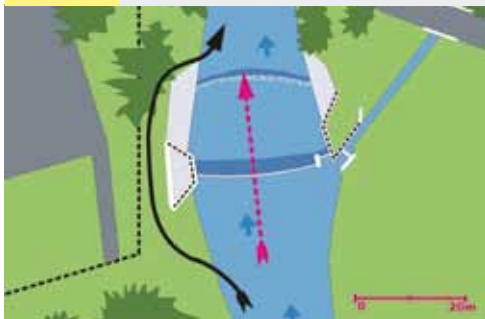
Po 0,4 km woda wraca do koryta. Rzeka podpływa most łukowy drogi nr 4588. Za nim zaczyna się – być może – najpiękniejszy odcinek z bystrzami pod Dubovým vrchem. W korycie mogą być drzewa. Ta część kończy się przed mostem u zbiegu ulic nr 45 i 4585 między Branticami i Kostelem.

km 75,05 – próg Kostelec. W korycie dwa progi drewniane. Pierwszy osadzony jest w kamieniu na dnie, drugi ma 40 cm wysokości. Leżą jeden za drugim, w odległości od 10 do 12 m. Przy średnim stanie na progach powstaje piękne bystrze z falą na drugim progu. Przy normalnym stanie oba progi są spławne bez zagrożenia. Na drugim progu w nurcie znajduje się kamień, który można ominąć z lewej strony.

Dzielnica Krnova-Kostelec, wita nas na km 74,25 kamienną ławicą. Po kolejnym 0,9 km podpływamy pod kładką. Rozpoczyna się odcinek uregulowany. Bezpośrednio za sobą leżą dwa mosty: most na ulicy Mlýnská i most z rurociągiem.

Oznacza to, że zbliżamy się do jazu w Krnovie-Kostelcu pod Bezručovým wzniesieniem.

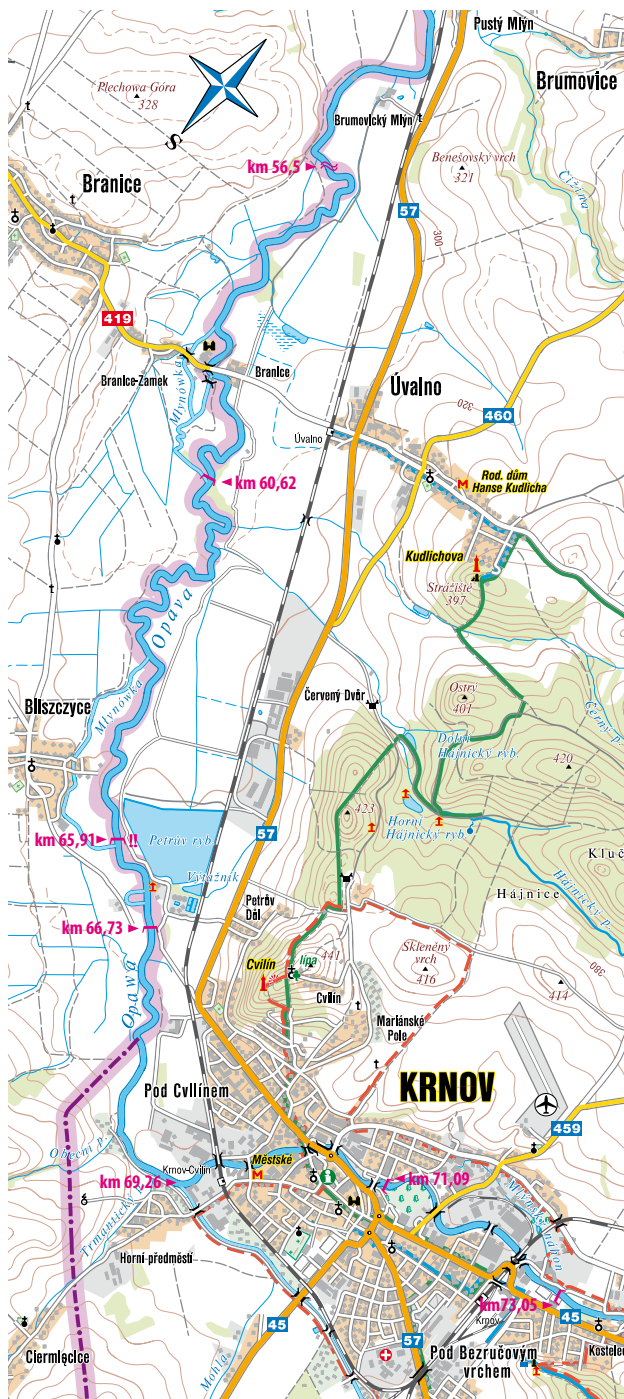
km 73,05 JAZ KRNOV-KOSTELEČ

Jaz z odwojami przy 10 m³/s można przepłynąć w osłoniętych lub gumowych łódkach z asekuracją na brzegu. Na kajaku można również „bufować”. Za jazem wpływamy do miasta Krnov.

4. KRNOV – BRUMOVICE

km 72,60–56,50

- 54,10 ← potok Hořina/Čizina
wp 300 m Skrochovice
kolej nr 310
- 56,50 ■
- 59,03 J s
wp 1 km pociąg Úvalno,
wp 170 m art. spożywczce
- 60,62 ↑ ■ ↑ X Branický jaz
- 65,70 meandry (przeszkody, mielizny)
5,4 km
- 65,91 ↑ ■ X !! Petrův staw
- 66,42 wp 20 m Petrův staw,
wp 100 m Yacht Club
- 66,73 ↑ ■ X Papiřový mlýn
- 67,84 początek granicznego cieku
- 69,26 → Opavice
- 69,43 ■ → ■
- 69,64 J kol. ČD linia 310,
P w 130 m pociąg
Krnov-Cvilín
- 69,87 J s ulica U Jatek
- 70,35 J s most nitowany
- 70,45 J s [57] P Opavská ul. wp 70 m wp 10 m bus MHD
- 70,57 J s Sokolovská ul.
i w 230 m, wp 230 m vp
- 71,00 J s P Svatováclavská ul.
- 71,09 ↑ ■ ! Krnov, ■ → ■ w 270 m w 250 m, w X 20 m
- 71,68 J s Čsl. Armády w 50 m przystanek bus MHD
- 71,81 ■, rurociąg fa Dalkia
- 72,23 J s P Vrchlického ul.
- 72,54 J kolej ČD linia 310
- 72,60 J s ul. Na Ostrově
- 73,05 wp + + + + + Krnov

V místě Krnov mijamy po koleji most ul. Na Ostrově, most kolejový linie kolejové 310, ul. Vrchlického, stopeň pod rurociágem firmy Dalkia i most Čsl. Armády. Za pravým zakřetem doplywamy do jazu.

km 71,09 JAZ KRNOV

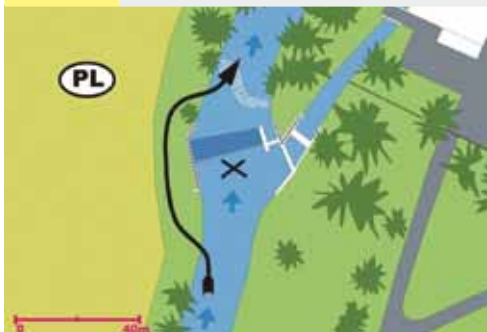
Pod jazem tworzą się odwoje (w zależności od przepływu). Przenoska w lewo po drewnianej ławeczce obok restauracji. Na kajaku – przy przepływie około 10 m³–12 m³, można z jazu zeskokczyć, zachowując ostrożność.

km 71,0 – rzeka płynie pod mostem ulicy Svato-václavská, Sokolovská i Opavská, skąd jest dobry dostęp do hipermarketu i centrum miasta.

Po kolejnych 100 m płyniemy pod starym nitowatym mostem. Za nim znajduje się korytarz firmy, rurociąg, most ulicy U Jatek i most kolejowy. Stacja kolejowa Krnov-Cvílin jest oddalona tylko o 130 metrów w lewo. Obok mostu można parkować.

km 69,26 – z lewej strony płynie Opavice. Ma średni przepływ 1,5 m³ (Opava – 4,33 m³). Bieg rzeki odchyła się w kierunku południowo-wschodnim, w kierunku Opawy. Dolina jest szeroka, a rzeka ma charakter nizinny. Na 67,84 km rozpoczyna się odcinek graniczny.

km 66,73 JAZ PAPIŘOVÝ MLÝN

Jaz ma rovną koronę. Pod nim umieszczona jest deska zabezpieczająca odpływ. Przenoska wygodniejsza na lewym, polskim brzegu. Zaoszczędzimy

sobie dużo pracy przy przenoszeniu przez koryto napędzające. Jaz jest niespławny.

Po 300 m przyplwamy do Peterowa stawu, na prawo 20 m.

km 65,91 JAZ PETRŮV STAW !!

Jaz w pobliżu Petrova rybníka zatrzymuje wodę do napędu Młynówki na terenie Polski. Koryto nad jazem jest proste. Przy podwyższonym stanie nurt rzeczny kieruje wodę bezpośrednio do jazu. Pod jazem tworzą się niebezpieczne odwoje. Wygodniejsze i łatwiejsze jest opuszczanie rzeki na lewym polskim brzegu. Przy szybszym prądzie najlepiej wpłynąć do napędu Młynówki i zakotwiczyć na prawym brzegu rzeki. Jaz jest niespławny i niebezpieczny.

Następnych siedem kilometrów rzeka winie się zakolami w wąskim pasie wśród drzew i krzewów. W korycie mogą być przeszkody po poprzedniej dużej wodzie. Drzewa w wielu miejscach tworzą tunel, w związku z czym orientacja może być utrudniona. Prąd może ściągać pod wierzby. Opuszczanie rzeki na tym odcinku jest trudne.

km 60,62 BRANICKÝ JAZ

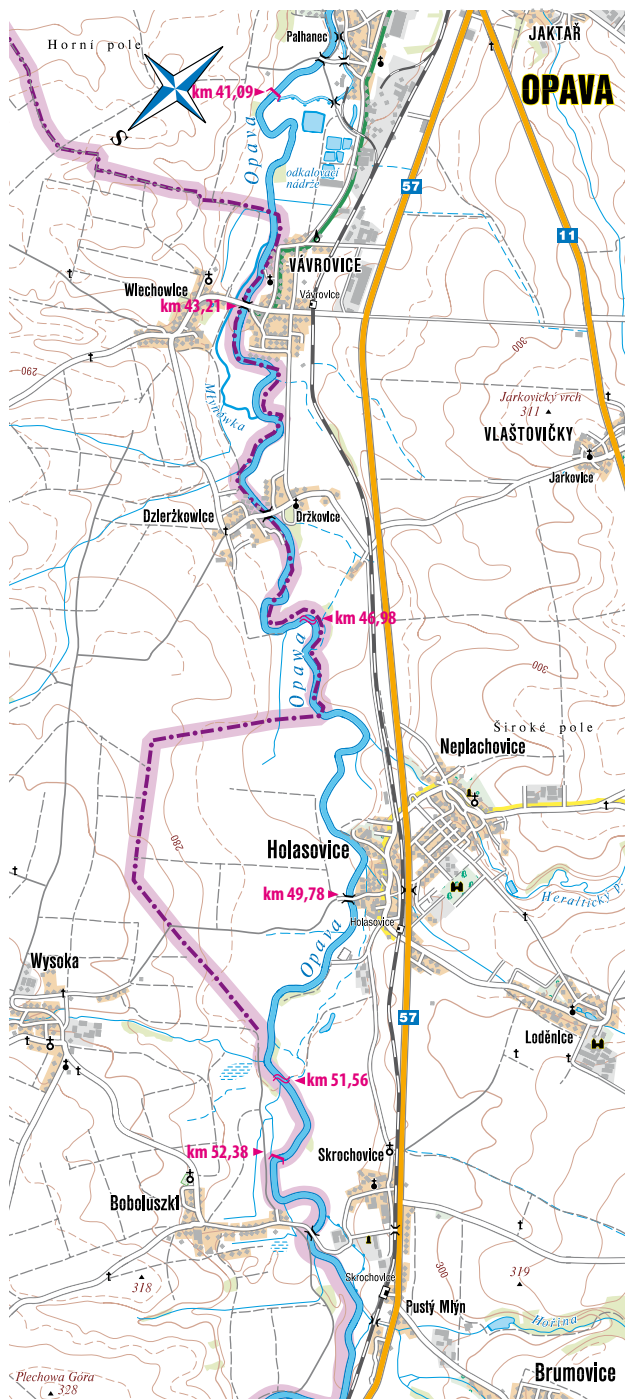

Jaz posiada konstrukcję ze spodnią niecką. Po obu stronach jazu znajdują się odnogi dla ryb. Przenoska jest możliwa po obu stronach brzegu. Jaz nie jest spławny.

km 59,03 – Most komunikacji miejskiej pomiędzy Úvalnem (1,2 km) a Branicami (PL).

5. BRUMOVICE – OPAVA

km 54,10–40,57

- 40,38 ← przytok dogóry
- 40,57 ! płycizna
- 40,60 J s droga polna
Opava-Palhanec
- 41,09** ↑ ■ ↑ X Palhanecký jaz
N wp
- 41,86 rurociąg
- 42,46 koniec cieku granicznego
- 42,73 X ⊞ ⊞
wp 50 m Vávrovice sokolovna
- 43,21 J s Vávrovice
- 45,44 J s Držkovice
- 46,98 ≈
- 48,13 ← Heraltický potok
- 49,78 J s droga polna
! wp 0,65 km Holasovice
- 51,56** ≈ Protržený jaz
Červeného mlýna
- 52,38** ↑ ■ ! Boboluszki
za prawym zakrętem
- 53,31 J s komunikacja
Skrochovice – Boboluszki
- 54,10 ← potok Hořina/Čižina
! wp 300 m Skrochovice
kolej nr 310

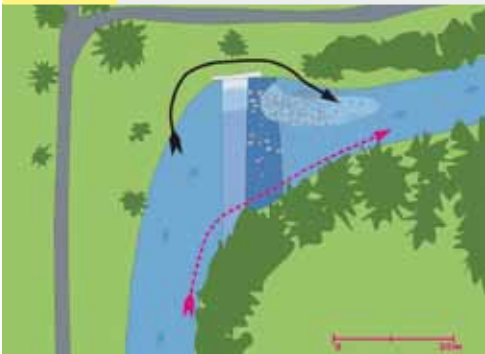
km 56,5 – stopień u dawnego Broumovického mlýna.

Opuszczenie koryta jest możliwe zarówno po lewej (polskiej) stronie, jak też po stronie prawej. Z polskiej strony przenoska jest łatwiejsza, brzeg – w odróżnieniu od strony czeskiej – bywa czasami wykoszony. Już w warunkach lekko podwyższonego stanu stopień jest splawny. Pod nim leży sporo kamieni, na których tworzy się bystrze o długości około 30 m. Sytuację należy ocenić indywidualnie.

Jeszcze kolejnych 2,4 km musimy dopłynąć do ujścia potoku Hořiny (z prawej strony). 300 metrów na prawo jest stacja kolejowa Skrochovice (linia nr 310).

Po 0,8 km podpłyniemy pod mostem drogi lokalnej między Skrochovicemi a Boboluszkami. Zostaje nam kolejnych 0,8 km do jazu Boboluszki.

km 52,38 JAZ BOBOLUSZKI

Jaz znajduje się w ostrym, prawoskrętnym zakręcie. Miejsce przeznaczone do spływu z prawej strony, lecz z uwagi na roślinność na prawym brzegu rzeki, nie jest widoczne. Przy normalnym i lekko podwyższonym stanie, bezpośrednio za zakrętem ściąga prąd wodny. Przy podwyższonym wodostanie można bez problemu przepływać (poleca się używanie kasków – pod jazem są kamienie). Przenoszenie na lewym brzegu, który bywa zwykle utrzymywany w dobrym stanie. Przenosi się około 70 m.

km 51,56 PRZERWANY JAZ ČERVENÉHO MLÝNA

Spływ kajakiem lub kanadyjką z prawej strony. W środku, w prostej linii tworzy się fala z wyraźnym językiem z prądami wstecznymi po obu stronach. W przypadku pontonów należy uważać przede wszystkim na pozostałości zbrojenia, zwłaszcza po prawej stronie. Wskazane jest najpierw odcinek ten dobrze obejrzeć. Przenoszenie sprzętu czy opuszczenie koryta poleca się wzdłuż prawego brzegu.

Od stopnia pozostaje 1,8 km do mostu na drodze lokalnej w Holasovicach (Holasovicích).

km 46,98 – znajduje się niski stopień. Pod nim tworzą się na powierzchni odwoje, spływ jest bezproblemowy.

Po 0,5 km dopływamy do mostu przy lokalnej drodze w Držkovicích.

km 43,21 – most do przejścia granicznego w Vávrovicích.

km 42,46 – rzeka definitywnie oddala się od granicy.

km 41,09 JAZ PALHANEC

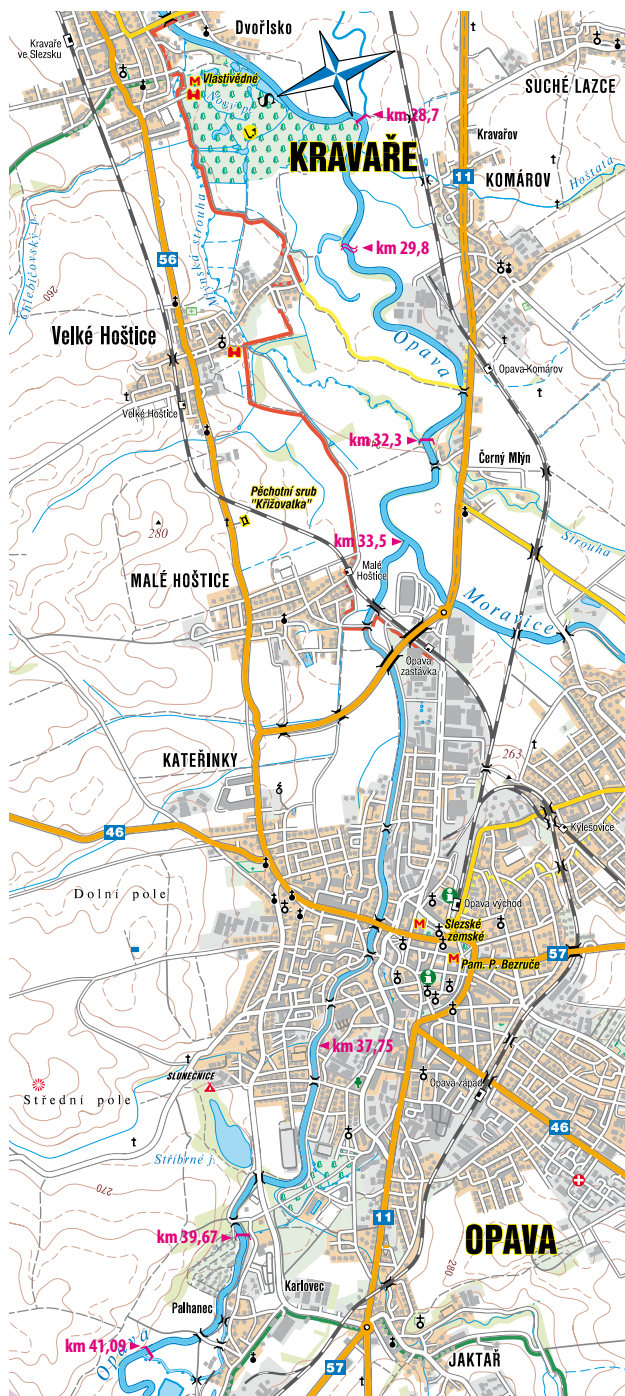

Jaz piętrzy wodę dla młyna Herber.

Do wyjścia można skorzystać z lewego brzegu na początku odnogi napędzającej młyn, która jest po prawej stronie jazu. Ewentualnie można wyjść po lewym brzegu bezpośrednio nad jazem.

Przenoszenie jest dogodniejsze ze strony odnogi napędzającej młyn, ale wejście do rzeki po tej stronie jest trudniejsze, ze względu na błoto. Przenoszenie lewą stroną jest krótsze i bezproblemowe. Przy normalnym stanie woda spod jazu wypływa na zewnątrz. W koronie jazu często zahaczają się gałęzie.

Jaz ze względu na konstrukcję jest niesplawny. Na lewym brzegu pod jazem rozciąga się łąka z możliwością opuszczenia rzeki w nagłych przypadkach. Po około 0,5 km popłyniemy pod mostem na drewnianych filarach. Tuż za nim musimy uważać na mielizny.

6. OPAVA – KRAVAŘE
km 40,38–28,70

- 28,70** ↑ X Kravaře N. wp wl golf
- 29,80 Velké Hoštice
- 31,33 zakladowe rurociagi 2x
- 31,73 p Komárov
- 31,90 ← Strouha
- 32,30** ↑ N wl
- P motorest
- 32,45 p
- 33,50** ← Moravice
- 33,74 ruruciagi, konec regulacji
- 34,10 pociag kolej nr 317
vp P 380 m
- 34,26 p
- 34,58 s [11] wschodnie obejście
- 35,88 p Kolofikovo nabrzeže
+50 m rurociag
- 36,63 s [46] Ratibořská ulice
 P X P P
wp 540 m centrum
- 36,88 p Černá ul.
- 37,42 s Pekařská ulice P
 X wp 40 m
+310 m P wl 30 m
- 37,75** → Pilszczykí potok,
 X ! przeszkody
- 38,06 s Mostní ulice
- 38,90 X 22 x po 110 m
- 39,17 s północne obejście,
 X P P wl 50 m
Stříbrné jezero
- 39,58 s Jaselská ulici, **Opava**
- 39,67** X ↑ X Vojenský šluza,
wl sztuczny kanał, N wp
→ P P
- 39,89** X ↑ przeszkody
- 40,38 ← przytok dogóry

Z prawej strony przyłącza się odnoga napędzająca młyn Herber. W odległości około 500 m od połączenia cieków leży niski próg.

km 39,89 – niski betonowy próg

Podczas normalnego wodostanu lub lekko podwyższonego można go pokonać. Przy niskim stanie spływ jest możliwy wzdłuż brzegu po prawej stronie, na prawo od sterzącego stalowego elementu typu „I”. Po lewej jego stronie, pomiędzy stopniem a stalowym elementem, pod powierzchnią wody znajdują się kolejne resztki metalowych elementów, niebezpieczeństwo uszkodzenia łodzi!

Przy niskim stanie wody łódkę można przeciągnąć przez próg. W stanie podwyższonym na zalanym stopniu tworzą się ładne bystrza.

km 39,67 Wojskowy stopień ze sztucznym kanałem.

Przenosimy się po prawej stronie po wzmocnionym brzegu. Z wody wychodzimy za dopływem odnogi napędzającej.

Po lewej sztuczny kanał slalomowy. Parametry: długość 160 m, wysokość 4 m, przepływ do 10 m³/s, szerokość do 5 m, stopień trudności WW I–II.

Na kanale znajdują się betonowe przeszkody. Przed spływem niezbędne są wstępne uzgodnienia z zarządcą. Zarządca nazywa się Martin Rousek, nr tel. 602 535 430. W przystani można rozbić namioty.

Z prawej strony, w odległości 350 m przystanek MHD, linia nr 213 (interwał ok. 1–1,5 h)

Bezpośrednio na jaz nawiązuje most na ulicy Jaselské, a po dalszych 0,4 km jest most północnej obwodnicy Opawy.

Przed mostem w lewo dostęp do strefy rekreacyjnej Srebrnego jeziora (Stříbrné jezero) z możliwością kąpieli i restauracją (50 m).

Jest to zrehabilitowany kamieniołom gipsowy o długości 660 m i maksymalnej szerokości 200 m.

Za mostem znajduje się szereg 22 sztucznych niskich stopni, które w odstępach 110 m pokrywają całą Opawę.

Po prawej stronie mijamy miejski teren rekreacyjny z basenem, stadionem piłkarskim i restauracją. W parku znajdują się boiska dla dzieci oraz trasy łyżwiarskie in-line.

300 metrów za mostem na ulicy Mostní musimy uważać przy przepływaniu jazu w miejscu, gdzie z lewej strony wpada Pilšického potok. Pod lustrem wody sterzą pionowe elementy stalowe. Niebezpieczeństwo uszkodzenia łodzi!

km 39,67 WOJSKOWY STOPIEŃ

Jaz, wysoki 3,0 m, nie jest spławny.

stupeň u Pilszcckého potoka

Dalej płyniemy pod mostem pod ulicą Pekařská (bus komunikacji miejskiej, restauracja, a 310 m na lewo, bezpośrednio przy rzece – piwiarnia), kładkę dla pieszych i most pod ulicą Ratibořská. Tutaj jest 540 m w prawo – centrum, 100 m w lewo – supermarkety, przystanek komunikacji miejskiej.

km 37,30 – typowy bieg rzeki w Opawie

Przepływając Opawę, można na całej długości trasy bez problemu opuścić łódkę, ze względu na uregulowanie koryta rzeki. Jednakże na miejscach, gdzie występują pionowe ściany, nie można się od rzeki oddalać. Dalej znajduje się jeszcze kładka dla pieszych na Kolofíkově nábřeží. Spływ przez miasto Opawa dobiega końca przy moście wschodniej obwodnicy miasta oraz w pobliżu kładki dla pieszych na przedmieściach Malé Hoštice.

km 34,10 – na samym skraju Opawy popłyniemy jeszcze pod mostem kolejowym na linii nr 317 Opava – Hlučín. Po lewej, 320 m stacja kolejowa Malé Hoštice, linia nr 317, po prawej 550 m stacja kolejowa Opava-zastávka, linia nr 317, po prawej 450 m przystanek autobusu komunikacji miejskiej.

Po prawej, 300 m za mostem krótkimi bystrzami ogłasza się koniec uregulowanego koryta i rzeka ponownie zaczyna meandrować pomiędzy wąskimi pasami nabrzeżnych olch, topoli i wierzb.

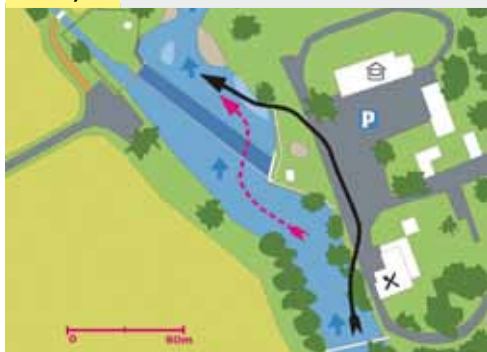
km 33,50 – za rurociągiem w prawo, po ok. 250 m do Opawy wpada rzeka Moravice.

km 33,50 – ujście rzeki Moravice do rzeki Opava

Jest to najważniejszy dopływ rzeki Opawy i równocześnie piękna wodniacka rzeka. Ze względu na to, że znajdują się na niej dwie zapory (Slezská Harta – służy dla rekreacji i Kružberk – zbiornik retencyjny) jej wykorzystanie dla sportów wodnych jest ściśle zależne od etapów upuszczania wody. Informacje o aktualnym przepływie i planowym wypuszczaniu: www.pod.cz/portal/sap/cz

km 32,45 – brzegi łączy kładka dla pieszych przed motelem. W prawo są tereny motorestu.

km 32,20 JAZ KOŁO MOTORESTU OASA

Po rekonstrukcji jaz jest bardzo trudno spławny. Posiada strome, kamienne zesunięcie, wytwarza odwoje w kierunku śluzy.

Przenosimy po prawej stronie przez barierkę, przez tereny motorestu i po wąskiej betonowej krawędzi. Można skorzystać z miejscowej restauracji.

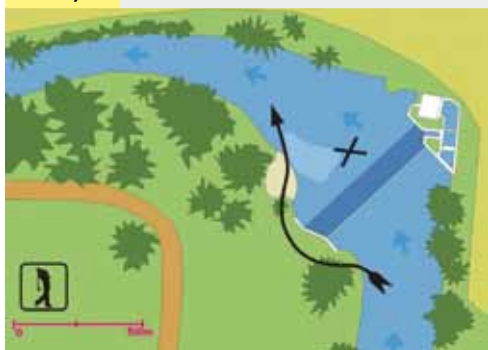
Po opuszczeniu terenu motorestu, z prawej przylączy się odnoga od młyna Strouha. Od kładki dla pieszych, nieopodal drogi nr 11, jest możliwość dostępu do odległej 450 m stacji kolejowej Opava-Komárov na linii nr 321.

Po kolejnych 0,4 km mijamy po prawej stronie tereny fy Teva. Na odcinku za rurociągiem, prowadzonym nad rzeką, można zobaczyć efekty pracy bobrów, które zadomowiły się tutaj w ostatnich latach.

km 29,8 – Przepływamy krótkie bystrza na terenie miejscowości Velké Hoštice i po kolejnym kilometrze dopływamy do niespławnego jazu Kravaře.

km 28,70 JAZ KRAVAŘE

U jego podnóża tworzą się duże odwoje. Przenoska w lewo. W pobliżu znajduje się miejsce przeznaczone na ognisko. Istnieją tu sprzyjające warunki dla odpoczynku.

km 27,0 – w pobliżu przystani TJ Peřej Kravaře możliwość awaryjnego przespania, przystań jest opuszczona. Odpowiednie miejsce dla wejścia i wyjścia z wody – dojazd do przystani. Z parkingu ok. 650 m na lewo rozległy park zamkowy, w obrębie którego leży zamek Kravaře, muzeum i restauracja zamkowa. Obok pole golfowe z 18 dołkami.

100 metrów za przystanią jest most przy drodze nr 467, ul. Ludmily Hořké i Tyršovy. Na filarach mostu jest czytnik wodny. Na lewo 100 m restauracja.

Rzeka nadal meandruje pomiędzy łakami w kierunku południowo-wschodnim. Na km 24,5 przerzucona jest kładka, po której wiedzie ścieżka rowerowa. Po 500 m rzeka skręca w prawo. Po lewej stronie mijamy rurociąg, a koryto ponownie odchyliła się w prawo i rzeka meandruje.

Po 600 m z prawej strony do Opawy wpada Sedlínka. Za nią rzeka skręca w lewo. Pomału zbliżamy się do stabilnego drewnianego jazu Lhota.

km 22,20 JAZ LHOTA

Na prawo nad jazem znajduje się odnoga napełniająca młyn. Jaz w odpowiednich warunkach jest spławny, ale przed spływem zawsze należy go obejrzyć. W tym celu lub w celu przenoszenia, którego długość wynosi 120 m, zatrzymamy się przed jazem po lewej stronie, gdzie znajduje się obozowisko z ogniskiem.

7. KRAVAŘE – DOLNÍ BENEŠOV

km 27,70–12,00

12,00 → Opusta

14,05 ← mlýnská strouha

16,35 młyński potoczek

16,40 $\uparrow$ $\blacksquare$ w. 1,79, $\blacksquare \rightarrow \rightarrow \blacksquare$ w

16,50 N wp

16,60 JČ s, ← Hrabyňka, **Háj ve Slezsku** wp, 450 m wp, 900 m wp,

16,65 22 rurociag

17.85 ←

18,65 p, **Smolkov** wp,
 650 m wp

19,05 ↑ X w. 2,2, N wp wl

19,25 N wp

20.25 ←

22,20 ↑ w. 1,6, N wp, wl,
Lhota u Opavy wp,
 ♂ 800 m wp

22,50 ←

23,05 ← Sedlinka

23,95 →

24,50 $\mathbb{Z}_p$

26,70 $\rightarrow$ +50 m $\rightarrow$ +300 m $\rightarrow$

26,90 Σ s [467], Δ , Kravaře wl, Dvořsko
wp, 100 m wl, $\blacklozenge$ 850 m wl,
 $\oplus$ 650 m wl

26,95 → lewy dopływ

27,00 $\triangle$ vl, **■** $\rightarrow$ **■** wl,

H M 650 m wl

27,70
  Kravaře

Na prawo od jazu leży wioska – Lhota u Opavy ze stacją kolejową, która oddalona jest od jazu o 800 m. Dalej rzeka płynie w kierunku wschodnim pomiędzy łąkami. Po 2 km po prawej stronie wpada dopływ z odnogi, którą mijaliśmy przed jazem Lhota. Po 1 km za dopływem, za łagodnym lewoskrętnym zakrętem, mijamy po prawej odnogę z betonową ścianą. Pomału zbliżamy się do jazu Smolkov, odległego o 200 m. Przed jazem na lewo odpływa kanał Mlýnská strouha, który razem z rzeką tworzy małą wysepkę. Po prawej odnoga napędzająca, prowadząca do małej elektrowni wodnej.

km 19,5 – jaz Smolkov jest niespławny. Zbudowany jest z betonowych elementów. Szerokość przelewu wynosi 57 m, z długością przemiału 11,5 m i głębokością 0,6 m. Wysokość krawędzi przelewu wynosi 225,8 m n. p. m. Jaz Smolkov przenosimy po lewej stronie 150 m przez stalową kładkę nad odnogą napędzającą.

km 19,05 JAZ SMOLKOV

Po 400 m za jazem przepływamy pod kładką dla pieszych. Na prawo 650 m od kładki znajduje się wioska i zamek Smolkov. W zamku mieści się dzisiaj dom dla seniorów.

Na prawo od kładki żwirownia Dolní Benešov – ulubione miejsce kąpieliskowe. Za nim staw Nezmar.

Po 800 m, gdzie rzeka skręca w lewo, mijamy na prawo dopływ – odnogę napędzającą nad jazem Smolkov. Dalej płyniemy na wschód spokojnym korytem rzeki, wzdłuż drzew, a po 1200 m przepływamy pod rurociągiem i mostem na drodze ze ścieżką rowerową.

km 16,6 – w prawo od mostu, w odległości 450 m jest do dyspozycji restauracja i parking. Na prawo od mostu, w odległości 900 m, leży stacja kolejowa Háj ve Slezsku. Za mostem dopływ z prawej – Hrabýňka. Po 100 m za mostem przy drodze mijamy po prawej stronie odnogę napędzającą z betonowymi słupami, co zwraca nam uwagę, że zbliżamy się do jazu Háj ve Slezsku odległego 100 m.

km 16,40 JAZ HÁJ VE SLEZSKU

Chodzi o drewniany jaz z betonowymi skrydlami wyłożonymi kamieniem, który za odpowiedniego stanu wody jest spławny. Poleca się wcześniejsze obejrzenie obiektu.

W celu penetracji bądź przenoski zatrzymamy się po lewej stronie na trawiastym brzegu, pomiędzy drzewami. Przenoszenie o długości ok. 100 m. Miejsce dogodne dla wyjścia i wejścia, z dojazdem samochodem do rzeki. Pod jazem leży wyseпка, którą mijamy z prawej strony, na lewo znajduje się próg kamienny.

8. DOLNÍ BENEŠOV – OSTRAVA

km 10,95–00,00

- 0,00 → uście do Odry
- 0,05 kamienny próg
- 0,30 s [D1]
- 0,60 2x
- 1,15 rurociąg
- 1,40 w. 3,6
- 1,70 ← Pustkovecký potok, Třebovický młyn 200 m wp, 500 m wp
- 2,10 p, Ostrava-Třebovice wp
- 2,30 rurociąg, 150 m wp, 200 m wp
- 3,50 ← Plesenský potok, Ostrava-Martinov wp
- 5,80 → Jasénka
- 5,95 ← Děhylovský potok
- 6,45 w. 1,2
- 6,80 stocznia wp, wp
- 7,80 → lewy dopływ
- 7,95 s [469], Hlučín wl, Děhylov wp, 400 m wp, 400 m wp, Autokemp 1 200 m wl, 1200 m wl
- 8,50 w. 2,72, wp
- 9,60 ← prawy dopływ, Dobroslavice wp, kwaterunek 100 m wp
- 10,55 → lewy dopływ
- 10,70 X w. 2,99, N wl, Jilešovice wp, 150 m wp, 350 m wp
- 10,90 wp, 200 m wp
- 10,95 s

Dalej rzeka meandruje w kierunku wschodnim między łąkami. Po 2,4 km po prawej stronie do Opavy wlewa się woda z odnogi napędzającej, która odłączyła się przed jazem Háj ve Slezsku. Po dalších 2 km do rzeki wpada potok Opusta.

Za dopływem koryto się wyrównuje. Po 1 km płyniemy pod mostem przy drodze w Jilešovicích. Na prawo, 50 m za mostem, jest zadbane wyjście przed jazem Jilešovice, restauracja z ogrodem, możliwość posiłku, plac zabaw dla dzieci.

10,90 – miejsce wejścia

km 10,7 – niespławny stabilny betonowy jaz Jilešovice z zamkniętą sportową śluzą po lewej.

km 10,70 JAZ JILEŠOVICE

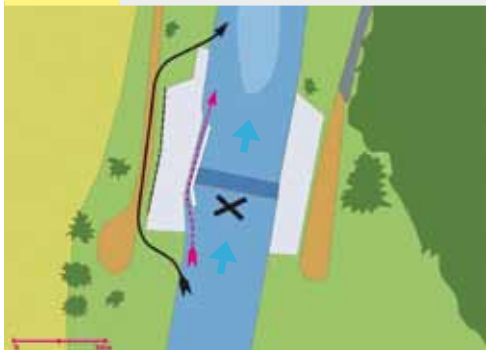

zdjęcie z prawego brzegu przed jazem

Jaz przenosimy w prawo 250 m, wysiadamy 150 m przed jazem na dostosowanym miejscu. Na lewo przed jazem jest odnoga napędzająca.

Za jazem po 150 m w lewo wlewa się woda z odnogi napędzającej, po lewej stronie jest żwirownia Hlučín, a koryto rzeki się wyrównuje. Po 1 km mijamy po prawej stronie zamknięty dopływ z rur z betonowymi skrzydłami. Dalej zwracamy uwagę na bardzo niebezpieczny stopień Děhylov, odległy 1000 m, przed którym należy wcześniej wyjść w lewo na brzeg.

km 8,50 JAZ DĚHYLOV!!

Jest to nachylony stopień wykładany kamieniem, spławny tylko za odpowiedniego stanu wody sportową śluzą, po lewej stronie o szerokości 2 m. Przenoska po lewej. Uwaga, pod stopniem śmiertelnie niebezpieczne odwoje – wcześniej wysiąść i obejrzeć.

Odpowiednie miejsce na wejście i wyjście z wody, z dojazdem do rzeki.

km 7,95 – za mostem po 150 m mijamy z lewej dopływ ze żwirowni Hlučín i Vařešinky.

Kolejny 1 km płyniemy równym korytem rzeki wzdłuż drzew, zanim dopłyniemy do przystani, która leży na prawym brzegu. W obrębie przystani znajduje się restauracja z ogródkiem.

Za przystanią rzeka skręca w prawo. Po 300 m dopływamy do stopnia o szerokości korony 31 m, dno jest wzmocnione kamieniem. Możliwość przenoszenia na lewo i na prawo cca 150 m, w prawo lepsze wyjście, w lewo – wygodniejsze wejście do wody, najczęściej spławne.

Za stopniem rzeka płynie wzdłuż drzew, przyjmując do swych wód dwa dopływy. Prawostronny Děhylovský potok a z lewej strony potok Jasénka.

Po ok. 1300 m mijamy po prawej dopływ Plesenský potok. Po 150 m dopływamy do progu kamiennego, który pokonujemy wzdłuż lewego brzegu. Dalej rzeka lekko zatacza się w lewo. Przepływamy pod rurociągiem, od którego w odległości 150 m na prawo leży stacja kolejowa Ostrava-Třebovice.

Po 200 m płyniemy pod kładką dla pieszych ze ścieżką rowerową. Po prawej stronie u kładki kiosk z artykułami spożywczymi. Dogodniejsze miejsce na wyjście na lewym brzegu cca 30 m. 400 m za kładką po prawej stronie wpływa Pustkovecký potok. Zbliżamy się do jazu Ostrava-Třebovice.

km 1,40 JAZ TŘEBOVICE

Jest to niespławny betonowy jaz ze żwirową śluzą. Brzegi za jazem wyłożone są ciężkimi kamieniami. Jaz można przenosić na lewo i na prawo. Na prawo utrudnia przenoszenie rurociągu, po obu stronach brzegi są strome.

Podpływamy pod rurociągiem, pokonujemy podwójny stopień i pod mostem autostrady D1, po dalszych 300 m, dopływamy do ujścia rzeki Opaawy do Odry.

Przed ujściem przy niskim stanie wody pokonujemy jeszcze mały naturalny próg kamienny. O ile chcemy zakończyć spływ, na przeciwnym brzegu rzeki Odry znajduje się dogodne miejsce na wyjście, z dojazdem do rzeki.

RZKA ODRA

Odra – rzeka Europy Środkowej – ma 856 km długości. Jej źródła znajdują się w Górach Oderskich na wysokości 634 m n. p. m., skąd zmierza w kierunku południowo-wschodnim. Po 55 km w okolicy Bernartice skręca na północny-wschód. Dalej płynie przez Nieckę Ostrawską do Polski, z którą na długości około 8 km tworzy granicę państwową. Po połączeniu z Olzą za miastem Bohumín opuszcza terytorium Republiki Czeskiej, na wysokości 190 m n. p. m. Dalej płynie przez Polskę. W jej zachodniej części tworzy na odcinku o długości 187 km granicę państwową z Niemcami. Wpada do Morza Bałtyckiego. W Republice Czeskiej długość rzeki wynosi 132 km, w Polsce – 734 km. Zlewnia Odry w Republice Czeskiej obejmuje powierzchnię 7217 km² i ciągnie się z południowego wschodu na północny zachód.

Na terenie RC kilometr zerowy rzeki pierwotnie został umiejscowiony na granicy państwowej między Polską a Republiką Czechosłowacką. Z biegiem lat dochodziło do zmian. Pomiaru były dokonywane już za czasów Austro – Węgier. Wtedy kilometry rzeczne liczono zgodnie z prądem rzeki. Ten sposób po II. wojnie światowej przestał spełniać swoją rolę. Określono nowy zerowy kilometr na zbiegu Odry z Olzą. Przy ustalaniu trasy wzięto pod uwagę zakres przygotowywanego międzynarodowego projektu drogi wodnej, oficjalnie zwanego Korytarzem Wodnym Dunaj-Odra-Łaba. Projekt uwzględniał możliwość żeglugi na odcinku od zapory w Koźlu w Polsce (wtedy w projekcie) do Ostravy. W tym czasie fragment tworzący granicę został przejściowo określony na odcinku od rz. km 0,0 do km 7,5. Punktem styku był most kolejowy Bohumín-Chałupki. Ponieważ odcinek Odry od ujścia Olzy po Bohumín tworzy granicę, nie zaplanowano działań regulacyjnych koryta. Ze względu na trudności administracyjne na granicy, nasi poprzednicy postanowili nadal wykorzystywać ustanowione po wojnie miejsce zerowego km od mostu kolejowego Bohumín-Chałupki. Kontynuowano pomiar od zera do wartości ujemnych. Dlatego też obecny zbieg Odry i Olzy leży na rz. km (-3,95).

Przebieg cieków

Na górnym odcinku, od źródła do ujścia rzeki Budišovka, rozpościerają się tereny wojskowe Libavá. Na tym odcinku płyniemy niemal w dziewiczej przyrodzie, za wyjątkiem terenu wojskowego obejmującego zbiornik Barnov. Ten charakter rzeka utrzymuje aż do miejscowości Heřmánek. Jest to ulubiony odcinek rzeki, zwłaszcza w okresie wio-

sennym. W dalszym swym biegu rzeka przepływa przez teren zabudowany Jakubčovic nad Odrou do miasta Odry. W tym miejscu w korycie rzeki wykonano prace regulacyjne, związane z budową dawnej linii kolejowej od 1910 roku. Za Odrami, od Jeseníku nad Odrou po miasto Ostrava, znajduje się obszar morfologicznie nietknięty, prawie każdorocznie zatapiany podczas wylewów wody z koryta rzeki. W latach siedemdziesiątych sugerowano wprowadzenie zmian dotyczących ochrony tych terenów przed powodziami, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby ich intensywnego wykorzystania rolniczego. Do zmian jednak nie doszło. Pozostawienie doliny rzecznej w pierwotnym stanie stworzyło podstawę do ustanowienia obszaru chronionego krajobrazu – CHKO Poodří. Ochroną zostały objęte istniejące tu ekosystemy. Obszar odgrywa ważną rolę przy wędrówkach ptaków przez Bramę Morawską.

Poniżej CHKO rzeka wchodzi na krawędź dzielnic miasta Ostravy i aż do miasta Bohumína staje się częścią zaludnionego obszaru z interwencjami do koryta rzeki, związanymi z zabudową. Od Bohumína do połączenia z Olzą, (gdzie opuszcza terytorium Republiki Czeskiej) płynie wzdłuż odcinka stanowiącego zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Graniczne meandry Odry”, gdzie po raz kolejny, na długości 7,5 km, zachowuje oryginalny charakter naturalnej, meandrującej, nizinnej rzeki. W Odry i na jej brzegach żyją różne gatunki zwierząt chronionych, np. ryba głowacz pospolity. W CHKO gnieździ zimorodek i jaskółka brzegówka, z ssaków występuje bóbr i wydra, które w CHKO wędrują w górę do Bohumína. W meandrach nad miastem Studénka rośnie chroniona roślina szakłak.

Większe dopływy

Do Odry wpływa dziewięć większych cieków – Luha, Jičinka, Bílovka, Lubina, Ondřejnice, Porubka, Opava, Ostravice i Olza. Do dopływów, które

mają większą niż 10 km² zlewnię należą: Smolenský, Lažský, Mastnický, Milovanský, Plazský, Vraženský, Husí, Butovický, Pustějovský i Ludgeřovický potok, Budišovka, Černná, Suchá, Sedlnice, Polančice, Černý příkop, Orlovská Stružka, Bečva (Vřesinská) i Bohumínská Stružka.

Stan wodny

Odra w górnej swej części, od połączenia z rzeką Budišovka, jest spławna podczas powodzi i wiosennych roztopów. Od Suchdola nad Odrou ma wystarczającą ilość wody do spływów niemal w ciągu całego roku, z największymi przepływami późną wiosną, a najniższymi – późnym latem i w miesiącach zimowych. Średni przepływ Odry w miejscu, gdzie opuszcza Republikę Czeską jest 49 m³/s.

WYKORZYSTANIE

Wodniactwo

Rzeka należy do często wykorzystywanych przez wodniaków cieków wodnych. Odcinek od zbiegu z Budišovkou po Jakubčovice nad Odrou osiąga klasę trudności WW I–WW II, po Suchdolu nad Odrou WWI, od Suchdola nad Odrou po zbieg z Olzą – tylko ZWC. Najbardziej wykorzystywana bywa górna część po Jakubčovice nad Odrou, przede wszystkim w miesiącach wiosennych. Dolna część – od Suchdola nad Odrou po zbieg z Olzą – jest wykorzystywana całorocznie.

Do spływu górnego i środkowego odcinka, od zbiegu z Budišovkou do Suchdola n. O., korzystny do spływu stan wody powinien wynosić na wodowskazie Odry minimalnie 100 cm. Rzeka bywa spławna na wiosnę i po deszczach (statystycznie najwięcej dni przypada na marzec).

Do spływu dolnego odcinka ze Suchdola n. Odrou po zbieg z Olzą konieczny jest stan wody na wodowskazie Svinov 110 cm (bywa spławny ca-

łorocznie). Ulubiony początek i koniec spływu: ujście rzeki Budišovka, Heřmánky, Jakubčovice nad Odrou, Loučky, Suchdol n. Odrou, Studénka, Košatka, Polanka nad Odrou, Ostrava, Bohumín. Ostatnim miejscem wyjścia bywa punkt w Zabełkowie (Polska), tuż za ujściem Olzy.

Urządzenia wodne

Na Odrze nie ma ani jednego zbiornika, oprócz wojskowego w pobliżu Barnova w górnym toku. Akumulację wody podczas powodzi mniejszych cieków (oprócz głównych przypływów), bezpośrednio wpływających do Odry, zapewniają stawy, budowane przez wiele lat. Jest to tzw. system Jistebnických, Studéneckých i Bartošovických stawów. Do dziś stawy prężnie funkcjonują i służą do hodowli ryb.

Na Odrze leży łącznie 10 jazów – 2 ruchome, pozostałe stałe. Ruchome jazy znajdziemy w osadzie Lhotka (km 14,9) i w dzielnicy Ostrava-Přivoz (km 11,8). Jazy te służą do zaopatrywania przemysłu i zapewniają bezpieczny przepływ fali powodziowej przez miasto Ostrava. Stały jaz w Studénce (km 47,1) zapewnia odbiór wody do kanału napędzającego, zaopatrującego cały system stawów w pobliżu miejscowości Jistebník. Do stabilizacji nachylenia rzeki zbudowano kilka stopni wodnych, progów i pochyłości z głazów.

CIEKAWOSTKI

Spálov

Do najczęściej odwiedzanych miejsc należy „Panna Maryja w skale”. Miejsce pielgrzymek usytuowane jest w ścianie skalnej, w pięknym, gęstym lesie okalającym dolinę, w północnej części miasta Spálov, w pobliżu rzeki Odry, która w tym miejscu tworzy dawną granicę Moraw i Śląska. W skalnej grocie, z której wypływa źródło wody pitnej znajdziemy kamienny ołtarz z figurką Matki Boskiej.

Petrova skála nieopodal Spálova to duża jaskinia o powierzchni 10 x 11 metrów i wysokości 5 m, pozostałość po górnictwie. Zimą w jaskini tworzą się wspaniałe stalaktyty lodowe. Jaskinię można odwiedzić piechotą z miejscowości Spálov po nieoznakowanej trasie lub samochodem z miasta Odry, przez Jakubčovice nad Odrou, a następnie drogą 411 w kierunku miejscowości Potštát. Kiedy mijamy skręt do Spálova (i kolejny do lasu), zatrzymujemy się obok drogi leśnej. Stąd po prawej stronie wspinamy się wzdłuż małego potoku do Petrovy skály, około 400 m.

Loučky

Młyn wodny Wesselsky w Loučkach leży po prawej stronie Odry. Odnoga napędzająca prowadzi tu aż z Jakubčovic n. Odrou. Młyn pracuje w oparciu o wyjątkową technologię, posiada funkcjonujące koło młyńskie o średnicy 3,6 m oraz odnowiony system napędzania maszyn rolniczych.

www.odry.cz

Ostrava-Výškovice

Výškovice należą do obvodu miejskiego Ostrava-Jih, który leży na terenie byłych trzech gmin: Zábřeh nad Odrou, Výškovice, Hrabůvka. Obecnie należą do niego dwa osiedla – Dubina i Bělský Les. Ostrava-Jih jest najbardziej zaludnioną częścią Ostravy, z liczbą mieszkańców około 115 tysięcy. Zajmuje powierzchnię 17 km². Výškovice leżą na terenie Starých Výškovic i osiedla Nové Výškovice, które zostało zbudowane w 70. latach 20. wieku. Pierwsza pisemna wzmianka o Výškovicích pochodzi z roku 1408, kiedy były częścią starobielskiego lenna, zanim w roku 1558 przeszły pod Zábřeh. Od roku 1652 razem z Zábřehem stały się majątkiem ołomunieckiego arcybiskupstwa. W roku 1848 przeszły do petřvaldského dworu. W 1941 zostały Výškovice włączone do Moravské Ostravy. W 1954 uzyskały samodzielność, a w roku 1966 doszło do ponownego połączenia z miastem Ostrava. www.ovajih.cz

Ostrava-Zábřeh

Ostrava-Zábřeh tworzy najbardziej na północ wysuniętą część miejskiego obvodu Ostrava-Jih. Pierwsze pisemne wzmianki o gminie pochodzą z roku 1288, kiedy wspólnie z Výškovicemi przeszły w roku 1652 do ołomunieckiego arcybiskupstwa, a następnie do petřvaldského dworu. A rozwój gminy zasadniczy wpływ miał przemysł hutniczy w bliskich Vítkovicích, fabryka na papę z roku 1886, cementownia i zakłady chemiczne Julia Rutgerse. W Zábřehu wydobywano piasek od-

lewniczy, była tutaj cegielnia. W Ostravě-Zábřehu znajduje się zamek. Jest to twierdza z roku 1529. Na początku 17. wieku została przebudowana na zamek w stylu renesansowym przez Syrakovských z Pěrkova. Od 1652 do 1949 roku zamek należał do ołomunieckiego arcybiskupstwa. W 2. połowie 17. wieku został przebudowany w stylu barokowym, zadaszony mansardą i rozszerzony o boczne skrzydło. Służył już tylko jako siedziba urzędów oraz jako obiekt mieszkalny dla urzędników. Z początkiem roku 2005 zamek został zakupiony przez Petra Hradila i Ericha Bergmanna. Dwa lata później został zrekonstruowany i otwarty dla publiczności jako historyczny hotel ze stylową restauracją i browarem rodzinnym (istniał już w roku 1652), piwiarnią, winiarnią i sklepem z winem.

Ostrava-Nová Ves

Nová Ves jest od roku 1990 obwodem miejskim miasta statutowego Ostrava. Wzmianki o Nové Vsi są datowane na pierwszą połowę 14. wieku, kiedy na tym terenie syn Jindřicha z Frydlantu założył dwór lenny. W niedługim czasie grunty uzyskała Moravská Ostrava. W 14. wieku zostały wycięte lasy, a obszar, na którym się znajdowały, zamieniono na łąki. Po roku 1525 powstały tu nowe osady, które dały początek nowej wsi. Tak powstała nazwa gminy. Na tym odcinku Odra często wylewa się z koryta, powodując znaczne szkody. Ziemia bywa wilgotna i nieurodzajna. Z tego powodu rolnicy omijali te tereny, a gmina pozostawała najbiedniejszą wioską Ostravy. Miejscowa ludność utrzymywała się z połowu ryb ze stawów oraz z ogrodnictwa. W roku 1890 na terenie gminy został zbudowany zakład wodociągowy. Do historycznych ciekawostek gminy należy kościół świętego Bartłomieja, który stoi w miejscu dawnej kaplicy z roku 1443, przebudowanej w 16. wieku, a później rozszerzonej o przybudówki. Najstarszą renesansową część tworzy zakrystia. Na ołtarzu głównym stoi posąg św. Bartłomieja, patrona Nové Vsi. Na cmentarzu obok kościoła rośnie zabytkowe drzewo – lipa licząca ponad 300 lat. W roku 1997 gmina przeżyła katastroficzną powódź. Doszło do zalania Nové Vsi w waniku przerwania przeciwpowodziowych wałów ochronnych koło Odry. W północnej części wysokość wody sięgała 8 m.

Ostrava-Landek

Na południowo-wschodniej stronie wzgórza Landek (wysokość wzniesienia 280 m n. p. m.), blisko miejskiego obvodu Ostrava-Petřkovice, znajduje się największe muzeum górnicze w Repu-

blice Czeskiej. Na jego terenie możemy zwiedzić podziemną ekspozycję kopalni Anselm (zabytek kultury), gdzie zjeżdżamy szybem kopalnianym. W budynku obok można obejrzeć wystawę rątownictwa górniczego, a na świeżym powietrzu przed wejściem do kopalni – zabytkową architekturę przemysłową i kopalniane urządzenia technologiczne z 20. wieku. Niepodał znajdują się eksponaty ukazujące życie i działalność miejscowej ludności z epoki kamiennej (osady praludzi).

W roku 1992 Landek został wygłoszony narodowym zabytkiem kultury. Jest to teren znany na całym świecie z punktu widzenia geologii, archeologii, historii, geografii i górnictwa. Za sprawą połączenia zabytku technicznego – muzeum górnictwa – z pomnikiem przyrody nieożywionej – górą Landek – miejsce to zyskuje swą niepowtarzalność i atrakcyjność. Landek znany też dzięki Landeckiej Wenus. Jest to popiersie kobiety o wysokości 46 mm, wykonane z hematytu (żeleziak czerwony). Swoją zgrabną, prawie „kubistyczną” postawą Wenus wyróżnia się spośród wszystkich innych rzeźb paleolitycznych. To jedyna szczupła Wenus w Europie.

Muzeum otwarto 4 grudnia 1993 w dzień święta Św. Barbary – patronki górników.

Na południowej stronie wzgórza nad rzeką Odrą znajduje się ruina grodu Landek – resztki fosy i murów otaczających przylagający obszar i kilka nierówności terenu, pod którymi znajdują się prawdopodobnie fundamenty budowli grodu Landek. Gród został założony w roku 1253 przez Przemysława Otakara II. Był przeznaczony do ochrony granicy z opolskim księstwem przed realną groźbą najazdu Tatarów. Pierwsza wzmianka o grodzie pochodzi z roku 1297. Podczas czesko-węgierskich wojen gród został zburzony i już nigdy nie był odbudowany. Według źródeł historycznych w 1518 gród był już tylko ruiną. Z tego okresu do roku 1912 zachowały się dwa filary kamienne, które były postawione wzdłuż drogi na Landek. Na podstawie zawiasów na filarach można sądzić, że stanowiły część bramy wjazdowej.

Ostrava-Prívóz

Wzmianka o wiosce Prívóz pojawia się po raz pierwszy w roku 1377. Osada Prívóz powstała w miejscu brodu lub promu przez rzekę Odrę, na początku 14. wieku. Nazwa gminy wywodzi się od słowa „przywóz”. Wskazuje na położenie gminy przy brodzie przez rzekę Odrę. Sąsiednia, bogata i prosperująca Moravská Ostrava odkupiła wioskę Prívóz w roku 1555. Obie części tworzą dziś histo-

ryczny rdzeń miasta Ostrava. Chodzi o stosunkowo obszerne terytorium o powierzchni 1353 ha, z 41 tys. obywateli. Od dawien dawna Prívóz stanowił wejście do Morawskiej Bramy, którą prowadziły ważne drogi handlowe, łączące śródziemnomorskie i zachodnio-europejskie regiony z terenami nadbałtyckimi. Od dawna odnajdowano dokumenty świadczące o obecności człowieka prehistorycznego na tych terenach. Pierwsze osiedla pochodzą z epoki młodszego paleolitu, sprzed 23 tys. lat. www.moap.cz

Bunkier piechoty MO-S 6 „Odra”

Bunkier piechoty MO-S 6 „Odra” znajduje się około 200 m w lewo od mostu autostrady na kilometrze rzecznym 4,65. Ten dwupoziomowy obustronny bunkier piechoty został wybetonowany w II. klasie odporności, w dniach 15. 3.–1. 5. 1936 r. Został wyposażony jednym dzwonem dla piechoty, dla lekkiego karabinu maszynowego wzór 26 i jednym dzwonem dla piechoty dla TK wz. 37 (35). W dwóch miejscach znajdował się kolejny sprzęt dla strzelców. Chodzi o stosunkowo dobrze zachowany obiekt. Zniszczone są „tylko” dwa dzwony i strzelnica. Dojście do obiektu możliwe przez częściowo przysposobione wejście. Strzelnice są zamurowane. Ze względu na to, że obiekt został zbudowany na uskoku terenu, gdzie istniała możliwość postrzału – został wybetonowany jako dwupoziomowy. Rozwiązanie tego typu – ze względu na sąsiedztwo rzeki Odry – wymagało kosztownej izolacji dolnego piętra. W okolicy znajdują się kolejne bunkry dla piechoty z odpornością klasy II, które tworzyły Hlučínský odcinek ciężkich obwarowań, o łącznej długości ponad 25 km.

Starý Bohumín

Starý Bohumín stanowi część miasta Bohumína. Miasto Bohumín ma powierzchnię 3109 hektarów. Teren, na którym się znajduje, jest równinny. Najwyższe miejsce to Zábłatské wznesienie, które leży na wysokości 248 m n. p. m. Najniższe miejsce Bohumína to ujście Olzy do Odry, gdzie jednocześnie rzeka Odra opuszcza Republikę Czeską.

Z zabytków historycznych Starého Bohumína należy wymienić nie istniejący już zamek Starý Bohumín. Leżał w środkowej części wschodniej pierzei rynku głównego i był wytworzony z trzech domów mieszczańskich. Dom Narodowy nr 37 stoi na rogu rynku. Budynek jest otynkowany, ma spadzisty dach, a jego pudorys ma kształt litery L. Znajduje się bezpośrednio przy moście granicznym. Został zbudowany w latach 1906–1907

przez budowniczych Götza i Kellera z Bohumína. Zrealizowali oni przerobiony projekt architekta Goldschlägera z Wiednia. Obecnie jest to typowy przykład reprezentacyjnego hotelu miejskiego z początku 20. wieku, z bogatą ornamentyką secesyjną.

W Starym Bohumínie wznosi się kościół parafialny Narodzenia Panny Marii. W połowie 13. wieku jego zarządcami byli benedyktyni. Pierwsza drewniana kaplica na miejscu kościoła prawdopodobnie stała już na przełomie 12. i 13. wieku. W latach 1320 – 1400 została zastąpiona przez gotycki kościół murowany. W roku 1850 budowla była poważnie uszkodzona przez piorun, który uderzył w wieżę. Pożar zniszczył górną część budynku łącznie z dachem. Naprawa została zakończona w roku 1953. Dzisiejszy kształt i wygląd kościoła zawdzięcza kompleksowej rekonstrukcji przeprowadzonej w latach 1910–1911. www.mubo.cz

Polanecká niva

Polanecká niva należy razem z PR Polanský las i PR Kotvice do najcenniejszych terenów w okolicy. W roku 1993 zaszerogowano go do największych na świecie terenów podmokłych na mocy Ramsauskiej umowy. W obrębie Polanecké nivy znajduje się wiele zagrożonych i chronionych gatunków roślin i zwierząt.

Ścieżki dydaktyczne wzdłuż Odry

Szkolna ścieżka dydaktyczna Studénka – Poodří. Ścieżka rozpoczyna się przy Szkole Podstawowej TGM na ul. 2 maja w Studénce. Kończy się na komunikacji asfaltowej nieopodal stawu Velká Podlážka. Trasa liczy 1,9 km długości, ma 12 przystanków.

Odra – niva (wcześniej Proskovické łąki) – Poodří. Początek w Proskovicích koło młyna. Trasa kończy się w Jistebniku przy stawie Bezruč. II. wariant we Staré Vsi nad Ondřejnicí koło zamku jest rozdzielony na trzy obwody o całkowitej długości 11, km (2 km + 5,9 km + 3,6 km). Posiada 15 przystanków.

Stříbrný chodník – Poodří. Do miejsca startu dostaniemy się od dworca autobusowego i kolejowego w Odrach po niebieskim szlaku turystycznym. Trasa rozpoczyna się przy ośrodku letniskowym „U Spurného”, a kończy przy miejskim kąpielisku. Liczy 7,5 km długości, ma 13 przystanków.

Zamkowa ścieżka naukowa – Poodří. Rozpoczyna się pod Urzędem Gminy Bartošovice, kończy koło Dolnego bartošovického stawu. Ma 5 km długości i 10 przystanków.

Kotvice – Poodří. Rozpoczyna się pod młynem w Nové Horce, kończy koło Pásečného mostu

w Studénce, gdzie jezioro łączy się z Mlýnkou. Ma 3,6 km długości i 10 przystanków.

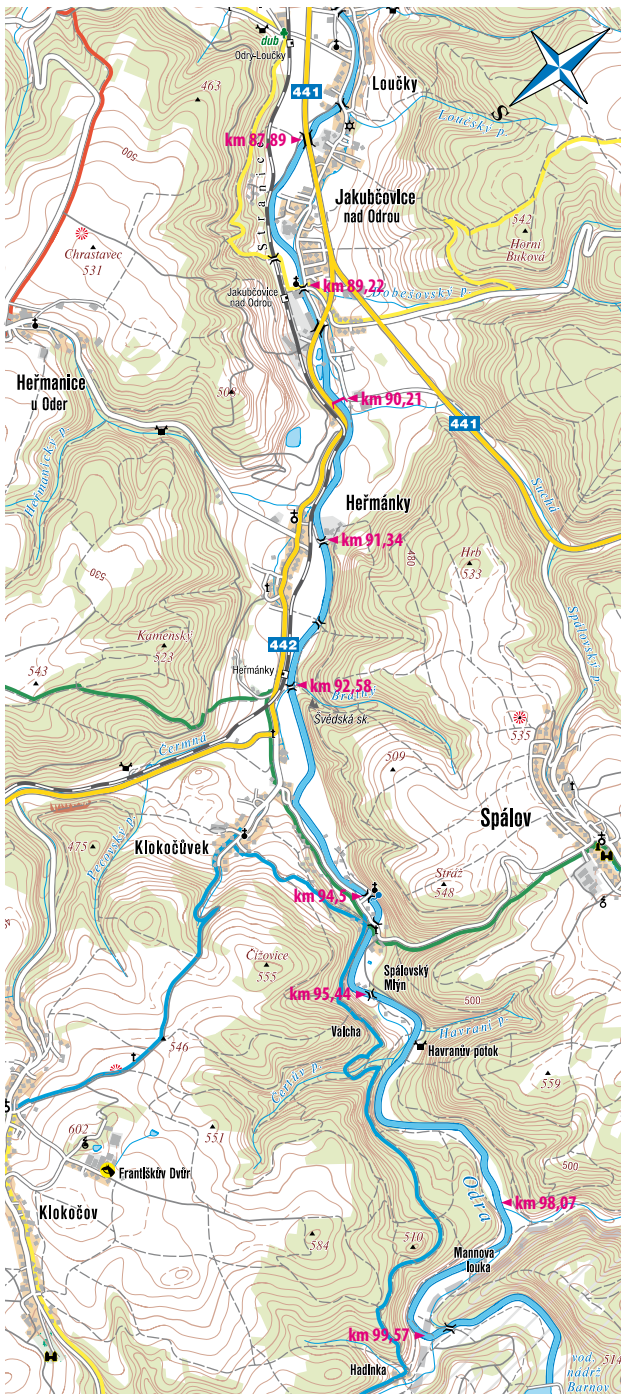
Graniczne meandry Odry

Ścieżka ma 17 przystanków. Pierwszy przystanek na trasie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego „Graniczne meandry Odry” rozpoczyna się w Starym Bohumínie przy kapliczce Świętego Krzyża, która często nazywana bywa Pustynią. Kapliczka w tym miejscu prawdopodobnie stoi od roku 1733. Obecną nazwę – Pustynia – uzyskała ze względu na pustelnię, która powstała w jej pobliżu w roku 1756. Zbudowali ją i zamieszkiwali dwaj pustelnicy z Bohumína, brat Antoni i brat Felix z III. Zakonu Świętego Franciszka z Asyżu. Drewniana rzeźba ukrzyżowania Pana, która w kaplicy pierwotnie się znajdowała, była zagubiona już przed rokiem 1971. Meandry Odry – przykład naturalnego rozwoju koryta rzeki i jego obszarów zalewowych – stanowią odcinek o długości około 8 km, Ciągną się aż do miejsca styku Odry z Olzą, gdzie leży ostatni przystanek. Na terenie, prezentującym naturalne procesy kształtowania koryta rzeczno, mieszka 20 rodzajów ssaków, 60 gatunków ptaków lęgowych, pojawia się siedem roślin siedlisk typowych dla obszarów zalanych. Obecnie szlak ten jest jednokierunkowy.

Przygotowywuje się połączenie ze ścieżką dydaktyczną po polskiej stronie, która rozpoczyna się w miejscowości Zabełków, a po 3,5 km i 6 przystankach – kończy w Chałupkach, nieopodal przejścia granicznego ze Starého Bohumína do Polski. Tablice informacyjne są dwujęzyczne, umieszczone wzdłuż czeskiej i polskiej ścieżki.

Wodniacka ścieżka dydaktyczna na Odrze i Olzie. Na Odrze ma 19,9 km długości i 4 przystanki (Antošovice, Stary Bohumín, Zabełków, Krzyżanowice). Na Olzie 13,4 km długości i 1 przystanek (Věřňovice).

- 87,89 $\mathcal{C}$ s, $\blacksquare \rightarrow$ Loučky
200 m wl, $\boxtimes$ $\boxtimes$ wp, $\clubsuit$ wp,
89,22 $\mathcal{C}$ p
89,53 $\mathcal{C}$ s, $\clubsuit$ Jakubčovice nad Odrou
300 m wl
90,21 $\uparrow$ $\blacksquare$ X
90,28 $\leftarrow$ Suchá
90,3 $\leftarrow$
91,06 $\rightarrow$ Heřmanický potok
91,09 $\rightarrow$
91,34 $\mathcal{C}$ s
92,56 $\leftarrow$ Brální potok,
 $\clubsuit$ Heřmánky 200 m wl
92,58 $\rightarrow$
93,22 $\leftarrow$
94,5 $\mathcal{C}$ s, $\blacksquare \rightarrow$ $\rightarrow$ $\blacksquare$ vp
 $\star$ miejsce pielgrzymkowe Skala
Marii a wp, $\boxtimes$ $\boxtimes$ $\times$ wp
94,75 $\leftarrow$
94,76 $\mathcal{C}$ s, $\blacktriangle$ Spálovský mlýn wp
95,44 $\mathcal{C}$ p, Valcha wl, $\blacktriangle$ wp
95,93 $\leftarrow$ Havraní potok
96,06 łąka Havranův potok wp
96,22 $\rightarrow$ Čertův potok
96,81 $\star$ studzienka U Chodničku wl
96,92 bród
98,07 $\leftarrow$ Něčinský potok
98,43 $\leftarrow$, Mannova łąka wp, $\blacksquare \rightarrow$ wp
99,57 $\rightarrow$ Budišovka, $\blacksquare \rightarrow$, kamienny
próg, $\approx$

Tradycyjny początek spływu odcinka Górnej Odry znajduje się w pobliżu Mannovy Łąki.

Przyjazd od Spálovského mlyna po lokalnej komunikacji, w kierunku przeciwnym do nurtu rzeki. Do wjazdu niezbędne jest zezwolenie od Zarządu Lasów w mieście Vítkov. Przyczyną jest fakt, że teren należy do obszaru wojskowego Libavá. Zakaz wjazdu umieszczony jest w niedalekiej odległości od Spálovského mlynu.

Jeżeli zezwolenia nie posiadamy, zmuszeni jesteśmy do wejścia na rzekę przed zakazem, obok mostu przy ośrodku obozowiskowym albo nieopodal miejsca pielgrzymek – Panna Maryja w skale.

km 94,5 – Panna Maryja w skale jest miejscem pielgrzymek, które powstało i otrzymało nazwę od małej leśnej świątyni, odległej kilka kroków od rzeki. Każdorocznie we wrześniu odbywa się tu „Marianński odpust”, znany ze swych procesji.

Rzeka Odra meandruje cudownym środowiskiem Oderskich Wierchów. Pod miejscowością Klokočůvek prowadzi linia kolejowa nr 276 – Suchdol n. O. – Budišov n. B. Aż do końca opisywanego odcinka przebiega ona równolegle do rzeki. Jest tam też droga.

Tradycyjny koniec spływu koło niespławnego jazu w Jakubčovicích, ale po przeniesieniu można płynąć dalej.

km 90,21 JAZ JAKUBČOVICE

W Jakubčovicích nad Odrou istnieje możliwość zakwaterowania, posiłku i parkingu. Bezpośrednio przy rzece znajdują się ławeczki. Wodniaków na pewno zainteresuje drewniany grzyb koło rzeki na prawym brzegu, gdzie można się zatrzymać. Na końcu Jakubčovic za lewobrzeżnym dopływem jest żelazna kładka dla pieszych, która prowadzi do szkoły stojącej w prawo.

km 87,89 – za mostem drogowym możliwy koniec spływu. Wsiadamy na lewym brzegu. Jesteśmy w Loučkách.

Na prawo od rzeki Odry znajduje się zabytek techniczny – młyn wodny Wesselsky. Obywatele Louček nazywają go Pazderův młyn. Koryto napędzające wodę ciągnie się aż z Jakubčovic n. Odrou. Kilka metrów od rzeki, na lewym brzegu, możliwość zakupów. Za prawobrzeżnym dopływem, z lewej ośrodek z kortami tenisowymi i boiskiem dla dzieci.

Spływ można kontynuować. Wodniacy, którzy płyną dalej zbliżają się do zielonego, żelaznego mostu, mijają kościół na prawym brzegu. Kolejny most, tym razem koloru białego, informuje wodniaków, że zbliża się początek miasta Odry.

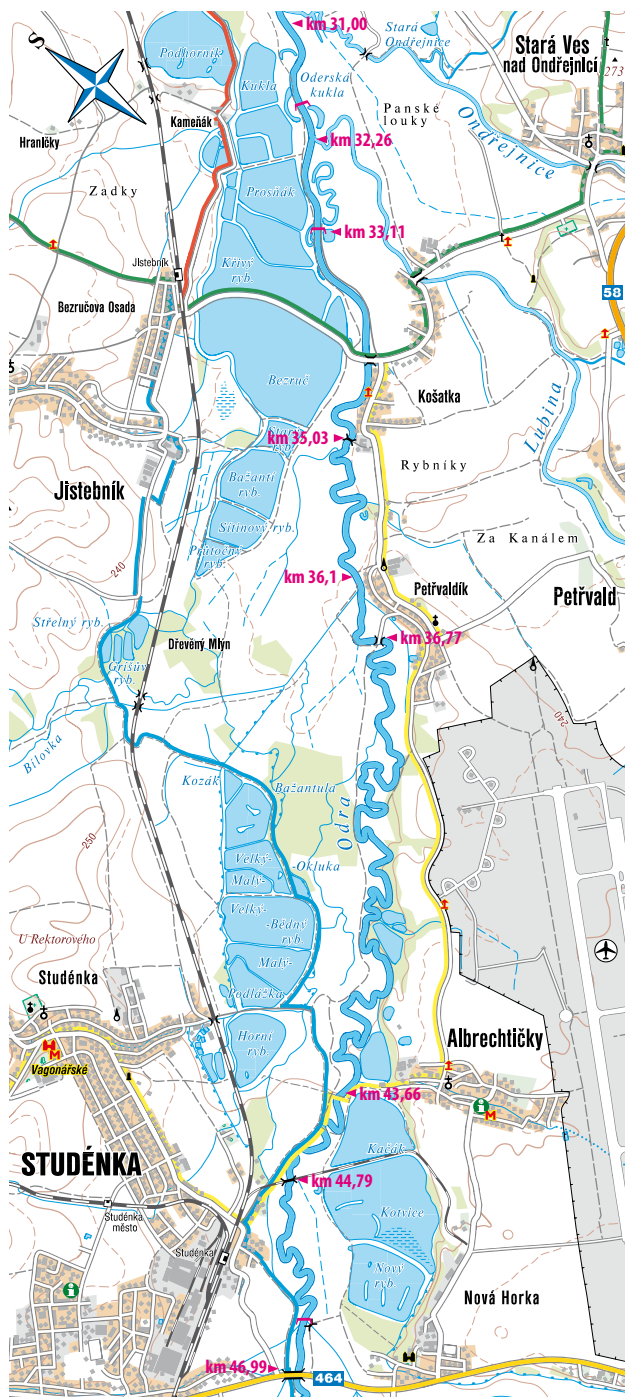
W tym miejscu należy bardzo uważać. Na trasie znajduje się kilka niebezpiecznych jazów.

My jednak przed Loučkami rzekę opuszczamy i wracamy aż o 41 km dalej – na rz. **km 46,99**.

Stąd ma rzeka już nizinny charakter. Meandruje wzdłuż łąk chronionych terenów Poodří i postrzeżenie cywilizacji to tylko słabe echo dobiegające z pociągów z pobliskiej linii kolejowej. Przed nami kilka mostów, kładek przez rzekę oraz trzy niespławne jazy.

2. STUDÉNKA – POLANKA

km 46,99–31,00

- 31,00 ← Ondřejnice
- 31,95** ↑ ■ Proskovice
- 32,26 ← Lubina
- 33,11** ↑ ■ X Košatka
- 34,17 ∩ s
- 35,03 ∩ s
- 35,13 ←
- 36,03 bród
- 36,1 ∩ p, ☆ studienka 40 m wp
- 36,14 → Bilovka
- 36,77 ∩ s
- 37,34 →
- 43,46 ←
- 43,66 ∩ s Oderská kladka
- 44,68 →
- 44,76 rozdzielenie cieku 60 m
- 44,79 ∩ z
- 45,81 →
- 46,19 ☆ Dąb kolo Odry wl
- 46,59** ■ ↑ X Studénka
- 46,69 →
- 46,99 ∩ s, drogowaskaz Sladká díra 60 m wl

km 46,99 – Studénka – do wejścia na rzekę dobry dostęp, zwłaszcza z lewego brzegu przy moście drogowym (drogi nr 464 Studénka – Příbor), w pobliżu drogowiskazu zwanego Sladká díra.

Po 300 metrach odnoga w lewo. Po kolejnych 100 metrach niespławny jaz.

km 46,59 JAZ STUDÉNKA

Przenoszenie możliwe po obu stronach. Lewa strona do przenoszenia jest wygodniejsza. Wysiadamy w dostatecznej odległości od jazu, to znaczy zaraz za odnogą z lewej strony. Przenosimy 125 metrów. Jaz ma nietradycyjny kształt z korytem napędzającym w lewo. Na lewym brzegu jest również kanał do odprowadzania nadmiaru wody z Odry, napomagający przy przeciwpowodziowej ochronie. Na jazie po prawej stronie widnieje wodowskaz. Za jazem po 20 metrach w prawo – dopływ Sedlnice.

Dla wodniaków największym niebezpieczeństwem meandrujących rzek są – oprócz jazów – również zwalone drzewa. Można na nie bardzo często napotkać. Po 2 kilometrach spływu natrafiamy na most kolejowy. Jest to ślepa linia prowadząca ze stacji Studénka. Od mostu kolejowego jest oddalona o 700 m, licząc wzdłuż torów. Z tablicy informacyjnej po prawej stronie dowiadujemy się, że tędy prowadzi ścieżka dydaktyczna Kotvice.

km 43,66 – drogowiskaz na drzewie umieszczony kilka metrów w lewo od Oderskiej Kładki. Przy normalnym wodostanie da się bez problemów przepłynąć pod wszystkimi mostami, włącznie z Oderską kładką. Wzdłuż rzeki szereg zbiorników wodnych. W Albrechtickách leży na przykład staw Kotvice, który jest rezerwatem przyrody dla ptaków. Kilka tablic informuje o trasach ścieżek rowerowych. Z tablic turystycznych – krajoznawczych można zdobyć informacje o występującej tu faunie.

Na uwagę zasługuje lewostronne ramię rzeki Odry, które rozpoczyna się w Albrechtickách w miejscu zwanym Dulské. Ramię z lewej strony z powrotem łączy się z Odry w miejscu Petřvaldík

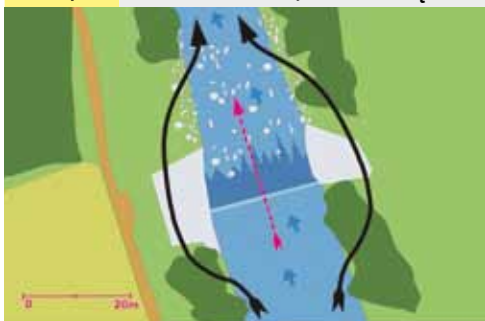
Za Lasem. Leży ono 1200 m przed mostem drogowym w Petřvaldiku. Wodniakom zdecydowanie proponujemy trzymać się głównego biegu rzeki Odry. Przy niskim stanie poziomu wody niektóre ramiona Odry mogą być nieprzejezdne! Kolejnym przystankiem na trasie jest most drogowy w Petřvaldiku (km 36,77). Droga do mostu oznaczona jest zakazem wjazdu. Przy dotrzymywaniu zasad ruchu drogowego niezbędne jest przenoszenie łódek na odległości 250 metrów. Kolejną przeszkodą dla wodniaków jest jaz za mostem drogowym w Košatce.

km 33,11 JAZ KOŠATKA

Niespławny jaz w Košatce leży w odległości 1060 metrów od mostu drogowego. Przenosimy 50 m. Kolejnym miejscem, gdzie należy zachować szczególną ostrożność jest jaz Proskovice. Napotykamy go w odległości 300 m za prawostronnym dopływem Lubina, w miejscu pomiędzy Košatką a Proskovicemi, na terenie zwanym Pańské ląky.

km 31,95 JAZ PROSKOVICE, PAŇSKÉ LÁKY

Jaz możemy przenosić po obu stronach. Jest spławny przy podwyższonym stanie wody, przy zachowaniu ostrożności. Uwaga na kamienie pod jazem!

Od km 31,00 – z prawej strony wpada rzeka Ondřejnice. Płyniemy w kierunku NPR Polanecká niva (rezerwat przyrody). Jest to część składowa obszaru chronionego krajobrazu – CHKO Poodří. Rzeką nadal meandruje.

3. PROSKOVICE – OSTRAVA-TŘEBOVICE

km 25,20–17,45

- 17,45 → Opava, wp
- 17,85 ž 2x, rurociag, Ostrava-Třebovice wl
- 18,20 rurociag
- 18,55 ←, + 50 m →
- 18,65 s [479], 800 m wl, wp
- 18,95 p + ścieżka rowerowa, Ostrava-Svínov wl, 500 m wp
- 19,10 wl, Ostrava-Nová Ves wp
- 19,50 → Porubka
- 19,95 rurociag, + 100 m rurociag, 550 m wp
- 20,15 →
- 20,35 X w. 2,94
- 20,75 rurociag, Ostrava-Zábřeh wp, 1500 m wp
- 21,25 s [11], 500 m wp
- 21,70 rurociag
- 21,95 ←, ž, wp
- 22,20 w. 0,8
- 22,25 ←, 50 m w. 0,8
- 22,65 w. 0,8
- 23,10 w. 0,6 + 300 m ←, Ostrava-Vyškovice wp
- 23,95 ← Starobělský potok
- 24,85 rurociag
- 25,10 w. 1,9 + 100 m wp, wp
- 25,20 s [478], Polanka nad Odrou wl, Stará Bělá wp, 550 m wl
- 31,00 ← Ondřejnice

km 25,20 – podpływamy most drogowy drogi nr 478, ul. 1. května, Polanka nad Odrou. W lewo 550 m od mostu znajduje się dworzec kolejowy Polanka nad Odrou, za którym znajduje się Polanka nad Odrou, jeden z obwodów miejskich Ostravy. Na prawo od mostu jest kolejny obwód miejski Ostravy-Stará Bělá i od mostu dalej z prądem tereny CHKO Poodří, które są już na lewym brzegu. Za mostem 100 m jest balwanisty stopień z kamieni. Brzegi stopnia są również z kamienia z kamieniołomu, szerokość przelewu jest 25 m, rzędna przelewowej krawędzi jest 212,04 m n. p. m. Stopień bywa żeglowny, ale przed spłynięciem należy go obejrzeć. Koło stopnia przenosimy na prawo około 50 m.

100 m w prawo wpływa do Odry Starobělský potok i w lewo rozpoczyna się rezerwat Polanský las. Na terenie lasu znajdują się ślepe ramiona rzeki Odry i kilka basenów. W lesie są buki, dęby, graby, topole, klon i jawory. W zaroślach pod drzewami rozwijają się chronione gatunki roślin.

rezerwat przyrody Polanský las

Zbliżamy się już do 150 m odległego kolejnego balwanistego stopnia. Ściany stopnia są tworzone larsenami z kamieniem. Stopień można po poprzedniej wizytacji przypłynąć lekko od środka po lewej, przenosimy po prawym brzegu około 50 m.

km 23,10 – balwanisty stopień

Za stopniem na prawym brzegu jest utrzymywana plaża, w miesiącach letnich często wykorzystywana do kąpieli i za nią jest odpowiednie miejsce na relaks z czynnym w lecie bufetem. To miejsce wraz z dojazdem do rzeki a krótkiej odległości do dworca kolejowego jest bardzo odpowiednie dla początku lub zakończenia spływu. Po 150 m za miejscem odpoczynku podpływamy most z rurociągiem i po kolejnych.

km 25,00 – miejsce wejścia

Za stopniem po 300 m w prawo mijamy dopływ ślepego ramienia, za którym się znajduje miejska część Ostrava-Výškovice. To już dopływamy do kolejnego stopnia z narzutu z kamieni z larsenowskimi ścianami wypełnionymi kamieniem naturalnym, który spływamy ekko na prawo od środka, oczywiście po wcześniejszym obejrzeniu. Przenosimy również po prawej stronie około 50 m.

km 22,65 – stopień przepływowy z narzutu kamieni

Za dopływem drugiego końca ślepego ramienia z prawa nas czeka ostatni stopień przepływowy z narzutu kamieni, stabilizacyjny próg w odległości od poprzedniego około 450 m, szerokości przelewu 17,6 m, długości niecki 18,5 m, brzegi są z kamienia naturalnego. Ten kamienny próg należy przed spłynięciem obejrzeć, przenosimy podobnie jak w poprzednich wypadkach 50 m po prawym brzegu i uważamy podczas przechodzenia przez duże bloki kamienne na utwardzonym brzegu.

km 22,20 – stopień przepływowy z narzutu kamieni

Po 250 m zobaczymy most kolejowy, przed mostem jest prawostronny dopływ i o ile koło prawego brzegu wystąpimy, możemy dojść do pomnika upamiętniającego przekroczenie Odry czechosłowackimi czołgistami podczas wyzwania Ostravy. W tych miejscach przebrodziły czołgi 1. cze. brygady czołgów rzekę Odrę a zagały natarcie w kierunku centrum Ostravy, pomnik został odsłonięty w r. 2005. Na lewo się kończą tereny Polanskiego lasu i rozpoczyna się CHKO Rezavka. Tereny Rezavky w sąsiedztwie wody pokryte są trzciną i turzycą wysoką. Rosną tutaj takie rośliny jak fiolet wody. Środowisko

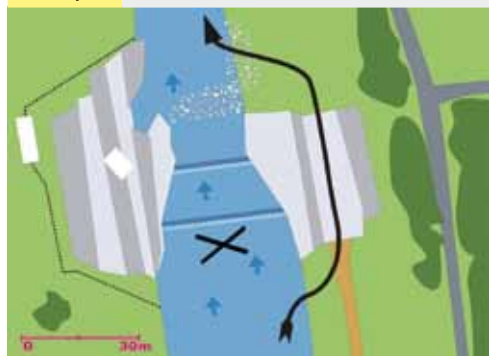
zapewnia dogodne warunki do rozmnażania się traszka grzebieniastego czy żaby moczarowej. Oprócz nich jest tutaj oczywiście wiele pospolitych gatunków bezkręgowców, ryb, ptaków i ssaków. Koryto rzeki w tych miejscach się prostuje, podpływamy pod most i za nim podpływamy pod mostem drogowym drogi Nr 11 – ul. Ostrava Rudná. Na lewo 100m jest przystanek autobusowy MHD U Korýtku, koniec miejscowości Rezavka.

km 21,25 – most Rudná, uregulowane koryto

Na prawo w odległości 500 m znajduje się centrum handlowe z restauracjami, posiłkiem, apteką i pocztą. Po 500 m po podpinięciu rurociągu mijamy po prawej stronie Ostravę-Zábřeh z zamkiem odległym od rzeki około 1500 m. Po 400 m przed nami jest na rz. km 20,35 niezeglowny jaz.

km 20,35 JAZ OSTRAVA-ZÁBŘEH

To solidny betonowy Larsenowy jaz z betonową krawędzią przelewu w jednym polu, szerokość przelewu wynosi 28,9 m, krawędź przelewu jest na rzędnej 214,04 m n.p.m, 13 m długość niecki, głębokości niecki do 0,6 m. Za nieką jest stopień i zasyпка z kamieni cięż-

kich, skrzydła jazu tworzą larseny, nawierzchnia brzegów jest betonowa i z kamienia naturalnego. Jaz przenosimy w prawo około 100 m, wychodzimy około 50 m przed jazem w miejscu, które jest oznaczone i uregulowane.

km 20,35 –jaz Ostrava-Zábřeh

Po 200 m mijamy lewostronny dopływ, płyniemy stale prostym korytem rzeki i podpływamy dwa mosty z rurociągami. W tych miejscach się kończy CHKO Poodří.

650 m za rurociągiem przyplływa z prawa Porubka i po kolejnych 400 m żeglugi spokojnym korytem rzeki mijamy wodowskaz stacji Svinov.

km 19,10 – wodowskaz Svinov

W prawo znajduje się obwód miejski Nová Ves i po kolejnych 150 m podpływamy kładkę dla pieszych ze ścieżką rowerową, koło której na prawo 50 m możemy się posilić w restauracji z ogródkiem. Za kładką po 150 m podpływamy most drogowy– drogi nr 479 – ul. Ostrava 28. října – Opavská. Około 800 m na lewo jest przystanek autobusowy Svinov dworzec, poczta i dworzec kolejowy Ostrava – Svinov z restauracją dworcową. Jest to chyba najważniejszy dworzec w Ostravie, gdzie się łączą kierunki tras na

Bohumín, Přerov, Opawę, Ostravę. Tutaj się łączą trasy nr 270 i 321. Historyczny budynek dworca Ostrava-Svinov jest zabytkiem kultury, który został zbudowany już w roku 1845. W siedemdziesiątych latach dwudziestego wieku został poszerzony a w roku 1895 do niej został dobudowany budynek piętrowy. W tym czasie był ten architektoniczny i urbanistyczny kompleks częścią tzw. Ferdynandowej kolei Wiedeń–Kraków. Niedawno była przed budynkiem historycznym dobudowana przeszklona hala odpraw.

Za mostem popłyniemy wzdłuż dwóch dopływów z prawej i lewej strony, po 300 m podpływamy rurociąg i znajdziemy się po 350 m pod mostem kolejowym z dwoma rurociągami.

km 17,85 – równe koryto rzeki i most kolejowy

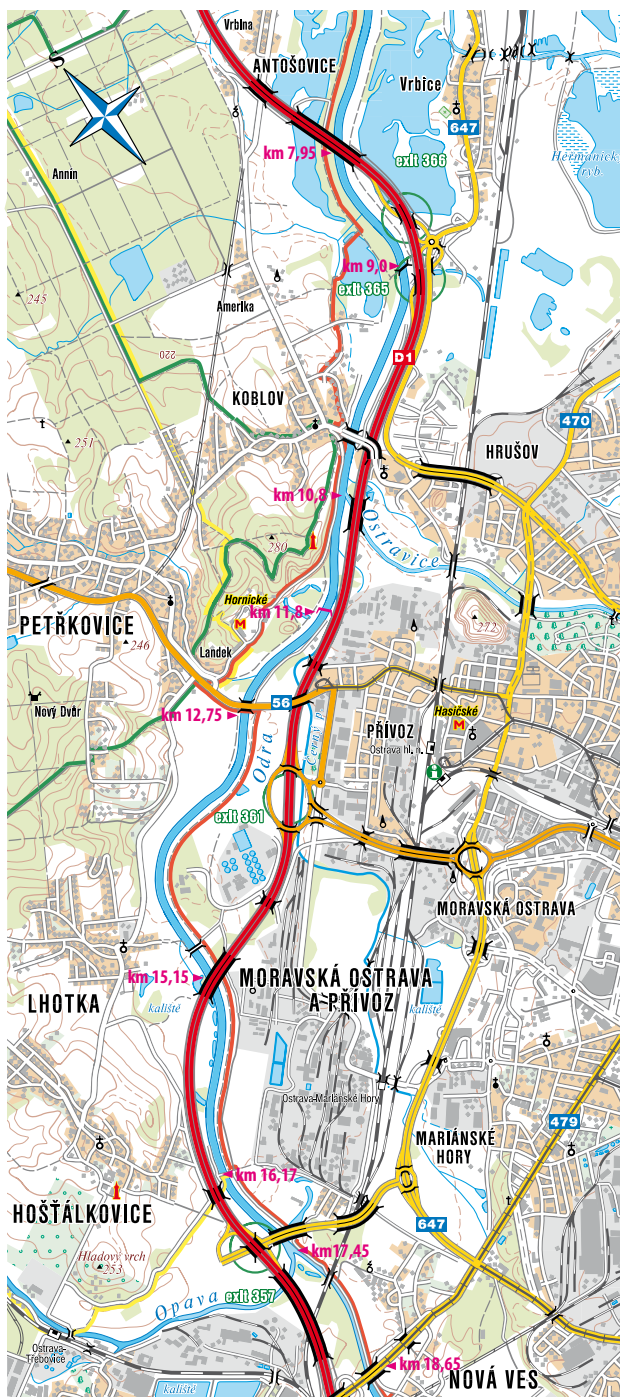
W lewo znajduje się obwód miejski Ostrava-Třebovice, za którą jako lewostronny dopływ na rz. km 7,45 do Odry wpływa się rzeka Opava. Na prawej stronie znajduje miejsce z dojazdem do rzeki, które możemy ewentualnie wykorzystać po zakończeniu lub dla rozpoczęcia spływu.

km 17,45 – dopływ z lewa – Opava

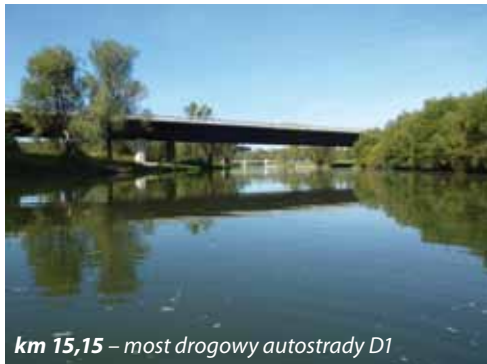
4. OSTRAVA-TŘEBOVICE – BOHUMÍN-VRBICE

km 17,45–7,95

- 7,95 JL s [D1]
- 8,10 $\leftarrow$, Bohumín-Vrbice wp,
 δ 1500 m wp
- 8,50 $\rightarrow$ Koblůvský potok
- 9,00 stalowe slupy wp wl
- 9,45 JL rurociąg
- 10,40** JL s, Ostrava-Koblův wl,
 $\square$ 200 m wl, M 300 m wl,
 $\rightarrow \text{JL} \rightarrow$ wl
- 10,80 $\leftarrow$ Ostravice, +200 m JL rurociąg
- 11,30 $\square$ Landek 200 m wl, JL
 500 m wl
- 11,60 $\leftarrow$ Černý potok
- 11,80** $\uparrow$ $\blacksquare$ X w. 2, $\text{JL} \rightarrow$ wp
- 12,10** przystań wp, $\rightarrow \text{JL} \rightarrow$ wp
- 12,50 $\rightarrow$ Ludgeřovický potok
- 12,75 JL s [56], $\rightarrow$, Ostrava-Petřkovice wl, Ostrava-Přívoz wp,
 M $\times$ 700 m wl
- 13,45 $\leftarrow$ 2x
- 14,25 $\leftarrow$
- 14,70 $\rightarrow$
- 14,90** $\blacksquare$ $\uparrow$ X w. 1,58, N wl, Ostrava-Lhotka wl, $\square$ $\times$ 750 m wl
- 15,15** JL s [D1]
- 16,45 $\rightarrow$
- 16,70 JL p + ścieżka rowerowa,
 Ostrava-Hošťálkovice wl
- 16,95 $\rightarrow$
- 17,35 JL s, $\leftarrow$, + 250 m $\leftarrow$
- 17,45** $\rightarrow$ Opava, $\text{JL} \rightarrow \text{JL}$ wp

Za lewostronnym dopływem rzeki Opawy po 100 m podpływamy pod most drogi nr 470, za którym jest po prawej stronie dopływ od zakładów chemicznych BorsodChem MCHZ. Za kolejnym dopływem z prawa i z lewa po 250 m podpływamy kładkę dla pieszych ze ścieżką rowerową. W lewo znajduje się obwód miejski Ostrava-Hoštálkovice.

km 15,15 – most drogowy autostrady D1

Po 250 m mijamy po lewej stronie przytływ, podpływamy pod mostem drogowym autostrady D1 i zbliżamy się do 250 m odległego jazu Ostrava-Lhotka.

km 14,90 JAZ OSTRAVA-LHOTKA

Jest to niezeglowny ruchomy klapowy jaz, którego konstrukcję tworzą dwa stałe ramy, ilość pól dwa, między polami jest betonowy filar. Szerokość przelewu jest 2 x 20 m, krawędź przelewu jest na rzędnej 202,5 metrów nad poziomem morza, 12 m długości, głębokość niecki 1 m. Skrzydła jazu są betonowe, brzegi są wyłożone płytami z betonu. Jaz przenosimy w prawo o 200 m, występujemy około 150 m przed jazem, gdzie jest dla tego celu zbudowane miejsce wyjścia – betonowy brzeg ze schodami. Na lewo przed jazem jest napęd.

km 14,90 – jaz Ostrava-Lhotka

Kiedy byśmy odeszli w lewo od jazu, dojdziemy do obwodu miejskiego Ostrava-Lhotka, gdzie można się posilić w gospodzie i Pensjonacie Lhotka z letnim grillem i obsługą w strojach ludowych.

Po 200 m w lewo od jazu mijamy dopływ i rzeka płynie wzdłuż drzew i skręca się w prawo na wschód. W zakręcie jest po prawej stronie dopływ rurociągowy od areálu kopalni Oderka, za zakrętem na prawym brzegu wpływają do rzeki wody z dwu rurociągów od o Centralnej Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Ostrawie. Po 700 m podpływamy most drogowy – droga nr 56, ul. Ostrava Hlučínská. Na lewo około 700 m od mostu możemy odwiedzić największe muzeum górnictwa w R Cz, które leży na południowo-wschodnich zboczach wzgórza Landek. W areale możemy się posilić w stylowej restauracji, gdzie kiedyś była górnicza stołówka.

Za mostem do rzeki z lewa wpływa Petřkovicki potok, mijamy wzgórze Landek, który mamy po lewej stronie i przytływamy do przystani klubu wioślarskiego, który powstał już w roku 1893 na prawym brzegu.

km 12,10 – przystań

Jest to odpowiednie miejsce na wyjście i wejście z dojazdem aż do rzeki. 300 m za przystanią jest niezeglowny jaz Ostrava-Přívov.

km 11,80 JAZ OSTRAVA-PŘÍVOZ

Jest to ruchomy klapowy jaz, niezeglowny z betonu sprężonego, konstrukcję tworzą dwa stałe ramy, ilość pól dwa, między polami jest betonowy filar. Szerokość przelewu jest 2 x 20 m, krawędź przelewową jest na rzędnej 199,34 metrów nad poziomem morza, 9 m długości, głębokość niecki 0,7 m. Skrzydła jazu są betonowe, brzegi są wyłożone płytami z betonu. Jaz przenosimy w lewo o 100 m, w prawo przed jazem jest wysoki brzeg (możliwość wyjścia na prawo do przystani, ale później długie przenoszenie około 450 m). Pod jazem w prawo jest odpowiednie miejsce na wejście do rzeki z możliwością dojazdu aż do jazu.

km 11,80 – jaz Ostrava-Přívov

200 m za jazem z prawa do Odry wpływa uregulowane koryto Černého potoka. Za nim po 300 m mijamy w prawo wysuszone byłe koryto Černého potoka, po lewej stronie znajduje się ruina grodu Landek a nad nim 300 m drewniana wieża widowiskowa. Po 500 m w prawo mijamy jeden z większych dopływów Odry i to rzekę Ostravicę. Za dopływem Ostravicy podpływamy rurociągiem a za nim po 200 m most drogowy – ul. Koblůvská.

Około 200 m w lewo od mostu jest hotel z restauracją, gdzie się można zakwaterować i po 100 m koło hotelu mamy możliwość zakupu art. spożywczych.

km 10,40 – most drogowy Ostrava-Koblův

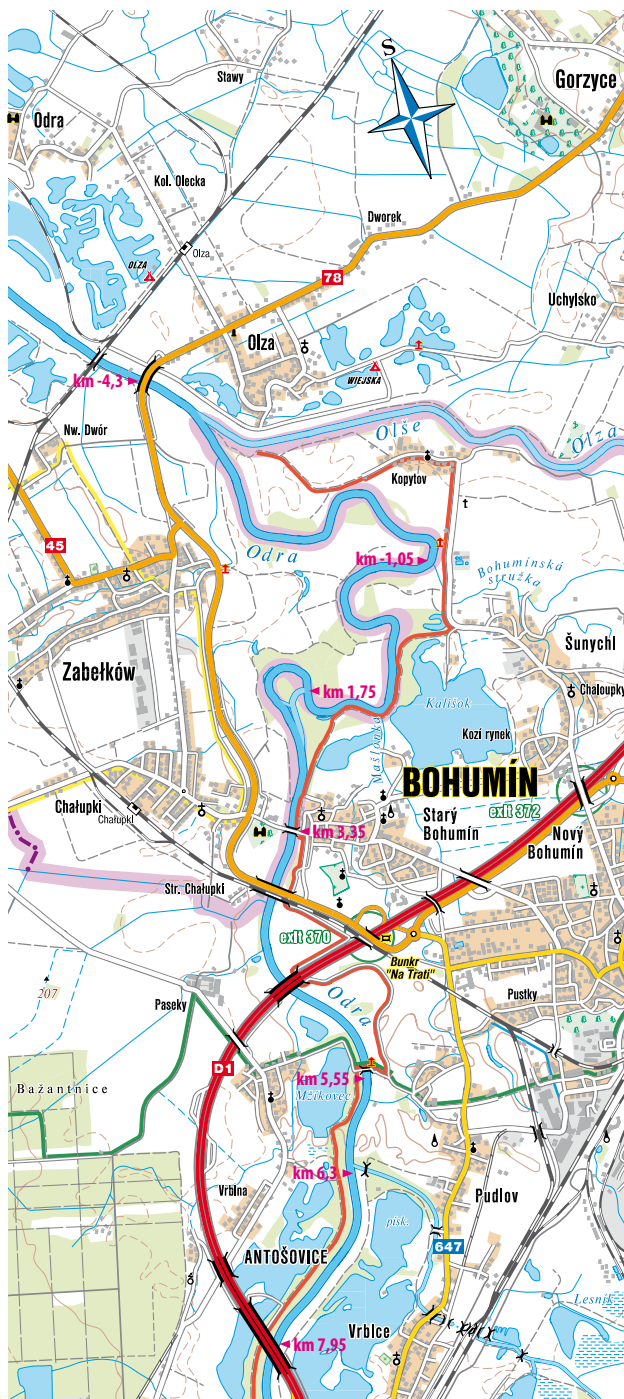
Miejsce koło mostu z dojazdem do rzeki jest odpowiednie dla zagajenia lub zakończenia spływu. Dalej płyniemy uregulowanym korytem rzeki wzdłuż autostrady D1 po prawej stronie. Podpływamy rurociągiem, mijamy stalowe słupy na prawym i lewym brzegu, za nimi się po 500 m wlewa z lewa do rzeki Koblůvský potok. Za nim mijamy w prawo żwirownię Vrbice, która jest v okresie letnim odpowiednia dla kąpania w przyrodzie oraz korzystania z letnich sportów wodnych. Na brzegach i wzdłuż jeziora nie jest zabronione biwakowanie, lecz nie istnieje tutaj oficjalny kemping, który by biwakowanie zezwalał. Za żwirownią około 1500 m w prawo od Odry leży miejska część Bohumín-Vrbice, gdzie znajdujemy ceglany nowogotycki kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej i św. Jakuba St. z roku 1911, który stoi na miejscu pierwotnego drewnianego kościółka. Na cmentarzu za kościołem został po sanacji umieszczony krzyż, o którym pisał poeta Petr Bezruč w swych Śląskich piosenkach. Dalej podpływamy most drogowy autostrady D1 na kilometrze rzecznym 7,95 i rzeka dalej płynie wzdłuż drzew pomiędzy akwenami wodnymi żwirowni po lewej i prawej stronie.

Koryto rzeki między żwirowniami

5. BOHUMÍN-VRBICE – KRZYŻANOWICE

km 7,95 až -4,30

- 4,30 → wl
- 4,25 s [78]
- 3,95 ← Olza
- 3,55 → Bečva
- 1,05 ← Bohumínská stružka, **Bohumín-Šunychl wp**
- 0,15 w, 0,3
- 1,10 ← Bajcůvka, 850 m wp
- 1,75 →
- 2,40 N wl
- 3,20 wp,
- 3,30 → wp, **Starý Bohumín wp**, 150 m wp, 250 m wp
- 3,35 s, 700 m wp
- 3,85 s [67], 500 m wp
- 3,90** ž, w, 1,2
- 4,65 s [D1], 200 m wl, 400 m wl
- 4,80 rurociąg
- 5,55 p, **Ostrava-Antošovice wl**, wp + 100 rurociąg
- 6,30 ← Vrbická stružka, **Bohumín-Pudlov wp**, 1000 m wp
- 7,95 s

Za zwirownią Vrbice mijamy prawostronny dopływ Vrbické stružky. Na prawym brzegu w odległości około 1000 m jest miejska część miasta Bohumín Pudlov, gdzie znajdziemy restaurację, pocztę i możemy obejrzeć pseudogotycką Kaplicę św. Izydora rolnika zbudowaną w roku 1902. Po 750 m podpływamy pod kładką dla pieszych, za którą jest miejsce na wejście i wyjście dla wodniaków, zbudowane w roku 2011 w ramach czesko-polskiej współpracy Bohumína z Krzyżanowicami z projektu Rzeki dzielą, rzeki łączą. Koło miejsca na wejście jest parking i zadane miejsce na odpoczynek. W lewo od kładki znajduje się miejscowość Antošovice, która jest częścią obwodu miejskiego Slezská Ostrava. Za kładką przepłyniemy dwa rurociągi w odległości 650 m od siebie i zbliżamy się do mostu drogowego autostrady D1, która ponownie przecina rzekę Odrę. W lewo około 200 m od mostu możemy zobaczyć bunkier piechoty MO-S 6 „Odra” i 400 m w lewo od mostu jest stara wieża strażnicza z roku 1781, która jest zbudowana z czerwonych wypalonych cegieł. Wieża nie jest utrzymywana, wejście do niej jest zamknięte. Za mostem autostradowym po 750 m przypływamy do mostu kolejowego, pod którym jest stopień wodny z naturalnego kamienia

km 3,90 – stopień przepływowy

Przepływamy go około 5 m w prawo od środka, przed spływem należy sobie stopień obejrzeć. O ile okoliczności i stan wody nie pozwala, przenosimy po prawym brzegu. zaraz za mostem kolejowym podpływamy most drogowy drogi nr 67, ul. Československé armády – przejście graniczne do Polski. 500 m w prawo znajduje się kapliczka świętego Krzyża. Po 500 m zbliżamy się do kolejnego mostu nad rzeką Odrą a to mostu drogi nr 46815, ul. Slezská – również przejście graniczne do Polski. 700 m w prawo od mostu jest Bohumínski miejski szpital. Koło mostu w prawo jest przystanek autobusowy Bohumín gr. państwa. 50 m za mostem jest wejście dla wodniaków z dojazdem do rzeki. Są tutaj schody oraz miejsce odpoczynku z tablicą informacyjną, które zostały wybudowane również w ra-

mach akcji czesko-polskiej współpracy w roku 2011. W prawo jest część miejska Bohumín – Starý Bohumín. Za miejscem wejścia po prawej stronie mijamy wodowskaz – stacja LG Bohumín a w tym miejscu rozpoczyna się pamiątka przyrodnicza Meandry Graniczne Odry. Podczas spływu tutaj należy uważać na drzewa i inne przeszkody w korycie rzeki.

Meandry Odry

Po 800 m za wodowskazem, kiedy rzeka zaczyna meandrować tok rzeki się dzieli na dwie części. Dla żeglugi wykorzystujemy prawe ramie, kiedy rzeka ostro się skręca na południe i za zakrętem oba ramiona się znowu łączą. Płyniemy dalej meandrami wzdłuż niedotkniętej przyrody, w prawo mijamy dopływ Bajčůvkę. W prawo za ujściem w odległości około 850 m znajduje się Kaplica Aniołów Stróży w Starym Bohumín – miejscu „pod zbiornikiem wody”, który tutaj już stoi od roku 1831. Od roku 1967 jest kapliczka zapisana w centralnym spisie pamiątek kulturalnych. Ta mała kapliczka została zrekonstruowana w roku 2004 i w tym samym roku została znowu poświęcona. Po 950 m płyniemy z prądem przez skośny próg z drewnianymi palami po stronach. 150m za progiem znajduje się zerowy rzeczny kilometr Odry wg wprowadzonego systemu pomiaru przez dorzecze. Od tego punktu rozpoczynamy dla oznakowania liczyć cyfry ujemne i tak na kilometrze minus 1,05 po przepłynięciu koło ściany z Larsenów po prawej stronie mijamy dopływ Bohumínską stružkę. Płyniemy dalej meandrującą rzeką wzdłuż drzew, między łąkami, gdzie się zmieniają strome brzegi z kamienistymi płycznami. Na odcinku, kiedy ciek się zrówna, mijamy po lewej dopływ Bečvy, za którym po 400 m z lewa jest ujście jednego z największych dopływów Odry rzeka Olza. To już jesteśmy na terenie Polski, po 300 m podpływamy most drogowy – drogi nr 78 - Ulica Powstańców Śląskich gminy Krzyżanowice, za którym na lewo się znajduje wybudowane wyjście z wody z dojazdem do rzeki, które również zostało zrealizowane w ramach projektu czesko-polskiej współpracy Bohumína z Krzyżanowicami Rzeki dzielą-rzeki łączą. O ile macie ochotę, oczywiście możecie po rzece Odrze po polskiej stronie płynąć dalej.

Mapa ścieżki dydaktycznej „Meandry Odry”

RZKA OLŠE (OLZA)

Rzeka Olše (Olza) płynie w Republice Czeskiej przez powiat Frýdek-Místek i powiat Karviná. W Polsce koryto rzeki wiedzie przez obszar województwa śląskiego. Niektóre odcinki rzeki tworzą granicę państwową. Jej długość wynosi 99 km. Zlewnia rzeki zajmuje powierzchnię 1118 km², z czego 479 km² przypada na obszar Polski. Nazwa rzeki wywodzi się z kilku słowiańskich i germańskich korzeni. Z nazwą drzewa „olcha” – po czesku „olše” – nie jest w żaden sposób związana. Większe miejscowości leżące wzdłuż rzeki to: Jablunkov, Třinec, Český Těšín, Karviná i Bohumín.

Większe dopływy

Do Olzy bezpośrednio wpływa kilka cieków. Cztery największe dopływy to: Lomná, Ropičanka, Stonávka i Petrůvka. Oprócz nich do Olzy wpada jeszcze szereg mniejszych cieków wodnych: Jasení potok, Hluchová, Kopytná, Tyra, Karvinská Mlýnka, Karvinský potok i Lutyňka.

Przepływ wody w rzece

miejscowość	km rzeczny	średni przepływ
Jablunkov	64,4	1,83 m ³ /s
Český Těšín	39,9	7,15 m ³ /s
Věřňovice	7,4	13,7 m ³ /s

Wodniactwo

Rzeka Olše (Olza) jest na całym odcinku tzw. Wenecji Śląskiej słowna. Jest to odcinek od Karviné przez Věřňovice, Bohumín aż do ujścia do Odry w Zabełkowie. Wodniackie wędrowanie nie wymaga długich przygotowań. Jest najbardziej odpowiednie na całodzienną lub półdzienną wycieczkę dla zaawansowanych wodniaków (podczas wiosennych roztopów w górnej części Olzy, klasa trudności aż do WW II, na odcinku z Návisi do Vendryně) lub dla amatorów wodniactwa (Wenecja Śląska, klasa trudności do ZW). Rzeka częściowo przepływa pasmem granicznym z Polską, lecz dzięki strefie Schengen żadne zezwolenia nie są wymagane.

Poruszanie się po rzece jest ułatwione dobrym dojazdem do rzeki po całej długości jej koryta. Wzdłuż Olzy znajdują się rezerваты przyrody, prowadzą ścieżki dydaktyczne, liczne szlaki turystyczne i rowerowe. Wodniakom orientację ułatwiają tablice informacyjne i drogowskazy.

W roku 2011 została na Olzie otwarta nowa trasa dla wodniaków. Jej długość wynosi 13,4 km. Ciągnie się na odcinku Závada – Věřňovice – połączenie Odry z Olzą – Zabełków (PL).

Stan wody i przepływu na Olzie jest kontrolowany w stacjach LG Jablunkov, LG Český Těšín i LG Věřňovice. Najkorzystniejszy poziom wody dla górnej Olzy wynosi 130 cm (LG Jablunkov), dla dolnej – 110 cm (LG Věřňovice).

Górny odcinek Olzy

W górnym odcinku (Jablunkov Návisi – Vendryně – Třinec) rzeka jest słowna podczas wiosennego topnienia śniegu lub po obfitych opadach. Ze względu na to wodniacy często wybierają powtórny spływ na odcinku Návisi-Vendryně, w miejsce kontynuacji podróży po dalszej trasie. Odcinek Zobawa poniżej jest pełen głazów. Prowadzi obok przystani dla wodniaków do niesłownego jazu w części Koňská – Třinec. Spływ najczęściej bywa zakańczany nieopodal garaży w Vendryni.

Jaz w Návisi jest niebezpieczny. Wodniacy przenoszą go po prawej stronie.

Dalej płyniemy najciekawszym fragmentem górnego odcinka Olzy. Tu znajdują się bystrza nazywane „Belko”. Klasa trudności WW III na odcinku 400 m. Przenoska po lewej stronie Olzy, o podobnej długości. Za bystrzami restauracja z ogródkiem o tej samej nazwie.

Środkowy odcinek Olzy

Środkowy odcinek rzeki Olzy na trasie Třinec – Český Těšín – Karviná jest rzadko wykorzystywany przez wodniaków. Na przeszkodzie w rozwoju turystyki wodnej stoi duża liczba niesłownych jazów. Ciekawostki i atrakcje przyrodnicze możemy obserwować nie tylko z łódki. Istnieje możliwość przyjemnej przechadzki lub przejażdżki rowerowej. Wzdłuż rzeki prowadzi międzynarodowa ścieżka rowerowa Chotěbuz – Karviná – Petrovice u Karviné – Doubra – Dětmárovice – Dolní Lutyně – Bohumín i dalej do polskich miast – Raciborza i Krzyżanowic.

Dolny odcinek Olzy

Rozwój rejonu dolnego odcinka rzeki Olzy jest ściśle związany z dokładnymi badaniami, które otwary nowe możliwości dla rozwoju turystyki wodnej na rzece Olzie, w rejonie tzw. Wenecji Śląskiej. Trasa rozpoczyna się w mieście Karviná obok mostu Darkov. Ciągnie się przez Dětmárovice aż do ujścia do Odry w polskim Zabełkowie. W tych punktach znajdują się miejsca tradycyjnego rozpoczynania czy zakańczania spływów.

CIEKAWOSTKI

Na rzece Olzie leży kilka ważnych miast, z których największym jest Karviná. W przeszłości w pobliżu Olzy powstało kilka zamków: Šance, Hrádek, gród i zamek w Cieszynie, zamek Karviná – Ráj, w Solcy, Karviná Fryštát i Petrovice u Karviné. Do dziś zachował się jedynie zamek Fryštát i Petrovice, które otwarte są dla publiczności. Zamek Petrovice leży nad rzeką Petrůvkou – dopływem Olzy, w odległości 0,7 km. Gród i zamek w Cieszynie są dostępne do zwiedzania, jednak słynny cieszyński gród dziś już jest ruiną.

Dětmarovice

To wieś pełna kontrastów. Z jednej strony baza przemysłowa (elektrownia Dětmarovice), z drugiej, przy prawym brzegu Olzy (już na terenie miasta Karviná) znajduje się kompleks wodny 15 stawów, oddzielonych od siebie wąskimi groblami, o powierzchni całkowitej 1,4 km². Największy z nich to Větrov (48 ha). www.detmarovice.cz

Karviná (Karwina)

Miasto liczące ponad 58.000 mieszkańców. Leży 18 km na wschód od Ostrawy, na północnym skraju przedgórz Beskidów, w dolinie rzeki Olzy. Północna granica miasta Karviná pokrywa się z granicą Polski. Miasto opływa w bogatą historię ze względu strategiczne położenie na szlaku handlowym prowadzącym z Węgier nad Bałtyk. Miasto rozrosło się w handlowe, gospodarcze i kulturalne centrum regionu. Dowodem bogatej i urozmaiconej historii miasta jest przede wszystkim zamek Fryštát. Jedyny z trzech zamków zbudowanych w stylu empirowym, który został zachowany po dzień dzisiejszy. Intensywny rozwój miasta nastąpił głównie po odkryciu pokładów węgla kamiennego w drugiej połowie 18. wieku. Przez dziesięciolecia Karviná wraz z okolicami należała do regionu z bardzo wysoką koncentracją kopalni i ośrodków przemysłu przetwórczego. W ostatnich latach wzrosło znaczenie handlowe i turystyczne miasta. Uzdrowisko Darkov u Karviné słynie na całym świecie z metod leczenia dolegliwości mięśniowo-szkieletowych (układu ruchowego). Po otwarciu nowej uczelni handlu i przedsiębiorczości – Uniwersytetu Śląskiego, Karviná stała się miastem uniwersyteckim. Nowa era przyniosła ożywienie w budownictwie i przedsiębiorczości, wpływając na dynamiczny rozwój miasta. www.karvina.cz

Trinec (Trzyniec)

Miasto przemysłowe przy granicy z Polską, 7 km na południe od Českého Těšína, przy ujściu rzeki Tyry do Olzy. Liczy około 38 tys. obywateli. W 18. i 19. wieku w bliskiej jego okolicy wydobywano rudę żelaza. Miasto otaczają Morawsko-śląskie i Śląskie Beskidy. Nad miastem góruje szczyt Javorový (1032 m n. p. m.). W bliskiej okolicy znajdują się głębokie, malownicze

doliny, które zachęcają turystów, rowerzystów, a zimą porą narciarzy na nartach zjazdowych i biegówkach. www.trinecko.cz

Vendryně (Wędrynia)

Najważniejszy i najstarszy zabytek tej miejscowości to kościół św. Katarzyny z unikatowym dzwonem z 1. połowy 15. wieku. Stworzył go Johann Freudenthal z Krakowa. Jest to najstarszy dzwon całego Śląska Cieszyńskiego. W 2005 r. Wędrynia obchodziła 700. rocznicę swego istnienia. Rok później zostały otwarte dwie ścieżki dydaktyczne.

Można wybrać dowolną z nich. Pełne są ciekawych informacji z historii wsi i okolicy. Część z nich przebiega przez obszar chronionego krajobrazu Beskidy – CHKO Beskydy. Ze względu na dużą liczbę zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, zostały włączone do europejskiego systemu ochrony NATURA 2000. Obie ścieżki mają wspólny punkt wyjścia przy stacji kolejowej Vendryně. Oferują nam piękne widoki i przydatne informacje. W kilku miejscach do dyspozycji punkty z napojami. www.vendryne.cz

Věřňovice

Věřňovice (po polsku Wierzniewice, po niemiecku Willmersdorf) – część miejscowości Dolní Lutyně w powiecie Karviná. Przez Věřňovice przepływa rzeka Olza, nad którą prowadzi most. Łączy większą i mniejszą część wsi. W odległości 1 km od mostu znajdują się dwa przejścia graniczne do Polski. Pierwsze Věřňovice-Gorzyckie (Gorzyce) dla samochodów osobowych i maszyn rolniczych. Drugie Věřňovice – Łaziska (Godów) służy wyłącznie dla pieszych, rowerzystów, motorów i maszyn rolniczych. Do Věřňovic prowadzi kilka linii autobusowych – ze Stonavy, Orlové i Bohumína. Z Dolnej Lutyni prowadzi droga od stacji kolejowej. Wzdłuż rzeki wiedzie szlak roweru z Českého Těšína (Czeskiego Cieszyna) do Bohumína. Z przystani Klubu Wodniackiego Posejdon obok mostu można spływać obszar Wenecji Śląskiej. Na terenie gminy został w 1989 roku utworzony użytek ekologiczny Věřňovice. Obejmuje chronione zwierzęta i rośliny, dzięki czemu tereny te zostały włączone do systemu NATURA 2000.

www.dolnilutyny.org

Závada (Zawada)

Wies Závada – część gminy Petrovice u Karviné – rozkłada się na płaskim terenie przy ujściu rzeki Petrůvky do Olzy. Położenie wsi przy dużym zakolu rzecznym sprawia wrażenie, jakby leżała za Olzą, czyli „za wodą”. Stąd pochodzi nazwa Závada. Do roku 1952 była samodzielną jednostką administracyjną. Możemy tu zwiedzić kaplicę św. Jana Niepomucena z 1862 roku oraz pomnik Bilky i Slatinského, wystawiony dla uczczenia pamięci dwóch słynnych lotników czechosłowackich. www.petroviceuk.cz

1. NÁVSÍ U HŘIŠTĚ – ZOBAWA

km 63,80–51,20

- 51,2 ≈ Zobawa, ! 70 m
- 51,2 $\overline{\text{C}}$ s +100 m $\overline{\text{C}}$ z $\overline{\text{C}}$ p, $\times$ wl
- 51,3 Vendryně wp
- 51,4** → wp
- 51,9 $\overline{\text{C}}$ s, ♩ Vendryně [320] $\times$ wp
- 52,2 $\overline{\text{C}}$ p +300 m
- 53,8 $\overline{\text{C}}$ s +50 m → Liderov +300 m
→ Hluboký potok +480 m ←
+550 m → Tisový potok +300 m
☆ Wędryńska topola wp
- 55,9 ← Hlučová +170 m →
Kopytná +480 m ← +30 m →
+200 m → +950 m →
- 56,1 $\overline{\text{C}}$ s, ♩ Bystrice nad Olší [320]
800 m wp
- 56,6 $\overline{\text{C}}$ s +80 m → +100 m →
- 57,6 ← Kompařov +400 m ←
- 58,4 → +300 m ← +250 m →
- 58,5 ≈ dlugi 200 m ☆ Belko WW III
- 58,5** $\overline{\text{C}}$ s, ♩ Hrádek ve Slezsku
500 m wp, $\square$ 200 m wp, $\times$ wl
- 60,8 $\overline{\text{C}}$ s +100 m ← +700 m ←
+10 m ← +900 m → +780 m
← +550 m ←
- 61,9 $\overline{\text{C}}$ s +800 m →
- 62,7 $\overline{\text{C}}$ s [E75] +400 m → Milíkov
+400 m
- 63,0** $\blacksquare$ ↑ v 1 m ≈ 200 m WW II
Návší + 30 m ← Rohovec
- 63,8 $\blacksquare$ wp Návší u hřiště

km 63,8 – tradycyjny początek spływów w miejscowości Jablunkov-Návsí (Jabłonków-Nawsie). Leżą tu dwa mosty. Pod drugim trzeba koniecznie zatrzymać się na prawo, na rz. km 63,0 i obejrzeć jaz w odległości 60 metrów. Za jazem tworzą się bystrza w kategorii trudności aż WW II.

km 63,0 – jaz Návsí. Wysokość jazu płytkowego wynosi 1 m. Przenosimy na prawo 200 m. Uwaga! Jaz przejezdny tylko z zachowaniem ostrożności, przy optymalnym poziomie wody oraz w towarzystwie doświadczonych wodniaków.

Uwaga na żelazne kształtowniki pod jazem!

km 63,00 JAZ NÁVSÍ (NAWSIE)

km 62,7 – za prawostronnym dopływem Rohovec (lokalnie „Rogowiec”), w odległości 300 m od jazu, podpływamy most drogowy [E75]. Mijamy lewy dopływ Milíkov i następny most drogowy na rz. km. 61,9. Po 400 m wpada kolejny dopływ z lewej strony. Na km. rz. 60,8 most drogowy, za którym wlewa się pięć bezimiennych dopływów z prawej strony i jeden z lewej.

km 58,5 – przy moście drogowym w miejscowości Hrádek ve Slezsku (Gródek na Śląsku), należy zatrzymać się i obejrzeć trasę.

Za mostem czekają na nas trudne, legendarne już bystrza **Belko** na odcinku 200 m – kategoria trudności do WW III.

Belko

Belko – lewa strona pod bystrzami

Na tym, chyba najbardziej atrakcyjnym miejscu spływu, stoi po lewej stronie restauracja z wygodnym miejscem do wyjścia, czy ewentualnej powtórki spływu.

miejsce wysiadki

Mijamy trzy bezimienne dopływy. Czarty w kolejności to prawostronny Kompařov (rz. km 57,6).

km 56,6 – podpływamy żelazny most drogowy, mijamy dwa lewostronne dopływy we wzajemnej odległości 100 m. W miejscowości Bystrice nad Olší (Bystrzyca nad Olzą), po prawej stronie, w odległości 800 m od rzeki, leży stacja kolejowa. Orientujemy się według mostu drogowego na rz. km. 56,1, pod którym płyniemy. Na rz. km. 55,9 z prawej strony wpada dopływ Hlučová (Głuchowa). Po 200 metrach po lewej ujście rzeczki Kopytná i kolejnych pięciu dopływów. Ten ostatni to Liderov (Liderów).

km 53 – most drogowy, przez który prowadzi ścieżka dydaktyczna „Wędryńskimi atrakcjami przyrody”. Po 300 metrach po lewej wpada pierwszy z trzech dopływów – Głęboki potok. Trzeci – Tisový potok – też jest lewobrzeżny. Po prawej stronie można zauważyć pomnik przyrody – Wędryńską topolę. Poniżej znajdują się dwa mosty. Pierwszy dla pieszych (rz. km. 52,2), a po 300 m most drogowy. Stacja kolejowa Wendrynia leży

w prawo 150 m, tuż za restauracją (60 m).

km 51,4 – tradycyjne zakończenie spływu na prawo, na piaskowo – żwirowej ławicy. Po 100 m mijamy most drogowy [E75], kolejowy oraz dla pieszych. Po lewej stronie zlokalizowana jest restauracja.

km 51,4 – Wędryńska ławica
piaskowo-żwirowa

km 51,2 – kamienisty odcinek „Zobawa” o długości 70 metrów. Przenosimy na lewo.

Przy odpowiednim poziomie wody (13 cm na LG Jabłonek) możemy płynąć dalej, wzdłuż przystani kajakowej wodniaków z Třince, do niebezpiecznego, niespławnego jazu Třinec-Košská (Trzinec – Końska; rz. km. 43,0). Zwykle jednak tego odcinka się nie spływa. Standardowo wodniacy wolą powtórzyć atrakcyjny odcinek o dł. 12 km z Nawsia (rz. km. 63,8) do Wędryni (rz. km. 51,4), albo przejadą na dolny odcinek Olzy z Karviné (Karwiny).

My opuszczamy rzekę na km 51,4, przy tradycyjnym końcu spływu i wracamy dopiero 26 km niżej, na **km 25** przy moście w mieście Karviná.

2. KARVINÁ – DĚTMAROVICE

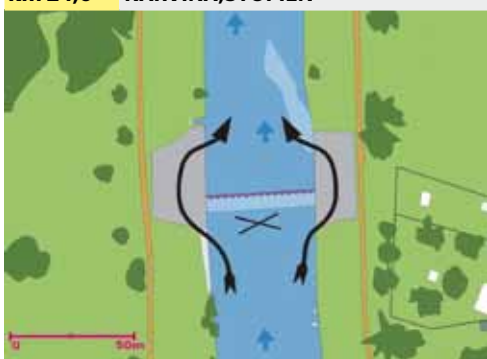
km 25,00–12,10

- 12,1** ↑ ■ w. 0,8 m, +200 m → Mlýnská, Dětmarovice wl
- 12,9** ← Petrůvka, ☆ Ve Špici, Godów (PL) wp
- 13,2** ■→ Závada wp, ■ 60 m wp, +100 m ! 2 m kameny
- 14,9** ≈ kamienny próg
- 15,1** ↑ ■ ↑ X, ■ ž
- 15,8** ■ ↑ X w. 2,2 m, +100 m ■ ž, ■ wp, ♪ Dětmarovice [320] 2 km wl
- 16,3** ← Karvinský potok, ■→ wp, ■ s [468], X 200 m, Dětmarovice wl
- 18,1** ≈ 20 m
- 19,8** 2x próg, +1300 m ☆ Kozinec, +300 m ☆ ogród botaniczny 400 m wp
- 20,3** ■ rurociąg
- 20,8** próg, +100 m próg, +200 m próg
- 21,0** ■ ↑ w. 0,8 m Sovinec
- 21,1** ■ pozostałość rurociągu
- 22,9** ■ s, +10 m 3 filary, +700 m → Stonávka
- 23,1** ↑ ■ ↑ X
- 23,3** → przystań wl
- 23,9** ■ ž, +80 m ■ rurociąg
- 24,0** ↑ ■ ↑ X
- 24,6** ↑ ■ ↑ X w. 1 m, ☆ „Lodičky“ wp
- 25,0** ■ p Darksavský most, Karviná X ■ 80 m wp, ☆ Wenecja Śląska ■ wl

km 25,00 – most Darkov

Most Darkov służy dla pieszych i rowerzystów. Dla wodniaków jest ważnym punktem wyjścia. Rozpoczyna się tu tzw. Wenecja Śląska. Jest to trasa, która prowadzi aż do polskiego Zabełkowa. Realizatorem projektu jest stowarzyszenie Posejdon. Podstawą do jego stworzenia były badania dotyczące wykorzystania rzeki Olzy dla rozwoju turystyki wodnej. Przez most w kształcie łuku prowadzą obecnie dwie ścieżki rowerowe. Po prawej stronie mostu rozkłada się park przylegający do sanatorium Darkov. Możliwość posiłków w restauracji lub „degustacja” jodo-bromowych wód przy kąpeli w kurorcie. Wodniakom polecamy korzystanie z parkingu na lewym brzegu.

km 24,6 KARVINÁ, STOPIEŃ

Niespławny stopień o wysokości 1 m przenosimy 20 m w prawo lub w lewo. Na prawym brzegu rozpoczyna się park zamkowy – Sad Boženy Němcové. W parku znajduje się teren rekreacyjny, tzw. „Lodičky”, z możliwością posiłku. Jest tu też mini ZOO, boisko oraz plac zabaw dla dzieci.

km 24,00 JAZ KOLEJARZ

Jaz uszkodzony po powodziach, niespławny, wzmocniony kamieniami. Przenosimy na prawo 20 m. Płyniemy pod mostem kolejowym i pod rurociągiem, wzdłuż przystani karwińskich wodniaków do jazu przed mostem ul. Ostravské. Na prawym brzegu miejsce na odpoczynek z tablicą informacyjną dla szlaku rowerowego, który wiedzie po prawej stronie brzegu. Dobrym punktem orientacyjnym jest teren pola golfowego, które znajduje się na lewym brzegu rzeki Olzy.

km 23,1 JAZ UL. OSTRAVSKÁ

Za mostem ul. Ostravská stoją filary. Są to pozostałości po rurociągu, który obecnie jest prowadzony w konstrukcji mostu w kształcie łuku na ul. Ostravské. Lewostronny dopływ to Stonávka. Konstrukcja rurociągu nad rzeką Olzą nas uprzedza o zbliżającym się jazie, zwanym Sovinec. Jaz nazywa się tak od miejscowości na lewym brzegu Olzy. Obok jazu Sovinec mieści się tablica informacyjna na trasie szlaku rowerowego, który jest w tym miejscu prowadzony po prawym brzegu rzeki Olzy.

km 21,0 JAZ SOVINEC

Jaz przenosimy po prawej. Przy wyższym stanie wody możliwość splawu, ale po dokładnym obejrzeniu.

Mijamy trzy progi oraz rurociąg nad rzeką Olzą. To sygnał, że po prawej stronie zostaje ostatnia z dziewięciu miejskich dzielnic Karviná-Staré Město. Dwa progi należy przenosić po prawej stronie.

Po 700 metrach na prawej stronie widzimy zawory regulacyjne. Zwracają uwagę miłośnikom przyrody na prawobrzeżny ogród botaniczny i na tzw. „Závodské stawy”. Na lewym brzegu akwen – dawny Kozinec.

Przy moście ul. Bohumínské (67) znajduje się tablica informacyjna szlaku rowerowego. Drobne zakupy możemy zrealizować przy stacji paliw, odległej o 250 m w prawo od rzeki.

Uwaga na niespławny jaz Dětmarovice! Do jazu przyplływamy po 250 metrach.

km 15,8 JAZ DĚTMAROVICE

Jaz przenosimy po prawej stronie. Ze względu na dobry dojazd tu rozpoczynają się często spływy do Wierzniowic. Na obu brzegach Olzy rozkłada się miejscowość Koukolná, która jest częścią miejscowości Dětmarovice. Wzdłuż prawego brzegu biegnie szlak rowerowy.

W miejscowości Koukolná prowadzą dwa mosty kolejowe. Jeden w kierunku miasta Karviná, a drugi, położony na Olzie o 700 metrów dalej, łączy Dětmarovice z Závadou.

km 15,1 STOPIEŃ POD MOSTEM KOL., KOUKOLNÁ

Niespławny jaz możemy przenosić po obu stronach.

Do drugiego jazu, położonego bezpośrednio pod mostem, prowadzi droga dojazdowa. Wodniacy, którzy wchodzi do wody dopiero pod jazem, nie muszą nic przenosić. W ten sposób jednak sami pozabawiają się możliwości podziwiania 700 metrowego odcinka na wodzie. Tu zwykle rozpoczynają się spływy do Věřňovic (Wierzniowic).

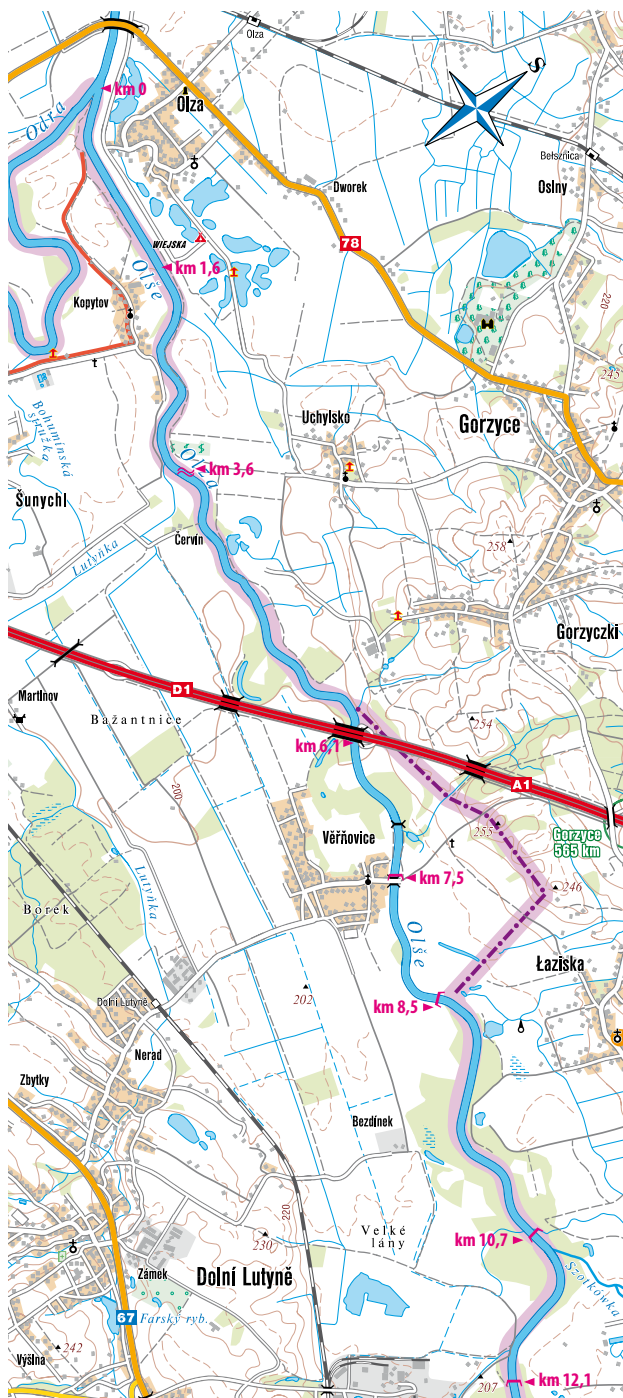

km 13,2 – Závada rozpoczęcie spływu

Trzecim miejscem z możliwością wejścia na wodę bywa Závada. Stąd też można rozpocząć spływ do Wierzniowic. Długość trasy wynosi 6,7 km. Całkowity czas spływu to 3 godziny. Odcinek jest idealny dla początkujących wodniaków. Start z prawej, w trakcie spływu napotykamy tylko kilka stopni. Ta część rzeki bywa łatwa, nawet przy niskim wodostanie. W ramach projektu „Wenecja Śląska” zostały wybudowane schody do wejścia na rzekę. Z lewej strony jest widoczna elektrownia Dětmarovice, a po 300 m wlewa się Petrůvka, która również jest rzeką graniczną – tworzy naturalną granicę z Polską.

3. DĚTMAROVICE – ZABELKÓW

km 12,10 až -0,50

-0,4 s [78], +100 m wl, Zabelków wl, 500 m wl, Olza 1000 m wp, trasa wodna - Śląska Wenecja

0,0 do Odry na km 3,95

1,3 **Bohumín-Kopytov** wl, granicze zakola Odry wl, 50 m wp

1,0 kemping 550 m wp

3,6 w. 1,2 m, Červín wl, +100 m Lutyňka, Uchylsko (PL) wp

3,9 wl

6,1 s [D1], +400 m , Gorzyczki (PL) wp

6,8 drewniane pale wp

7,5 X w. 1,3 m, wp

7,5 s, Věřňovice wl, 700 m wl, wl, Posejdon wl, wl, PP Věřňovice wp, Dolní Lutyně 2,3 km wl

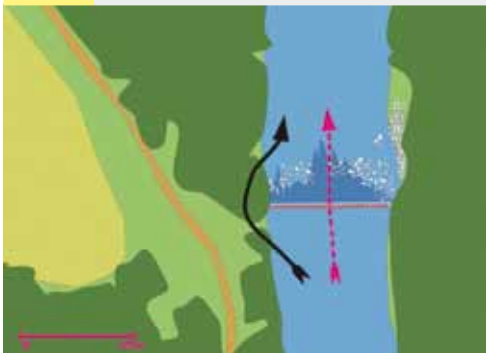
7,6 wl, Věřňovice

8,5 X w. 2,5 m

10,7 w. 1,2 m, +900 m Bezděnek 400 m wl, Łaziska (PL) wp

11,9 Mlýnka, Dětmarovice wl, +1 km Šotkůvka

12,1 w. 0,8 m, +200 m Mlýnka, Dětmarovice wl

km 12,1 DĚTMAROVICE, STOPIEŃ PRZED MLÝNKOU

Stopień o wysokości 0,8 m spławny przy wyższym wodostanie, z zachowaniem ostrożności. Przenoska w lewo 10 m.

Po przepłynięciu odcinka z kamieniami widzimy ujście prawostronnego dopływu Petrůvka. Dalej trzeba uważać na zbliżający się stopień – zwykle się go nie spływa, przenoska łódki po lewym brzegu.

Za lewostronnym dopływem Mlýnka (Młynką) i prawostronnym Šotkůvka (Szołkówką) znowu niespławne miejsce. Stopień Bezdínek dostał swoją nazwę od obiektów rolniczych, które leżą 440 m na lewo. W okolicy Bezdínka znajdują się lekkie umocnienia z okresu drugiej wojny światowej, o które dba o.s. KVH Dolní Lutyně.

km 10,7 DĚTMAROVICE, STOPIEŃ BEZDÍNEK

Stopień przy wyższym stanie wody i zachowaniu ostrożności spławny, przenoska w lewo 10 m.

Uwaga! Po 2200 m znajduje się niespławny tzw. Głazowy jaz w Wierzniowicach! Leży za lewym zakrętem. Uwaga! Nie jest widoczny z wody. Wodniacy z o.s. Posejdon Wierzniowice umieścili nad jazem tablicę ostrzegawczą.

km 8,5 VĚŘŇOVICE, JAZ GLAZOWY

Przy głazowym niespławnym jazu przenosimy z lewej strony 70 m. Stąd mamy już tylko 1000 m do przystani w Věřňovicích (Wierzniowicach).

Z dużej odległości widoczny most na ul. Hlavní. Miejsce, w którym znajduje się na lewo baza wodniacka, zapewnia szereg ciekawych usług. 700 m na lewo od rzeki leży sklep i restauracja. Przystanek kolejowy Dolní Lutyně (linia 320) jest na lewo w odległości 2,3 km. Na terenie o.s. Posejdon – po wcześniejszym uzgodnieniu – istnieje możliwość biwaku we własnych namiotach nad rzeką.

km 7,5 VĚŘŇOVICE JAZ

Jaz jest niespławny, przenoska w lewo. Pod jazem wodowskaz. Kolejny odcinek Wierzniowice – ujście do Odry spływamy standardowo aż do polskiego Zabełkowa. Ten odcinek możemy spływać w ciągu całego roku. Od roku 2011 jest zapisany do grupy pięciu wejść na rzekę wodniackiej ścieżki dydaktycznej na Olzie i Odrze.

km 3,6 – Červín

Červín – tak nazywa się treningowy teren w Bohumíně i miejsce, gdzie przepływ jest dogodny i odpowiedni do nauki dla początkujących wodniaków.

km 0,0 – Ujście do Odry

Ujście Olzy do Odry leży na wysokości 195 m n. p. m. Rzeka opuszcza terytorium RC i płynie do Polski. Jest to najniższe miejsce Śląska i całego okręgu morawsko-śląskiego. W pobliżu spływu w roku 2004 znaleziono kamień graniczny datowany na rok 1742. Na żwirowej mierzei przy zbiegu rzek można zaobserwować ślady wcześniejszych prac regulacyjnych koryta rzeki. Widnieje tam kamienna tablica z polskim napisem „1937, Wykonał Wojewódzki Zarząd Wodny w Cieszynie”. Rzeczny kilometr zbiegu Odry z Olzą (-3,95) nie jest błędny. Wy tłumaczenie można znaleźć w opisie rzeki Odry.

km -0,5 – Miejsce wysiadki w Zabełkowie

Ze względu na wygodny dostęp komunikacyjny miejscowi wodniacy polecają zakończenie spływu dopiero za ujściem rzeki do Odry, w polskim Zabełkowie (rz. km -0,5). Alternatywnie też w innym podobnym punkcie – w miejscowości Krzyżanowice (rz. km -6,0).

Most drogowy nr 78 znajduje się 400 metrów od ujścia. Tylko 100 m dalej na lewo leży miejscowość Zabełków (PL) - miejsce, w którym zwykle kończą się spływy. Jest tu dobry dojazd, tablice informacyjne i dostosowane dla wodniaków wejście. Istnieje możliwość posiłku w niedalekiej restauracji.

Za mostem drogowym nr 78, w odległości 400 m, znajduje się most kolejowy. Na prawym brzegu po 1000 m leży kemping Olza z możliwością zakwaterowania blisko naturalnego kąpieliska. Stacja kolejowa Olza mieści się przy ulicy Dworcowej. Kemping Olzę od stacji dzieli 400 m. Od Odry kemping jest oddalony o 700 m.

Olza – widok z mostu

RZKA OSTRAVICE (OSTRAWICA)

Ostravice, drapieżna graniczna morawsko-śląska rzeka płynie przez powiat Frýdek-Místek i powiat Ostrava-Město w okręgu morawsko-śląskim. Długość rzeki wynosi 65,1 km. Jej zlewnia obejmuje powierzchnię 827,4 km². Rzeka przebiega wzdłuż granicy historycznej Moraw i Śląska. Jej nazwa nawiązuje do bystrego, wartkiego nurtu rzeczno.

Ostravice powstaje w wyniku połączenia Czarnej i Białej Ostravice w pobliżu wsi Staré Hamry w Morawsko-Śląskich Beskidach. Czarna Ostravice ma źródło na południowym zboczu góry Smrkovina, która leży na zachód od miejscowości Biały Krzyż. Źródło Białej Ostravice znajduje się u podnóża wzniesienia Čarták, zlokalizowanego na zachód od Bumbálky. W górnym biegu rzeki leży zbiornik Šance. Najbardziej atrakcyjnym fragmentem dla turystów i wodniaków jest tzw. Koryto rzeki Ostravice – ewenement przyrodniczy, który znany jest też pod nazwą „**Ostrawickie bystrza**”. Leży w pobliżu stacji kolejowej Ostravica – zastávka, na wysokości 400 m n. p. m.

Rzeka płynie dalej przez Frýdlant nad Ostravicí, Paskov, Frýdek-Místek i Ostrawę. Tam – jako prawy dopływ – wlewa się do rzeki Odry.

Do większych dopływów rzeki Ostravice należy lewostronna Čeladenka i Olešná. Dopływy z prawej strony tworzą: Bystrý potok, Baštica, Morávka i Lučina. Do wiosennych spływów kajakarskich, w warunkach intensywnego topnienia śniegu lub po obfitych opadach, wykorzystuje się poniższe dopływy Ostravice: Čeladénku, Morávku i Lučinu.

Wodniactwo

Ze względu na surowe rygory dotyczące zbiornika Šance (pasmo ochronne), na wodę możemy wypłynąć dopiero w miejscu, gdzie rzeka opuszcza zbiornik. Długość odcinka spławnego wynosi około 45 km, od zbiornika Šance po ujście do Odry. Jazy na rzece są w większości niespławne.

Górny odcinek – zbiornik Šance – ujście Morávki (km 45 – km 24,9) – jest spławny na wiosnę lub podczas wypuszczania wody ze zbiornika. Klasa trudności – WW II–III (IV), w zależności od ilości wypusz-

czanych m³/s, optymalne dla kajakarzy – 15 m³/s, minimalnie 12 m³/s, dla pontonów min. 20 m³/s. O wysokiej wodzie można mówić powyżej 25 m³/s. Najwięcej spławnych dni przypada na kwiecień. W górnym odcinku rzeka przepływa przez obszar chronionego krajobrazu Beskid – CHKO Beskydy, bez możliwości kempingu w przyrodzie.

Dolny odcinek – dopływ Morávka – ujście do Odry (km 24,9 – km 0,0) – jest spławny podczas lekko podwyższonych stanów wody i po deszczach, optymalny przepływ we Frýdku 20 m³/s, min. 15 m³/s, klasa trudności ZW. Całorocznie bez ulepszenia Ostravice jest spławna z Ostrawy, od połączenia z Lučiną aż po ujście do Odry, klasa trudności ZW.

Do rzeki jest dobry dostęp pociągami i po drodze. Informacje o aktualnym stanie i przepływie zamieszczone są na: <http://www.pod.cz/portal/sap/cz>

CIEKAWOSTKI

Zbiornik retencyjny Šance

Dla potrzeb ochrony przed powodzią w latach 1964–1969 wybudowano zaporę Šance. Do dzisiejszych zadań zapory należy przede wszystkim zaopatrywanie w pitną wodę, ochrona przeciwpowodziowa, korygowanie przepływu rzeki Otravice. Wypuszczaną ze zbiornika wodę wykorzystuje się również w celach energetycznych. Dla ochrony wysokiej jakości wody i zachowania najwyższego stopnia jej czystości w ścisłym otoczeniu zbiornika zostały wytyczone pasma ochrony sanitarnej. Usypana z kamieni tama (65,0 m, w czasie budowy najwyższa w państwie) ze skośnym gliniastym rdzeniem uszczelniającym. Całkowitą pojemność zbiornika wynosi nawet do 1 340 000 m³.

Naturalne bystrza

Wodospad, kaskady i bystrza Ostravice zostały uznane jako geologiczne stanowisko dokumentacyjne pod nazwą Koryto rzeki Ostravice. Przedmio-

tem ochrony są warstwy różnie twardej ławic piaskowców i zlepieńców, które stworzyły przeszkody na rzece Ostravice i spowodowały powstanie systemu bystrzy i kaskad. Ostatni etap tego systemu, w prawej części koryta, ma charakter wodospadu, którego wysokość dobiega dwóch metrów.

Ta niezwykle interesująca naturalna formacja, gdzie bystra i dzika rzeka Ostravice płynie przez skalne bloki koryta, znajduje się w górnym biegu rzeki Ostravicy, na terenie miejscowości Ostravice.

Miejscowość Ostravice

To jeden z głównych ośrodków rekreacyjnych w Morawsko-Śląskich Beskidach. Liczy niemal 2500 mieszkańców, pojemność zakwaterowania wynosi 1300 łóżek. Jest popularną osadą domków letniskowych (ponad 1300 chat). Leży bezpośrednio u podnóża najwyższego szczytu Beskidów – Łysej Góry (1324 m n. p. m.) i wzniesienia Smrk (1276 m n. p. m.). Do miejscowości prowadzi linia kolejowa.

W Ostravici się znajduje zabytek techniczny – dawny Parowy Tartak Arcybiskupa. Powstał w miejscu byłego tartaku wodnego, dla którego celem zaopatrywania w drewno, została zbudowana linia kolejowa z Frydlantu do miejscowości Bilá (odcinek Ostravice – Bilá został zlikwidowany podczas budowy zbiornika Šance).

Frydlant nad Ostravicí

Jest miastem, które leży po obu stronach historycznej granicy na pogórzu Morawsko-Śląskich Beskidów. Liczy około 10 tysięcy mieszkańców. Miasto znajduje się w dolinie rzeki Ostravice, u podnóża Łysej Góry (Łysé hory) na wysokości ok. 360 m n. p. m. Dzięki swemu położeniu bywa nazywane bramą wypadową w Morawsko-Śląskie Beskidy. Frydlant n/O był centrum przemysłowym, dzisiaj jednak bardziej orientuje się na ruch turystyczny.

Frydek-Místek

Miasto Frydek-Místek leży 17 km na południe od Ostrawy, na skraju równiny pod Beskidami. Mieszka tutaj 58 tysięcy obywateli.

Jest miastem statutowym. Powstało w roku 1943 poprzez połączenie śląskiego miasta Frydku i morawskiego Místku. Rzeka Ostravice tworzy tu historyczną granicę pomiędzy Morawami i Śląskiem, jak również naturalną granicę między Frydkiem a Místkiem. Znany miejscem rekreacyjnym jest zbiornik wodny Olešná na skraju miasta.

Na wzniesieniu nad rzeką w dzielnicy Frydek leży ładny zamek, który stanowi kulturalne centrum miasta. Zamek graniczny książąt cieszyńskich z początku 14. wieku, rozbudowany w gotyku, do końca wieku 16. został przebudowany przez Bruntalskich z Vrba na zamek renesansowy. Nadal był rozbudowywany i przebudowywany. Podzamcze tworzy zachodnią pierzeję rynku. Na zamku ma swoją siedzibę Muzeum Beskidzkie.

Slezkoostavský zamek – Ostrava

Został zbudowany w drugiej połowie 13. wieku w celu ochrony ścieżek granicznych. Już w 13. w. został otoczony murem o wysokości 4 metrów i szerokości 2,5 m. Gród stracił znaczenie polskiej granicznej twierdzy w 1327 roku, kiedy to większość śląskich wojewodów uznała władzę czeskiego króla, a ich terytoria stały się częścią państwa czeskiego. W 1508 roku gród został zakupiony przez Jana Sedlnickiego z Choltic, który w latach 1534–48 przebudował go na zamek. Z tego okresu pochodzi brama z wieżą, która jako jedyna zachowała się do chwili obecnej. W 1621 r. miasto i zamek zostały spłądowane przez wojska neapolitańskie. W roku 1626 zamek wyrabowali Duńczycy, a w roku 1628 wojska Valdštejna. W 1714 roku zamek przeszedł w posiadanie rodziny Wilczków, w rękach których pozostawał do 1945 roku, do czasu kiedy rodzina została wywłaszczona. Wydobywanie węgla w niecce ostrawskiej w zasadniczy sposób wpłynęło na statykę obiektu. Budowla stopniowo stawała się ruiną. W następstwie szkód górniczych zamek zapadł

się o 16 metrów. Dnia 15 lutego 1954 roku została wydana decyzja o demolicji budowli. Rozpadający się zamek został zakupiony przez miasto Ostrawę. Przeprowadzenie kosztownej rekonstrukcji w początkach 2004 roku doprowadziło do uratowania zamku. W maju tegoż roku obiekt został otwarty dla publiczności. Obecnie zamek jest wykorzystywany do imprez kulturalnych.

Moravská Ostrava

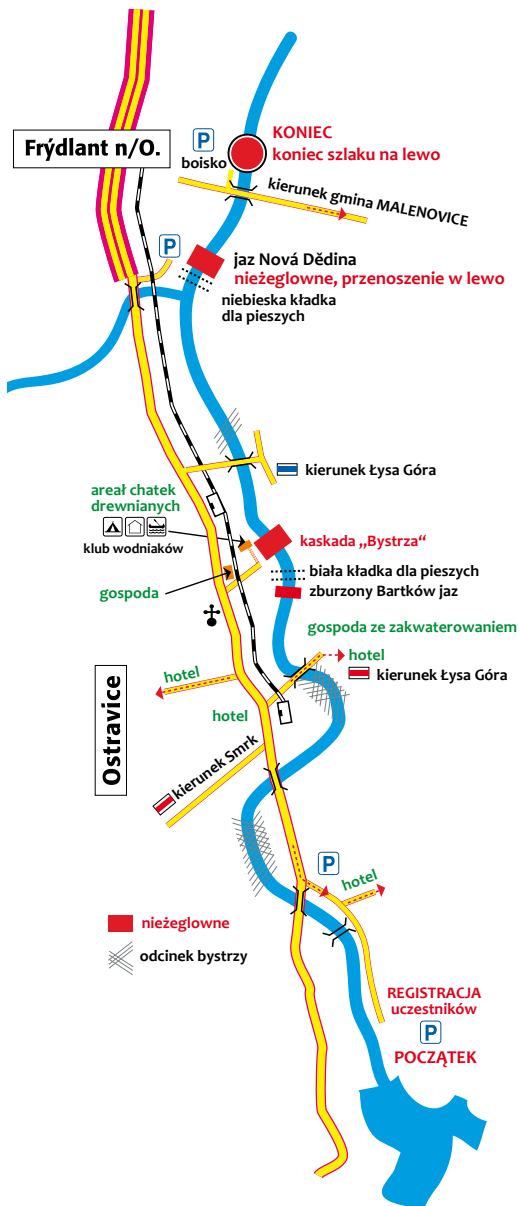
Dzielnica miasta Moravská Ostrava, razem z dzielnicą Přívoz, jest jedną z 23 dzielnic statutowego miasta Ostravy. Tworzy historyczne centrum dzisiejszej Ostravy. Leży pomiędzy rzeką Odram a Ostrawicą, na południe od miejsca ich połączenia. Obejmuje obszar o powierzchni 1353 ha. Na terenie dzielnicy miejskiej Moravská Ostrava są zlokalizowane dwa rezerваты urbanistyczne.

Miasto Moravská Ostrava liczyło na początku 17. wieku około 1200 mieszkańców. Posiadało 208 domów, ratusz, kościół, parafię, szkołę i szpital. Dobrze rozwijające się miasto przyciągało z pobliskich folwarków i dworów drobną szlachtę, której obecność dodatkowo podnosiła jego prestiż. W centrum miasta znajdował się prostokątny rynek (obecnie Masarykovo náměstí), na którym – obok ratusza z wieżą, zbudowaną w połowie 18. wieku na miejscu pierwotnej wieży z 16. wieku – stało około 40 domów mieszczańskich, kamienna fontanna, a od 1702 r. słup mowy z figurką Matki Boskiej.

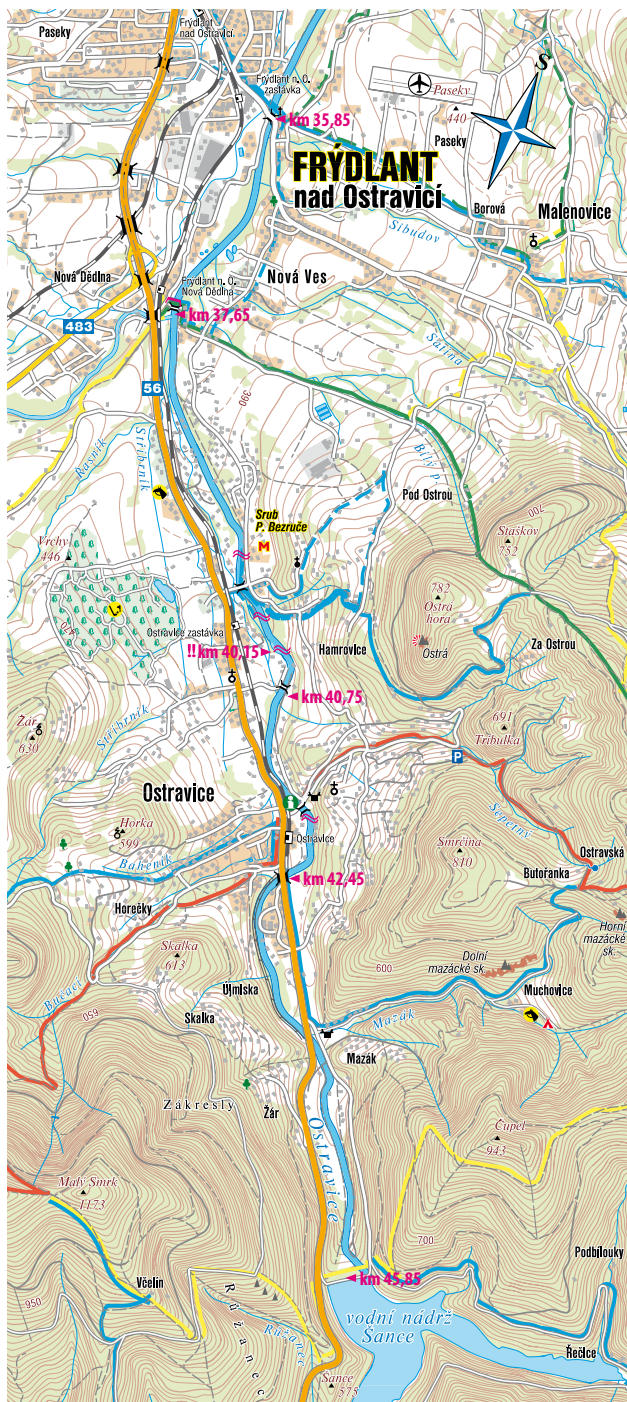
Od 60. lat 18 wieku miasto przeżywało okres rozwoju gospodarczego. Zasadniczym zwrotem w historii było odkrycie pokładów węgla kamiennego w sąsiedniej Polskiej Ostrawie, co w znacznym stopniu przyczyniło się do powstawania i rozwoju kopalń również na terenie Morawskiej Ostrawy. W pobliżu szybu Karolina w 1858 roku została zbudowana pierwsza koksownia. Rozwój przemysłu i związany z nim napływ kapitału umożliwił przebudowę całej Morawskiej Ostrawy i Přívozu.

Schemat spływu górnego biegu Ostravice w ramach akcji zorganizowanej

1. ŠANCE – FRÝDLANT n/O.

km 45,85–34,85

- 34,85 ■ w. 0,9
- 35,75 →, +50 →|| wI, 50 m wp
- 35,90 J s, Frýdlant nad Ostravicí wI, X 250 m wp, 500 m wI, 600 m wI
- 37,30 →, +150 m ← Bilý potok, +150 m ← Satina, +350 m ← Sibudov
- 37,50 ↑ ■ X w. 1,7, N wI, wI
- 37,65 → Čeladenka, +100 m Nová Dědina wI, 300 m wI, X 150 m wp →|| wI
- 37,70 → Řasník
- 39,45 J rurociag, +50 m kamienny próg, +250 m początek ≈ 300 m
- 39,65 ! skała – płytn w lewo
- 39,80 J s, →, 2 x ■ w. 0,7, ☆ 400 m wp
- 40,05 ≈ 350 m
- 40,15 !! kaskáda „Bystrza“ wI, X 400 m, X 500 m wI, →|| wI
- 40,75 ■ w. 2,0!, +50 m J p, X 70 m wI, 150 m wI, 400 m wI, + ≈ 600 m
- 41,75 J s Ostravice, ← Sepetný potok, X 50 m wp, 300 m wI, + ≈ 900 m
- 42,50 → Bučací potok, +50 m J s, X 250 m wI
- 44,15 J s, +100 m J rurociag, +100 m ← Mazák, J s
- 45,40 J p + potrubí, wI
- 45,45 wI przy schodach
- 45,85 ■ w. 63,5 Šance

Spływ rozpoczyna się pod tamą, przy kładce dla pieszych (równocześnie most z rurociągiem), na 45,4 kilometrze rzeki. Dobry dostęp do wody, dojazd samochodem możliwy jedynie podczas spływów publicznych, gdy organizatorzy załatwiają zezwolenie na wjazd do zakazu.

miejsce wejścia na wodę

Dalsze wygodne dla wodowania miejsce znajduje się poniżej, w odległości 1 km, przy zakazie wjazdu, z możliwością parkowania. Na początku rzeka pokonuje kilka drobnych bystrzy, płynie w kierunku północno-wschodnim wśród drzew, a na pierwszym kilometrze przepływa pod trzema mostami (dwa drogowe, jeden rurociąg). Następnie rzeka skręca na chwilę w prawo, ale zaraz ponownie podąża w kierunku północno-wschodnim, przepływając pod dalszym mostem drogowym. Powoli zbliża się do zabudowań gminy Ostravice. Koryto rzeki skręca dużym zakolem w prawo, bystrza spływamy po stronie prawej.

Przepływamy pod mostem przy drodze nr 56 i przybliżamy się do miejscowości Ostravice.

W dalszym swym biegu rzeka lewoskrętnym zakolem przepływa nieopodal dużego tartaku, będącego cennym zabytkiem technicznym tego regionu. W pobliżu tartaku znajduje się dworzec kolejowy (na lewo, końcowy przystanek na trasie z Frýdlantu nad Ostravicí), sklep spożywczy, kilka punktów gastronomicznych i noclegowych, hotele z wellnes i basenami.

km 41,75 – za dopływem Sepetný rozciąga się interesujący odcinek z dużymi głazami i progiem skalnym. Miejsce to jest doceniane zarówno przez wodniaków, jak i widzów, którzy obserwują spływających i fotografują z mostu.

atrakcyjne widowisko

Zaraz za mostem w prawo istnieje możliwość postoju przy pensjonacie, który dysponuje ogródkiem i specjałami z grilla. Możliwość rozbicia namiotów.

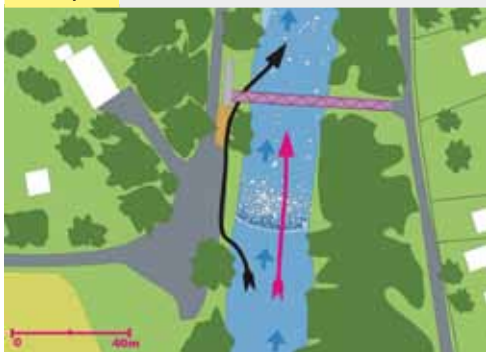
Stąd można odbyć wędrowkę na najwyższy szczyt Morawsko-Śląskich Beskidów – Łysou horu (Łysą Górę) o wysokości 1324 m n. p. m. (2,5 godz. po czerwonym szlaku). Z gołego („łysego”) wierzchołka rozciąga się fascynujący widok zarówno na Beskidy, jak też na Jesioniki czy Tatry Słowackie i Małą Fatrę.

km 41,75 – w kolejnym odcinku rzeka przepływa przez jeden z najbardziej atrakcyjnych fragmentów swego biegu. Początkowo płynie równoległe do linii kolejowej, po chwili jednak opuszcza ją i wkracza w urokliwy, prawdziwie naturalny teren zasobny w liczne bystrza. Dopływamy do kładki dla pieszych, przed którą na naszej trasie pojawia się kamienisty stopień – dawny Bártkův jaz.

Jaz przy wyższym stanie wody przepływamy środkiem. W przeciwnym razie jaz można obejść, przenosząc sprzęt po lewej stronie na odcinku ok. 60 m.

km 40,75 BÁRTKŮV JAZ

Z lewej strony kładki dla pieszych znajduje się stylowa restauracja z ogródkiem, trochę dalej możemy się zakwaterować na terenie boiska, gdzie da się rozbić namioty.

miejsce postoju przy kładce w pobliżu boiska.

Ostravice skręca łagodnie w lewą stronę, zmierzając do najpiękniejszego na swej trasie miejsca, zwanego kaskadą „Bystrza”. Uwaga – przy spływie oznakowanie niekiedy bywa zauważone zbyt późno, należy w porę się zatrzymać! Klasa trudności kaskady osiąga stopień WW IV przy wypuszczaniu wody ze zbiornika Šance 22 – 25 m³/s.

Organizatorzy publicznych spływów zakazują spływ kaskady, rozciągając w jej pobliżu linię z ostrzeżeniem.

km 40,15 KASKADA „BYSTRZA” przy ok. 25 m³/s !!

Ten bardzo trudny, lecz zarówno czarowny fragment przenosimy po lewej stronie, gdzie została wybudowana nowa trasa rowerowa. Z tego miejsca roztacza się ładny widok na kajakarzy i płynących na pontonach, którzy wielokrotnie (pomimo zakazu) starają się pokonywać kaskadę!

Około 300 metrów w lewo, przy drodze głównej mieści się restauracja z doskonałą kuchnią domową, sklep spożywczy i stacja kolejowa Ostravice-zastávka.

Naprzeciw toni pod bystrzami znajduje się boisko i ładny drewniany ośrodek, gdzie można się zakwaterować w chatkach z kominkiem i tarasem (zezwo-

lone rozbijanie namiotów). Można też posiedzieć przy ognisku czy wypożyczyć sprzęt wodniacki.

Toń wodna pod bystrzami jest w okresie od maja do września wykorzystywana do kąpeli i nauki jazdy, którą prowadzi klub wodniaków Mirago.

Wsiadamy ponownie do łódek, przy wyjeździe należy uważać na ukryty pod wodą z lewej strony kamień, utrzymujemy się w części środkowej – nurt ściga w lewo. W kolejnym odcinku Ostravice w całej okazałości prezentuje swoje dalsze piękne bystrza.

km 39,80 – przepływamy pod mostem drogowym, tuż za nim pokonujemy podwójny stopień z drewnianych pniaków, który spływamy środkiem.

Na prawym brzegu znana chata Bezruč, która obecnie znajduje się w posiadaniu Muzeum Ziemi Śląskiej. Wnętrze chaty zostało zachowane w pierwotnym stylu, czyli tak, jak sam poeta je zaaranżował. Znajduje się tu mała ekspozycja „Po kraju Petra Bezruče”.

Za mostem rzeka lekko skręca w prawą stronę, gdzie na 39,65 km rozpoczyna się niebezpieczny odcinek, ze względu na odwoje tworzące się pod kamiennym progiem. Spływamy je po lewej stronie. Za kolejnym naturalnym progiem rozpoczyna się odcinek bystrzy o długości ok. 300 metrów. Ta część rzeki należy do najpiękniejszych odcinków. Rzeka płynie niemal idealnie prostym korytem, bez zakrętów, umożliwiając bajeczną wręcz podróż wodną po krystalicznie czystej górskiej rzece. Na końcu bystrzy mijamy kilka naturalnych wysepek

czy raczej nasypów. W oddali spostrzegamy niebieską kładkę dla pieszych, przed nią na lewo mijamy dopływ rzeki Čeladenki. Za nim leży odpowiednie miejsce do postoju, obejrzenia jazu, czy też zakończenia spływu (możliwość zaparkowania, w pobliżu stacja kolejowa – przystanek Nová Dědina).

km 37,50 JAZ NOVÁ DĚDINA

Pozostając na wodzie, za chwilę zbliżamy się do kładki dla pieszych i spływamy jaz na lżejszych pontonach po prawej stronie (najlepiej tylko we dwójkę), na podwójnych kanoe można płynąć i w lewo. Jaz jest pełen głazów, dlatego wodniacy raczej przenoszą sprzęt po lewej i prawej stronie (około 250 m).

Podczas dalszej żeglugi mijamy dwa naturalne dopływy. Rzeka płynie stosunkowo prosto, lecz jej koryto jest dosyć kamieniste. Za chwilę Ostravice łagodnym łukiem zatacza się w lewo, przepływają kilka naturalnych kamiennych progów, mija teren kortów tenisowych.

km 35,85 – dopływamy do mostu drogi Harcovská (w lewo stacja kolejowa Frýdlant nad Ostravicí zastávka), wychodzimy po lewej stronie w kierunku boiska piłkarskiego i małego parkingu – to miejsce końcowe przy spływach organizowanych.

W odległości ok. 250 m od rzeki w prawo leży pensjonat z wykwinną kuchnią.

Za mostem rzeka rozdziela się do dwu ramion, spławne jest to po lewej stronie. Bez problemu przepłyniemy kamienne zsuniecie. Bez względu na to, że rzeka stale płynie wśród drzew, możemy

2. FRÝDLANT n/O. – FRÝDEK-MÍSTEK

km 34,85–24,20

- 24,20 JL s [48], Místek wl, $\oplus$ 500 m wl
- 24,95 kamenný próg, +150 m JL p, +50 m $\blacksquare$ w. 0,25, +350 m JL p
- 25,20** $\uparrow \blacksquare$! w. 1,3
- 25,45 $\leftarrow$ Morávka
- 25,70 JL p, Staré Město wp, $\oplus$ 400 m wp
- 25,75 $\uparrow \blacksquare \uparrow \times$! w. 1,6 + $\times$ $\triangle$ wl, $\rightarrow \text{||}$
- 26,30 $\blacksquare$ w. 1,34 !
- 26,40 $\blacksquare$ w. 1,3 !, +50 m kamenný próg, $\leftarrow$ Baštické
- 27,40 $\blacksquare$ w. 1,2 !
- 27,95 JL p, Kunčičky u Bašky wl, ♪ 80 m wp
- 28,25 $\leftarrow$ Bystrý potok, +100 m $\approx$
- 28,65** kamenný próg 2x
- 28,70 JL s, Baška wp, $\triangle \times$ 1500 m wp, $\oplus$ 350 m wp, $\times$ 350 m wl, $\times$ 550 m wp
- 28,90 kamenný próg – plynáč středkem jezera
- 29,55 $\approx$!, +300 m $\approx$! WW III za ní w. 1,73 !
- 30,00 $\blacksquare$ w. 1,73 !
- 30,35 $\blacksquare$ $\uparrow$ w. 1,7 podvojný !
- 31,25 JL p, Hodoňovice wp, ♪ 1 000 m wl
- 31,65** $\uparrow \blacksquare \uparrow \times$ w. 2, $\rightarrow \text{||}$
- 31,90 $\rightarrow$
- 32,50 JL ž , +50 m $\blacksquare$ v 1 m +300 m $\times$ 100 m wl
- 33,05 JL s, Pržno wp, $\rightarrow \text{||}$, $\times$ 350 m wp, $\oplus$ 750 m wp, ♪ 1 200 m wp
- 33,10** $\uparrow \blacksquare$!! w. 2,66
- 33,70** $\blacksquare$ $\times$ w. 1,2 +50 m $\leftarrow$ Lubenec, Lubno wl
- 33,80 $\rightarrow$ Hrančí potok, +50 m N
- 34,15** $\blacksquare$ $\times$ v. 1, $\triangle$ $\square$ $\times$ 100 m wl
- 34,20 $\leftarrow$ Zimník
- 34,45 JL p, Frýdlant nad Ostravicí wl, $\oplus$ 700 m wl
- 34,85 $\blacksquare$ w. 0,9

dostrzec zabudowę osiedlową (blokowiska) miasta Frýdlant nad Ostravicí.

Na tym odcinku koryto rzeki przebiega w pewnej odległości od miasta. Dopiero na 34,45 km, z miejsca, w którym przepływamy kładkę dla pieszych, możemy się udać na spacer do Frýdlantu nad Ostravicí – „bramy Beskidów”.

Kolejny stopień jest niespławny, długość odwoju 10–12 m, przenoska po prawej lub lewej stronie (lewa lepsza – polecamy).

Autokemping w prawo 100 m, oferuje posiłki, zakwaterowanie, pole namiotowe. Dysponuje restauracją, kuchnią, miejscem na ognisko i boiskiem.

km 34,15 STOPIEŃ W POBLIŻU AUTOKEMPINGU

Rzeka, płynąc łagodnym prawoskrętnym zakolem, zmierza do kolejnej niespławnej przeszkody – betonowego stopnia w Lubnie o wysokości 2,5 m i długości odwojów 10–12 m (podczas wypuszczania ze zbiornika Šance 20 m³/s). W lewo przed stopniem znajduje się koryto napędzające elektrownię, poleca się wysiadać zaraz pod nim i przenosić w lewo.

Za stopniem na drodze pojawia się mała zalesiona wysepka. Rzeka płynie dalej wśród drzew i łąk i dociera do stabilnego jazu w Prźnie.

km 33,10 JAZ PRŽNO !!

Jaz wśród wodniaków nie cieszy się dobrą opinią. Przyczynił się do tego nieszczęśliwy wypadek z roku 2009, kiedy – w wyniku błędu podczas przybijania do brzegu, ponton z kobietą i dzieckiem został wciągnięty w odwoje pod jazem. Przy akcji ratowniczej zginęło wówczas dwóch wodniaków.

Do spływu możemy wykorzystać odnogę, przeznaczoną na „ścieżkę dla ryb” (max. szerokość 1,8 m). Przeszkodę można przenosić po lewej stronie, 50 m.

odnoga dla ryb

Zaraz za jazem przepływamy pod mostem drogowym. W lewo przystanek autobusowy Pržno – most, po prawej stronie od mostu kolejny przystanek aut., nieopodal leży gmina Pržno z kościołem Niepokalanego Poczęcia Marii Panny z 1910 r. Ostravice dalej wytwarza swym biegiem łagodnie wygiętą literę „s” i dociera do stalowego mostu kolejowego, za którym po 70 m znajduje się kamienisty stopień. Próg przepływamy środkiem, najlepiej lżejsi (na pontonie tylko we dwójkę) lub przenosimy w lewo. Jest to nowo wybudowany stopień z nieobrobionego kamienia – niebezpieczeństwo uszkodzenia łodzi.

Dalej płyniemy niemal równym odcinkiem wśród drzew. Po naszej lewej stronie widzimy dzielnicę domków jednorodzinnych w miejscowości Pržno. Za długim prawoskrętnym zakolem zbliżamy się do drogi głównie i po chwili docieramy do kolejnego niespławnego obiektu – do stabilnego w Hodoňovicích, wysokość 2,5 m, długość odwoju 8 m. Przenoska jazu po obu stronach, lewy brzeg jest odpowiedni dla rozpoczęcia lub zakończenia spływu, ze względu na dogodny dostęp i możliwość dojazdu samochodem.

km 31,65 JAZ HODOŇOVICE*miejsce rozpoczęcia spływu*

Uwaga – przestrzeń za jazem jest pełna kamieni. Za chwilę jednak sytuacja polepsza się i spływ ponownie staje się przyjemny. Przepływamy pod kładką dla pieszych (w prawo stacja kolejowa Pržno) i na 30,35 km dopływamy do kolejnego, tym razem podwójnego stopnia, który także jest niespławny. Przed przenoszeniem należy zakotwiczyć co najmniej 50 m przed stopniem po lewej stronie. Długość przenoszenia łódek wynosi około 150 m.

Po względnie spokojnym i pięknym odcinku dopływamy na 30,0 km do następnego stopnia, który tym razem przenosimy po jego prawej stronie. Kolejne bystrza przepływamy ostrożnie, zwracając szczególną uwagę na opadające do wody gałęzie drzew. Zwężenie rzeki w dalszej części powoduje bardziej ostry nurt. Tutaj napotykamy na liczne bystrza o niewielkich rozmiarach, dzięki którym rzeka osiąga klasę trudności WW II do WW III. Po tak wzruszającej atrakcji dostajemy się na spokojniejszy odcinek w formie zatoczki (cofka po prawej stronie).

Kolejny naturalny kamienny próg spływamy w prawo, uwaga na głaz w dolnej części bystrza – przewraca! Dopływamy do mostu drogowego (km 28,70). W prawo gmina Baška, z możliwością zakwaterowania w autokempingu nieopodal zbiornika wody. Zbiornik Baška został zbudowany w latach 1958–1961, nie tylko jako zbiornik retencyjny, ale również dla celów rekreacyjnych. Ciekawostką stanowi mała wysepka, leżąca pośrodku akwenu. W miejscowości Baška, która znajduje się po naszej prawej stronie, stoi rzymskokatolicki kościół św. Wacława, zbudowany w latach trzydziestych 20. wieku (projekt bezinteresownie opracował przyjaciel pisarza Aloise Jiráska – architekt Adolf Brzotický z Pragi). W miejscowości jest sklep, urząd gminny, pizzeria-restaurant.

Rzeka Ostravice w kolejnym odcinku swego biegu pokonuje kilka kamiennych progów i bystrzy. W korycie znajduje się parę mniejszych wysepek i płyczn. W pobliżu kładki dla pieszych, która przerzucona jest nad rzeką, leży przystanek kolejowy Baška.

km 27,4 – Stopień, przy dostatecznym stanie wody, przepływamy w lewo od jego środka. Łódkę należy odpowiednio rozpędzić. Uwaga, wzdłuż ciekłu ostre kamienie, innej drogi nie ma! Najpierw warto spenetrować teren, rzeka może podczas dużej wody przemieszczać kamienie.

kamienny stopień – należy obejrzeć!

km 26,3 – Po kilometrze względnie spokojnej jazdy dopływamy do kolejnego stopnia, który przy odpowiednim stanie wody, można przepłynąć w prawo od środka. Przenoska po lewej.

Rzeka powoli zmienia swój kierunek na północno-zachodni, pokonuje kilka kolejnych kamiennych progów i stopni, zbliżając się do niespławnego stabilnego jazu o nazwie „U Žida”. Przenoska po lewej stronie.

km 25,75 JAZ „U ŽIDA“

Za jazem po lewej stronie możemy zatrzymać się w restauracji z ogródkiem. Obok znajduje się parking. Miejsce odpowiednie do rozpoczęcia czy zakończenia spływu. Po uzgodnieniu z właścicielem restauracji można na sąsiedniej działce przemocować. Poniżej jazu przepływamy pod kładką dla pieszych. Na prawo od kładki rozciąga się Staré Město, gdzie możemy obejrzeć kościół świętego Józefa. Rzeką zaczyna płynąć na zachód. Za zakrętem mijamy prawostronny dopływ – Morávku. Zbliżamy się do odległego o 250 m jazu.

Chodzi o jaz z segmentowym przelewem (odnoga przeznaczona dla ryb), o szerokości 8 m, w lewo. Obiekt został zbudowany w celach podwyższenia poziomu wody i możliwości jej poboru dla zbiornika Olešná. Szerokość 30,5 m, długość niecki 10,85 m, głębokość 1,5 m. Jaz przy odpowiednich warunkach jest spławny, około 1,5 m od prawej strony przelewu. Należy uważać na skośne odwoje z kamieniami pod jazem. Jaz przenosimy około 80 m, po lewej stronie.

km 25,20 – jaz

Za jazem koryto nieznacznie wygina się w kierunku północno-zachodnim. Po 250 m pokonujemy niski larsenowy próg o nachyleniu 1:10, z kamienia łamanego. Długość 28 m, przewyższenie 1 m, szerokość 35 m. Spływamy po prawej. Po 150 m dostajemy się pod kładkę dla pieszych. Po lewej stronie można odświeżyć się w bufecie, po prawej, w odległości około 650 m znajduje się kolejowy i autobusowy dworzec Frýdek-Místek. Zaraz za kładką pokonujemy drewniany stopień z drewnianym spadem. Jego długość 6,2 m, szerokość 35 m. Spływamy wzdłuż lewego brzegu. Zwracamy uwagę na łamane kamienie w korycie rzeczonym za stopniem. Przenoska w lewo około 50 m.

km 25,20 JAZ Z SEGMENTOWYM PRZEWLEWEM

km 24,75 – stopień

3. FRÝDEK-MÍSTEK – VRATIMOV

km 24,20–13,60

- 13,60 JL rurociąg
- 13,80 $\uparrow$ $\blacksquare$ X w. 1,8, N wp Slezský napęd mlyna +100 m $\rightarrow$ Lesní potok
- 14,95 kamienny próg $\uparrow$, +50 m JL rurociąg
- 15,50 $\rightarrow$ Olešná, +50 m $2 \times \text{JL}$ rurociąg
- 16,85 JL s, Paskov wl, Řeplíště wp, $\rightarrow$ $\blacksquare$ wl, $\uparrow$ 400 m wp, $\blacksquare$ 950 m wl, $\times$ 950 m wl, $\blacksquare$ 550 m wp
- 17,35 kamienny próg $\uparrow$ w. 1,7
- 17,55 JL ž
- 18,05 kamienny próg w. 0,3, +200 m
kamienny próg w. 0,3, JL rurociąg
- 18,65 $\leftarrow$ Ostravická Datyňka
- 18,75 $\uparrow$ $\blacksquare$ X w. 2,11
- 18,85 $\leftarrow$ Podšajarka
- 19,90 JL rurociąg, kamienny próg w. 0,9, Lískovec wp, Žabeň wl
- 20,55 $\rightarrow$ +400 m $\leftarrow$ Panský potok
- 21,15 kamienny próg
- 21,55 JL s, JL ž, $\uparrow$ 300 m wp, $\rightarrow$ $\blacksquare$ wl
- 21,65 $\uparrow$ $\blacksquare$ X w. 2,75 +kamienny próg w. 1,2 a 15 m dlugi
- 21,70 JL p + JL rurociąg, $\uparrow$ 400 m wp
- 22,20 $\blacksquare$! w. 0,4 pochylost z glazów
- 22,35 JL p, Svadnov wl, $\blacksquare$ 250 m wl, $\bullet$ 450 m wl, 200 m wl, $\times$ 400 m wl
- 22,65 $\uparrow$ $\blacksquare$ w. 2,2, N wp
- 23,05 JL rurociąg, +100 m $\rightarrow$
- 23,30 JL rurociąg, +200 m $\rightarrow$
- 23,95 JL p, $\approx$ +50 m $\leftarrow$ Bílý potok
- 23,40 JL s, Frýdek wp, $\blacksquare$ 400 m wl, $\blacksquare$ 550 m wp, $\blacksquare$ 500 m wp, $\oplus$ 1,4 km wp
- 23,85 kamienny próg
- 23,95 JL p, $\approx$ +50 m $\leftarrow$ Bílý potok
- 24,20 JL s, Místek wl, $\oplus$ 500 m wl

Dalej płyniemy płaskim i spokojnym korytem rzeki. Po 200 m, na km 24,20, we Frýdku-Místku podpłyniemy most ulicy Hlavní třída. W lewo, po około 500 m, znajduje się poliklinika Frýdek-Místek. Po 250 m płyniemy pod kolejnym mostem dla pieszych, za którym leżą łagodne bystrza, widoczne lepiej przy niższym poziomie wody. Po prawej stronie dopływ Bílý potok, za którym widzimy wielofunkcyjną halę sportową. Za chwilę niski kamienny i drewniany próg z trzema rzędami kołków. Długość całego progu wynosi 24 m, szerokość 34,5 m. Przez kamienny próg płyniemy po lewej stronie.

Koryto rzeki zaczyna się odchyłać w lewo, na zachód. Po 450 m podpływamy kolejny most drogowy we Frýdku-Místku, przy ulicy Revoluční. Około 400 m na lewo od mostu znajduje się sklep, hala sportowa i kryty basen. W obrębie frydeckiego zamku, 550 m po prawej stronie, znajduje się Muzeum Beskidzkie. Z prawej strony mostu mieści się też dom towarowy, w którym można zrobić zakupy. Około 1400 m od mostu w prawo jest szpital Frýdek-Místek z pogotowiem ratunkowym.

Dalej podpływamy most z rurociągiem, po prawej stronie mijamy wodowskaz, następnie kolejny most z rurociągiem, za którym – po 100 m po prawej stronie – widzimy dopływ kanału odciażającego doprowadzonego z rzeki Olešná. Jego długość wynosi około 1,6 km. Został zbudowany w latach 1982–84. Pozwala na odpływ nadmiaru wody z rzeki Olešné przez sztuczny kanał – skrót bezpośrednio do rzeki Ostravice, który chroni przed ewentualną powodzią miejscowość Žabeň i Paskov, włącznie z terenem celulozowni.

Dopływamy do 300 m odległego jazu w miejscowości Sviadnov.

km 22,65 JAZ VÁLCOVSKÝ

Jest to stabilny betonowy jaz, o szerokości przelewu 42 m, długości niecki 15 m, głębokości 1 m. Krawędź przelewu leży na wysokości 277,82 m n. p. m. Kanał z prawej strony pobiera

wodę użytkową dla walcowni blach w Lískovci. Posiada stalową konstrukcję z larsenami. Na krawędzi pod jazem, w prawo i w lewo widnieją betonowe ściany jazu z larsenów, niecka o długości 15 m jest zastąpiona kamiennym narzutem. Jaz niespławny, przenoska po lewej około 100 m.

Za jazem po 300 m podpływamy kładkę dla pieszych. W lewo leży Sviadnov z pocztą, art. spożywczymi, bistro, restauracją. Możemy tu zobaczyć kaplicę św. Jana Niepomucena.

Za kładką rzeka biegnie na północ, a po 150 m napotykamy próg z kamiennych głazów. Długość stopnia wynosi 30 m, szerokość 42 m, wysokość krawędzi przelewu – 271,59 m n. p. m. Przed spływem należy teren dokładnie obejrzeć!

Za kamiennym progiem koryto rzeki wyrównuje się. Po 500 m podpływamy kładkę dla pieszych z rurociągiem. W odległości około 400 m, na prawo od kładki, jest zlokalizowana stacja kolejowa Lískovec u Frýdku.

Lewy brzeg przy kładce można wykorzystać do zatrzymania się w celu obejścia niespławnego stopnia kamiennego Lískovec, odległego o 50 m. Przenoska około 100 m po lewym brzegu. Wsiadamy za larsenową ścianą skrzydła jazu.

Stopień o szerokości 40 m i wysokości krawędzi przelewu 270,84 m. Jego niecka jest zastąpiona przelewem wypełnionym narzutem z kamienia łamanego o długości 15 m, który pod jazem tworzy kolejny próg kamienny.

km 21,65 STOPIEŃ SVIADNOV

Za kamiennym stopniem podpływamy po 350 m ławkę dla pieszych.

Po 100 m podpływamy most drogowy i kolejowy w miejscowości Sviadnov, ulica Nádražní. W odległości 400 m, na prawo od mostu, leży stacja kolejowa w Lískovci u Frýdku. W przypadku potrzeby odbywania podróży pociągiem należy wyjść obok kładki nad jazem. Jeśli jednak podróżujemy samochodem, odpowiednie miejsce rozpoczęcia spływu znajduje się po lewej stronie (miejsce z dojazdem).

Przed mostem, od strony miejscowości Sviadnov, w kierunku rzeki prowadzi droga ze szlabanem, od którego przenoska łodzi do rzeki wynosi około 200 m. Po 400 m dopływamy do kamiennego progu, przez który – przy niższym poziomie wody – płyniemy w lewo, a następnie pokonujemy go ukośnie środkiem, wzdłuż prawego brzegu. Dalej płyniemy prosto korytem rzeki, otoczonym drzewami. Po 400 m mijamy po lewej kanał z oczyszczalni ścieków, po kolejnych 400 metrach – prawy dopływ Panského potoku, a po 250 m podpływamy most z rurociągiem. Pod rurociągiem jest niewielki stabilizacyjny próg kamienny, który spływamy

w prawo od środka. Po 50 m w prawo leży dopływ Podšajarka, a po kolejnych 100 m docieramy do niespławnego jazu.

km 18,75 JAZ PASKOV

Jest to stabilny jaz o szerokości 9 m. Różnica wysokości pomiędzy początkiem a końcem jazu wynosi 0,8 m. Jaz został skonstruowany z dwóch rzędów blach stalowych, pomiędzy którymi mieści się przestrzeń wypełniona łamanymi kamieniami. Przelewowa powierzchnia bryły jazu pokryta jest łamanym kamieniem umieszczonym w betonowym łóżu. Boki jazu tworzą pionowe betonowe ściany z larsenami.

jaz Paskov

km 18,75 – pole kamienne pod jazem Paskov

Niecka jazu wypełniona jest nasypem z ciężkiego kamienia (kamienne pole ma około 70 m długości). Szerokość przelewu wynosi 62 m, długość niecki 28 m, wysokość krawędzi przelewu – 260,44 m n. p. m. Jaz przenosimy w lewo około 150 m.

Za jazem z prawej strony, po 100 m przyplwya Ostravická Datyňka. Po kolejnych 200 m spływu prostym odcinkiem rzeki, po stosunkowo równym korycie, dopływamy do kamiennego progu stabilizacyjnego o szerokości 45 m i wysokości krawędzi 256,1 m n. p. m. Przy podwyższonym stanie spływamy w prawo, przenosimy po lewym brzegu około 30 m.

Rzeka lekko odchyła się w lewo. Po 200 m dopływamy do kolejnego kamiennego progu stabilizacyjnego o szerokości 45 m i krawędzi przelewu 254,2 m n. p. m. Nad nim prowadzi most z rurociągami.

Po kolejnych 300 m podplwamy most kolejowy linii bocznej prowadzącej do firmy Biocel Paskov i – za lekkim odchyleniem koryta rzeki w prawo – przyplwamy do niebezpiecznej pochyłej kamiennej płyty wybudowanej dla stabilizacji dna, w celu zapewnienia ujęcia wody dla Paskova – Řepiště (podziemny wodociąg w betonowym bloku). Przy odpowiednim stanie wody można przepłynąć środkiem, ale polecamy raczej przenoskę w lewo, około 100 m.

i zamknięty, wejście możliwe jest tylko do parku zamkowego. W lewo obok zamku możemy zatrzymać się w restauracji. W prawo, 400 m od mostu, leży stacja kolejowa Paskov, a za nią rozciąga się gmina Řepiště. W niewielkiej odległości od stacji kolejowej, na miejscu zwanym Zapadliskiem, znajdują się resztki średniowiecznego muru obronnego z przełomu 13. i 14. wieku, kiedy wioska Řepiště była w posiadaniu niemieckiej rodziny Baruthów.

Dalej płyniemy korytem otoczonym drzewami. Rzeka lekko odchyła się na lewo. Na 15,50 km mijamy lewostronny dopływ – rzekę Olešná. Za dopływem, po 50 m podplwamy dwa mosty z rurociągami. Po 500 m docieramy do kamiennego progu, gdzie musimy uważać na larseny, sterczące w środkowej części koryta. Kamienny próg spływamy wzdłuż lewego brzegu, a za nim, po 50 m, podplwamy most z rurociągami. Po 1100 m przyplwamy do niespławnego jazu w pobliżu Vratimova.

km 13,80 JAZ VRATIMOV

Za jazem, po 100 m, mijamy w prawo dopływ Lešního potoka, a po kolejnych 100 m podplwamy most z rurociągami.

km 17,35 – pochyła płyta kamienna

Po 500 m podróży na równym odcinku rzeki wpływamy pod most drogowy ulicy Cihelní w Paskovie. W lewo, pod konstrukcją mostu możliwe miejsce startu. Przyjazd samochodem nad rzekę jest możliwy po lewej, na ławkę w pobliżu ulicy Nádražní – z przenoską około 150 m. Z lewej strony, około 950 m od mostu, jest zlokalizowany zamek Paskov. Obecnie zamek jest opuszczony

4. VRATIMOV – MORAVSKÁ OSTRAVA

km 13,60–2,55

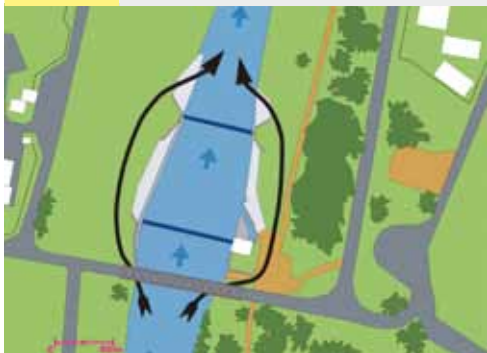
- 2,55 $\overline{\text{C}}$ p, $\square$ 150 m wl
 2,90 $\triangleright$, $\rightarrow$ || wp
 3,30 $\blacksquare$ w, 0,8
 3,40 $\overline{\text{C}}$ p, $\uparrow$ 300 m wl, $\oplus$ 250 m wl
 3,60 $\overline{\text{C}}$ s + kamienny próg
 3,80 $\overline{\text{C}}$ p, δ 300 m wp
 4,00 kamienny próg
 4,05 $\overline{\text{C}}$ s, Moravská Ostrava wl, Slezská Ostrava wp, $\uparrow$ 1,2 km wl, δ 200 m wl, δ 600 m wl, M , 350 m wl, $\times$, X , X , X , X , X wl

4,30 $\leftarrow$, +50 m $\blacksquare$ w, 0,84,65 $\overline{\text{C}}$ p, Z 300 m wp4,70 $\leftarrow$ Lučina, $\rightarrow$ || wl5,05 $\overline{\text{C}}$ s, +250 $\overline{\text{C}}$ tramvaj5,35 $\overline{\text{C}}$ ž, +50 $\overline{\text{C}}$ s5,50 $\rightarrow$ 5,85 $\overline{\text{C}}$ ž, +50 m $\overline{\text{C}}$ rurociag6,00 $\overline{\text{C}}$ rurociag, $\rightarrow$ 6,95 $\leftarrow$ 7,50 $\rightarrow$ 7,60 $\uparrow$ $\blacksquare$ $\uparrow$ X w, 2,57,90 $\overline{\text{C}}$ s [11], +250 m $\overline{\text{C}}$ ž8,15 2x $\overline{\text{C}}$ ž, $\rightarrow$ || wp, +50 m $\rightarrow$ 8,20 $\blacksquare$ $\uparrow$ X w, 7,1, N wp, Ostrava-Vitkovice wl8,80 $\blacksquare$ $\uparrow$ X w, 4,08, N wl, $\overline{\text{C}}$ rurociag, +50 m $\rightarrow$, $\leftarrow$ 10,15 $\rightarrow$ Ščuči10,20 $\overline{\text{C}}$ p + $\overline{\text{C}}$ rurociag, Ostrava-Hrabůvka wl, Ostrava-Kunčice wp, X 900 m wl, $\uparrow$ 1,1 km wp12,05 $\blacksquare$ $\uparrow$ X w, 2,25, N wp, +50 m $\blacksquare$ $\uparrow$ X w, 2,25, $\rightarrow$ || wp12,10 $\overline{\text{C}}$ s, Hrabová wl, $\uparrow$ 500 m wp12,75 Vratislavice wp, $\uparrow$ 100 m wp, $\uparrow$ 600 m wp, X 950 m wp13,60 $\overline{\text{C}}$ rurociag

Za mostem z rurociągiem rzeka znówu lekko skręca w lewo, a po 850 m mijamy po prawej stronie miejsce z możliwością posiłku i przylegającą łąką, gdzie – po wcześniejszym uzgodnieniu z właścicielem – można przenocować w namiotach. Z prawej strony rozciąga się miejscowość Vratimov.

Po 650 m podpływamy pod mostem drogowym ulicy Mostní, 500 m w prawo od mostu znajduje się stacja kolejowa Vratimov. 50 m za mostem trzeba obejść dwa niespławne stabilne jazy.

km 12,05 JAZ OSTRAVA-HRABOVÁ

Jest to stabilny betonowy jaz – podwójny stopień, z szerokością 67 m, długością niekiedy 14 m, głębokością 1,3 m. Na prawym brzegu znajduje się mała elektrownia wodna z turbiną Kaplana, o mocy 55 kW, z której kanał wycieku dołącza pod jazem. Przenosimy około 200 m (dwa jazy), wysiadamy tuż za mostem drogowym w prawo, jeszcze przed kanałem napędzającym MWE. Przenosić można również po lewym brzegu. Blisko mostu drogowego, przy brzegu prawym leży parking.

km 12,05 – jaz Ostrava-Hrabová

Za podwójnym jazem płyniemy w spokojnym korycie rzeki, a po 1800 m podpływamy kładkę dla pieszych z mostem z rurociągiem. Na lewo leży Hrabůvka, część dzielnicy Ostrava-Jih, gdzie w od-

ległości 900 m znajduje się sklep spożywczy. W prawo od kładki leżą Kunčice, część dzielnicy Slezská Ostrava, gdzie po 1100 m od kładki znajdziemy stację kolejową Ostrava-Kunčice. Za kładką, po 50 m, mijamy lewostronny dopływ Ščučí. Dalej płyniemy spokojnym korytem rzeki do 1350 m oddalonego niespławnego jazu Ostrava-Kunčice, nad którym już z daleka widzimy most z rurociągiem.

km 8,80 JAZ OSTRAVA-KUNČICE

Jaz Ostrava-Kunčice, stabilny betonowy jaz z dwoma przegrodami, o szerokości całkowitej 41,6 m, długości niekiedy 10,45 m i głębokości niekiedy 3 m. Nad jazem umiejscowiony jest magazyn materiałów, na lewo zbiera wodę kanał prowadzący do dużego zakładu metalurgicznego w dzielnicy Ostrava-Vítkovice. Jaz przenosimy w prawo około 120 m. Do wyjścia po prawej stronie brzegu wykorzystujemy podest z paneli betonowych.

km 8,80 – jaz Ostrava-Kunčice

Pod jazem, po lewej stronie, znajduje się dopływ z podwójnym rurociągiem. Z prawej strony kolejny dopływ pod betonowym skrzydłem jazu, wyłożonym kamieniami. Pod nim wsiadamy z powrotem na wodę, żeby ponownie, po 550 m, dopłynąć głębokim korytem wśród trawiastych brzegów, do kolejnego niespławnego jazu Ostrava-Vítkovice.

km 8,20 JAZ OSTRAVA-VÍTKOVICE

Jest to przelewowy betonowy stopień wyłożony kamieniem. Szerokość 52 m, wysokość krawędzi przelewowej – 218,6 m n. p. m. W prawo przed jazem odłącza odnoga napędzająca, przed którą zlokalizowane są schodki. Można z nich skorzystać przy przenosce. Schody znajdują się jednak blisko krawędzi jazu, stąd konieczność zachowania szczególnej ostrożności. Bezpieczniej jest wcześniejsze wyjście na trawiasty brzeg. Łódkę do schodków przyciągamy na linie. Przenoska po prawym brzegu, około 150 m.

km 8,20 – jaz Ostrava-Vítkovice

Pod jazem podpływamy dwa mosty kolejowe. Po lewej stronie mijamy wyciek z rurociągu wód kopalnianych z dawnej kopalni węgla Jeremenko. Po 200 m płyniemy pod mostem drogowym ulicy Rudná i spostrzegamy dawny most kolejowy, z którego obecnie zostały tylko resztki nad rzeką. Znajdujemy się przed niespławnym jazem Ostrava-Kunčičky, odległym 50 m za mostem.

Jest to stopień wytworzony z prefabrykatów, z larsenową skrzynią i z nasypem z kamieni. Pod stopniem tworzą się niebezpieczne odwoje. Przenoska możliwa po obu stronach, około 60 m.

km 7,60 JAZ OSTRAVA-KUNČIČKY**km 7,60 – jaz Ostrava-Kunčičky**

W odległości 100 m pod stopniem dołącza dopływ z lewej strony. Płyniemy dalej prostym korytem rzeki. Po 550 m mijamy z prawej strony dopływ z rurociągów. Po kolejnych 950 m podpływamy most z rurociągami, pod którym wpada lewostronny dopływ. Po kolejnych 150 m podpływamy most kolejowy, za którym po 50 m leży most z rurociągami. Rzeka lekko skręca na prawo. Dalej płyniemy już po spokojnym lustrze wodnym, wśród drzew.

km 5,35 – most kolejowy, drogowy, a po dalszych 250 m znowu most drogowy ulicy Na Karolině w centrum miasta Ostrava. Za następnym mostem tramwajowym, na lewym brzegu, znajduje się odpowiednie miejsce do rozpoczynania spływów, z wygodnym przyjazdem drogowym do rzeki.

km 4,65 – pod Ławką Zamkową

Za mostem, po 100 m, dopływa z prawej strony rzeka Lučina. Płyniemy pod kładką dla pieszych – Lawką Zamkową, za którą po około 300 metrach na prawo rozkłada się Slezkoostravský zamek.

przystań kajakowa

Obok kładki na prawym brzegu powstaje przystań kajakowa. Na chwilę obecną (rok 2013) w rozbudowie, zaplanowano przy niej i restaurację.

Dopływamy do miejsca, gdzie w ostatnim czasie doszło do rewitalizacji rzeki – powstały dwa nowe stopnie, obok których brzegi zostaną zagospodarowane dla wypoczynku i rekreacji obywateli miasta (kamienne płytki z drewnianym ogrodzeniem). Całość uzupełnią trzy przestrzenie plażowe, które będą służyć również jako miejsca do zatrzymania i odpoczynku dla wodniaków.

km 4,25 – pierwszy próg Jambora

Pierwszy próg Jambora przekraczamy po prawej stronie, 200 m przed mostem drogowym ulicy 28. října, który bywa nazywany mostem „Miloše Sýkory”.

W prawo od mostu leży Slezská Ostrava, w lewo – Moravská Ostrava, które razem tworzą centrum miasta Ostravy. Znajdziemy tutaj bardzo dużo restauracji, sklepów, czy nawet możliwości zakwaterowania. 200 m na lewo znajduje się kościół Św. Wacława, około 350 m – Ostravské muzeum, 60 m – kościół Zbawiciela.

km 4,05 – pod mostem M. Sýkory

W odległości około 1200 m w lewo leży stacja kolejowa Ostrava-Stodolní. Po 250 m podpływamy kładkę dla pieszych, 300 m w prawo od kładki można zobaczyć kościół Husův sbor. Za kładką, po 200 m, podpływamy most drogowy ulicy Česko-bra-trské, za którym umieszczona jest kolejna kładka dla pieszych. Po lewej stronie, 300 m od kładki, możemy zwiedzić wieżę widokową Nowego Ratusza.

km 3,30 – drugi próg Jambora

Drugi próg Jambora spływamy z lewej strony. Podobnie jak poprzednik, powstał podczas ostatniej rewitalizacji rzeki.

Koryto rzeki lekko skręca w prawo, płyniemy między podwyższonymi trawiastymi brzegami, wzdłuż których po prawej stronie rozkładają się budynki mieszkalne. Po 400 m w prawo mijamy wodowskaz stacji Ostrava, przy którym mamy odpowiednie miejsce dostępu do rzeki, z możliwością dojazdu samochodem. Za wodowskazem koryto zaczyna zakręcać lekko w lewo, a po 350 m podpływamy kładkę dla pieszych.

W lewo od kładki rozciągają się Komenského sady z pomnikiem i mauzoleum Armii Czerwonej.

Na lewym brzegu – w ramach rewitalizacji okolicy rzeki Ostravice i centrum miasta – powstaje nowa ścieżka rowerowa.

5. OSTRAVA – UJŚCIE DO ODRY

km 2,55–0,00

0,00 ← do Odry na rz. km 10,8, → wł
 0,20 J s [D1]

0,85 filar mostowy wp, +200 m →

1,25 J rurociąg, +100 m J z

1,80 kamienny próg w. 0,6

1,85 J s, Ostrava-Hrušov wp,
 Ostrava-Přívóz wł, J 1,5 km wł

2,55 J p, J 150 m wł

Za kładką rzeka skręca na północny zachód i spokojnie płynie wśród drzew. Po 700 m podpływamy most drogowy, za którym pokonujemy wcięty niefunkcyjny kamienny próg. Przy niższym stanie wody spływamy w lewo. Po prawej stronie rozciąga się dzielnica miasta Ostrava-Hrušov, po lewej dzielnica Ostrava-Přívóz, gdzie w odległości ok. 1500 m leży dworzec kolejowy Ostrava – Glówna. Po kolejnych 550 m spokojnego spływu dostajemy się pod most z rurociągiem, za którym po 100 m mijamy most kolejowy. Po 300 m należy uważać na resztki filaru mostowego, które streczą przy prawym brzegu.

Za filarem rzeka skręca w prawo. Po 200 m mijamy po prawej stronie wlot rury z koksowni Svoboda. Po 450 m podpływamy most autostrady D1. Zbliżamy się do ujścia Ostravicy, która po 200 metrach wlewa się z prawej strony do Odry. Ujście leży na 10,8 km Odry (liczone wg kilometrów rzecznych na terenie RC). Jeśli zdecydujemy się na zakończenie swej podróży w tym miejscu, musimy wysiąść na lewym brzegu Odry, obok mostu drogowego ulicy Koblovské w Ostravě, z przyjazdem do rzeki, w odległości 400 m od ujścia. Oczywiście możemy płynąć dalej po rzece Odrze, która również ma do zaoferowania wiele niezwykle interesujących miejsc.

**BYSTRZA NA OSTRAVICY SĄ ATRAKCJA
NIE TYLKO PODCZAS SPŁYWÓW**

GMINA OSTRAVICE

www.obec-ostavice.cz

KLASYFIKACJA TRUDNOŚCI SZLAKÓW KAJAKOWYCH

Dla wodniaków spływane ciekі oceniają się stopniami trudności. W naszym kraju jesteśmy przyzwyczajeni do oceny trudności systemem alpejskim.

Stopnie trudności są oznakowane w przewodniku skrótami i ustala się je według najtrudniejszych miejsc na odcinku. Wśród nich nie liczą się

pojedyncze przeszkody, takie jak np. jazy. Stopnie trudności mogą być zróżnicowane. Zazwyczaj różnią się znacznie w zależności od wielkości przepływu. Dla każdego ciekі istnieje minimalny przepływ, poniżej którego ciek nie jest spławny.

Ocena trudności związana jest też z unowocześnianiem łódek, sprzętu i techniki spływów.

Podział dróg wodnych z punktu widzenia wodniaków

Przepływająca woda

Przepływająca woda Skrót **ZW** - z niemieckiego Zahmwasser – spokojne wody. ZW dzielą się na:

oznaczenie	charakterystyka
ZW A	woda stojąca i spokojnie płynąca, z maksymalną prędkością 4 km/h
ZW B	woda łagodnie płynąca, prędkość około 5 km/h
ZW C	woda płynąca z prędkością nad 6 km/h, prąd jest ciągły i nie tworzą się fale

Przy **ZW** nie są wymagane doświadczenia wodniackie, ale pożądane są zdolności poruszania się i przebywania w przyrodzie.

Dzikiе wody

Skrót **WW** – z niemieckiego Wildwasser – szybki nurt wody. Rzymskimi cyframi się określają stopnie:

oznacz.	charakterystyka	odpowiednie dla	odpowiednie łódki	minimalne wyposażenie
WW I	lekke bystrza lub meandry	lekko zaawansowani	otwarte łódki	kamizelki
WW II	mnieј trudne bystrza, granica pływania w otwartych łódkach	doświadczone załogi	kajaki, kanadyjki z fartuchem, małe nadmuchiwane łódki	kamizelki, hełmy
WW III	trudne bystrza z wysokimi, nieregularnymi falami, trudne progi, małe odwoje, nie zawsze można określić optymalną trasę	doświadczone i zgrane załogi	łódki z fartuchem, nadmuchiwane kanadyjki i kajaki, małe pontony	kamizelki, hełmy, rzutki ratownicze
WW IV	bardzo trudne bystrza, fale z grzebieniami, odwoje, wiry, utrudniona akcja ratownicza, wymagane dobre zaplanowanie trasy spływu	fizycznie mocne, doświadczone doświadczone załogi, nawzajem zabezpieczające się	łódki z fartuchem, nadmuchiwane kanadyjki do trudnego terenu, pontony	kamizelki do trudnego terenu, hełmy, rzutki ratownicze, wyposażenie zdrowotne,
WW V	bardzo trudne bystrza, trudne odwoje, prądy, skoki, utrudniona akcja ratownicza, konieczność bliższego zapoznania się z trasą i dokładnego jej obejrzenia	wyjątkowo mocne i zgrane zespoły, z asekuracją na brzegu	łódki z fartuchem, duże pontony	kamizelki do trudnego terenu, hełmy, rzutki ratownicze, wyposażenie zdrowotne
WW VI	na granicy spławności, najtrudniejsza forma wszystkich przeszkód	specjalnie utworzone i wytrenowane zespoły	łódki o specjalnych konstrukcjach	najlepsze dostępne wyposażenie

Przekazujemy podziękowania dla wodniaków i innych zwolenników sportów wodnych. Dla tych wszystkich, którzy przyczynili się do powstania przewodnika, przekazując cenne rady, swoje doświadczenia, zdjęcia albo wskazówki i uwagi. Wyrazy szczególnej wdzięczności składamy na ręce tych, którzy wydanie tej publikacji wsparli finansowo.

Serdeczne podziękowania:

okręg morawsko-śląski, Hradec nad Moravicí, Opava, bohumín i gmina Ostravice

kajakarz Jura i Jančura, Čepelka, Chrostek, Ing. Kohoutek, Klimánek, Bořci, Kleprlík, Nacházal, Gřešowie, Mgr. Kantor, wodniak Pavel, Belas, Jakubková, Grycmon, Zipcerowie, wodniacy ze Lhoty, Kořínkowie, 4. Míle z Budišova n/B., wodniak Kočica, Pešek, grafik Aja – Bohumín, i dalej w kolofonie nie podani wodniacy Klubu Posejdon, o.s. – Dolní Lutyně i klubu Mirago, o.s. – Ostrava i inni

Firmy:

Srubby peřeje – Ostravice, Vetcentrum – MUDr. R. Nejez – Ostrava, SMS.cz a goNET s.r.o., Prapos, o.s. – Ostrava, Odra o.s. – Ostrava, OKD, a.s., EURO-RING Ostrava s.r.o., MK Sunit s.r.o. – Český Těšín, o.s. Hraniční meandry Odry – Bohumín, wypożyczalnia łódek Mirago – Ostrava

Więc ahoool na wodzie i dziękujemy!

W przewodniku zostały wykorzystane poniższe źródła:

Plany gospodarki wodnej Povodí Odry s.p., Arkusze map podstawowych gospodarki wodnej RC, www.pod.cz, www.moap.cz, www.landekpark.cz, www.hrady.cz, www.meandryodry.wz.cz, www.turistika.cz, www.hlucin.cz, www.hajveslezsku.cz, www.military.cz, www.mapy.cz, geoportal.cuzk.cz, aplikacja Google Earth, wikipedie

Wraz z czeską drukowaną wersją została wydana publikacja w języku polskim. Został też opracowany wirtualny przewodnik po rzekach regionu okręgu MŚ, który zawiera wiele fotografii i materiałów wideo. Można go obejrzeć na www.geotrips.eu/cs/vodacky-pruvodce/msk i na stronach klubów wodniackich, które są wymienione w kolofonie. Przewodnik kajakowy będzie również dostępny na www.msregion.cz.

PRZEWODNIK KAJAKOWY po rzekach okręgu morawsko-śląskiego: Moravice, Opava, Odra, Olza i Ostravice

Redakcja: Ing. Górecká Miroslava

Wydął TOM – 4348 Klub vodáků Mirago, o. s. Ostrava

Klínová 840/6, 709 00 Ostrava

w roku 2013

Ilość stron 96

Egzemplarz bezpłatny

Prawa autorskie:

Moravice, Opava, dolna Odra i Ostravice:

Karel Kvita, Ing. Miroslava Górecká, Jaromír Ibler, Stanislav Beneš

Tom 4348 – Klub vodáků Mirago, o. s. Ostrava

Olza i górna Odra:

Roman Štolfa i Marek Kabot

Klub vodáků Posejdon, o. s. Dolní Lutyně

Projekt graficzny i skład: Ing. Zuzana Sýkorská

Dokumentacja mapowa: SHOCart, spol. s r. o.

Tłumaczenie na język polski: Ing. Josef Tobola, korektura: Mgr. Martin Heyerdahl

Druk: Lupress s.r.o., Frýdlant n/O.

© TOM 4348 – Klub vodáků Mirago, o. s. Ostrava

Wszystkie prawa autorskie są zastrzeżone. Żadna część tej publikacji, w tym mapy, nie mogą być bez zgody właścicieli praw autorskich wykorzystywane dla celów handlowych.

LEGENDA DO KILOMETRAŻU

	początek szlaku kajakowego		kemping,	obozowisko
	koniec szlaku kajakowego		dzikię miejsce biwakowe	
	wodowskaz		hotel, pensjonat,	chatki
	jaz lub stopień	wl	w lewo	
	jaz z przepływem na lewo	wp	w prawo	
	jaz z przepływem na prawo	w.	wysokość przeszkody w metrach	
X	niespławne	P	parking	
N	odnoga napędzająca	i	info	
	przenoszenie		poczta	
!	niebezpieczeństwo		pogotowie ratunkowe	
!!	zagrożenie życia		przystanek autobusowy	
	bystrza		stacja kolejowa	
	dopływ z lewa		kościół	
	dopływ z prawa		kaplica	
	most (ż – kolej żelazna, p – piesi, s – droga, c – ścieżka rowerowa)		muzeum	
	restauracja		pomnik	
	gospoda, kiosk		atrakcje przyrodnicze i kulturowe	
	sklep		wieża widokowa	
			zamek	
			gród	
			ruiny	

NOTY WYJAŚNIAJĄCE DO RYSUNKÓW SCHEMATYCZNYCH

	przenoszenie alternatywne
	przenoszenie łodzi
	przepływ jazu przy odpowiednich warunkach
	przepływ jazu
	wodowanie łodzi
	kierunek biegu rzeki
	niespławne

WAŻNE KONTAKTY

150 STRAŻ POŻARNA

158 POLICJA

155 POGOTOWIE RATUNKOWE

112 GORAĆA LINIA

1188 INFORMACJE O NR TEL.

UWAGA

Ten przewodnik został opracowany z najwyższą starannością w latach 2012–2013 i odzwierciedla obecną sytuację na rzece, która jednak zmienia się w czasie. Realizatorzy nie ponoszą odpowiedzialności za ewentualne szkody na zdrowiu i majątku, które mogłyby zaistnieć podczas spływu Moravicy u wodniaków, którzy korzystać będą z niniejszego przewodnika. Kajakarstwo jest potencjalnie niebezpiecznym sportem, zawsze zależnym od aktualnego stanu wody, umiejętności i doświadczeń uczestników, a zwłaszcza właściwej oceny terenu.